

**ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2021 г.**

Съдържание

Доклад на независимите одитори

Консолидиран отчет за приходи и разходи	1
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	2
Консолидиран отчет за финансовото състояние	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	5
Приложения към консолидирания финансов отчет	6-83
Годишен консолидиран доклад за дейността	84-97
Консолидирана декларация за корпоративно управление	98-106

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
kpmg.com/bg

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД
ул. Стара Планина № 5, ет. 5
София 1000, България
+359 (2) 9580980
info@bakertilly.bg
www.bakertilly.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния акционер на „ПроКредит Банк (България)“ ЕАД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 83 консолидиран финансов отчет на „ПроКредит Банк (България)“ ЕАД („Банката“) и нейните дъщерни дружества (заедно „Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. и консолидирания отчет за приходи и разходи, консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет,

съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2021 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за

международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания

финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ние определихме въпроса, описан по-долу, като ключов одиторски въпрос:

Очаквани кредитни загуби („ОКЗ“) по отношение на кредити и вземания от клиенти

Към 31 декември 2021 г. консолидираният финансов отчет включва:

- Брутна стойност на кредити и вземания от клиенти в размер на 2,388,777 хил. лева (31 декември 2020 г.: 2,148,794 хил. лева) и свързаната загуба от обезценка за ОКЗ в размер на 39,194 хил. лева (31 декември 2020 г.: 39,046 хил. лева), както е оповестено в бележка 17 в консолидирания финансов отчет;

както и за годината, завършваща на 31 декември 2021:

- Разходи за обезценка за кредитни загуби, признати в отчета за приходи и разходи, в размер на 6,327 хил. лева (2020 г.: 5,811 хил. лева), както е оповестено в бележка 7 в консолидирания финансов отчет;

Виж също следните бележки в консолидирания финансов отчет:

- 3 ж) Загуби от обезценка
- 4 в) Кредитен риск

Ключов одиторски въпрос

Както е описано в бележка 3 ж), очакваните кредитни загуби са били определени в съответствие със счетоводните политики на Банката, които следват изискванията на МСФО 9 *Финансови инструменти* („МСФО 9“).

Ние се фокусирахме върху тази област, поради размера на свързаните с нея суми, както и поради сложните преценки и допускания, които се изискват, при определяне на очакваните кредитни загуби (в т.ч. макроикономически входящи данни, рисково моделиране на ОКЗ).

В този процес от Управителния съвет се изисква да направи преценки, за това дали има значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване или има обективни доказателства за обезценка, на база на оценката за обслужването на заема от длъжника и вероятността от неизпълнение. Необходима е значителна

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Нашите процедури, изпълнени, където е приложимо, с помощта на наши специалисти по управление на финансовия риск, оценители и ИТ специалисти, включиха без да се ограничават до:

- Оценка доколко са подходящи счетоводните политики и методологията за обезценка на база на изискванията на съответния счетоводен стандарт, нашето разбиране за бизнеса и практиките в индустрията. Като част от гореспоменатото, ние подложихме на критична оценка преценката на Управителния съвет, за това дали нивото на сложност на методологията е подходящо на база на оценката на фактори на ниво дружество и на ниво портфейл;
- Отправихме съответните запитвания към служители в отделите за управление на риска на Банката, вътрешен одит и информационни

преценка и при определяне бъдещите парични потоци, очаквани от длъжника.

За експозиции в изпълнение (класифицирани като Ниво 1 и Ниво 2 в йерархията на МСФО 9), както и Ниво 3 (в неизпълнение), които не надхвърлят специфични количествени прагове, очакваните кредитни загуби се определят на колективна база чрез статистически модели, в които са заложили данни, на база на историческа информация на Банката, както и прогнозни фактори и макроикономически сценарии, като се отчита сходния кредитен риск. Основните допускания в тази област са свързани с вероятността длъжника да не изпълни задължението си („вероятност от неизпълнение“) и оценката на задължението, което няма да бъде възстановено от длъжника в случай на неизпълнение („загуба при неизпълнение“).

За експозиции от Ниво 3 над специфични количествени прагове, очакваните кредитни загуби се определят на индивидуална база, чрез анализ на дисконтирани парични потоци. Процесът включва елементи на субективност и разчитане на редица съществени допускания, включително тези по отношение на очакваните постъпления от продажбата на свързаното обезпечение и минималния период за реализиране на обезпечението.

Вследствие на горепосочените фактори, заедно със значително по-високата несигурност на оценката, произтичаща от въздействието на глобалната пандемия COVID-19 върху множество сектори на икономиката, ние счетохме, че очакваните кредитни загуби са свързани със значителен риск от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет.

Поради това, тази област изискваше нашето повишено внимание при одита и като такава бе определена като ключов одиторски въпрос.

технологии с цел да придобием разбиране за процеса на изчисляване на ОКЗ, използваните в него приложения на информационните технологии, основните източници на данни и допусканията, използвани в модела на ОКЗ. Също така, направихме оценка и тестване на контролната среда на информационните технологии на Банката за достъп до данните и промени в програмите;

- Оценка и тестове на проектирането и внедряването, както и оперативната ефективност на избрани основни контроли по отношение на одобрение, отчитане и наблюдение на кредити, включително, но не само, контроли свързани с това доколко подходяща е класификацията на експозициите на такива, по които има изпълнение и такива, по които няма изпълнение, изчисление на дните просрочие, алокирани на експозициите в съответните нива и изчисление на ОКЗ;
- За избраната извадка от кредити и вземания от клиенти, извършихме критична оценка, която се базира на наличната документация (актуализирани финансови индикатори, специфика на изплащането, събития на неизпълнение, реструктурирана експозиция) и на дискусия с кредитните инспектори и служители в отдела за управление на риска, за наличие на обстоятелства, които да наложат класификация в Ниво 2 или Ниво 3 към 31 декември 2021 г.;
- Получаване на съответните макроикономически прогнози на Банката и критичен анализ на оценката на Банката за прогнозната информация и макроикономическите сценарии, използвани при изчислението на ОКЗ чрез препратка към публично достъпна пазарна информация, наред с други неща;
- Преизчисляване на вероятността от неизпълнение и загуба при неизпълнение за портфейлите на Банката, включително тестове за пълнота и точност на историческите

данни, заложи в процеса на изчисление на горните параметри;

- За избраната извадка от кредити и вземания от клиенти, класифицирани в Ниво 3, извършихме критичен анализ на основните допускания, използвани от Управителния съвет при изготвяне на приблизителната оценка на бъдещите парични потоци, използвани при изчисление на обезценките и оценките на обезпеченията;
- Преизчисляване на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2021 г. на база на модела на Банката за ОКЗ;
- Проверка дали оповестяванията на ОКЗ в консолидирания финансов отчет на Банката включват и описват по подходящ начин съответната количествена и качествена информация, изисквана от приложимата рамка за финансово отчитане.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен консолидиран доклад за дейността и консолидирана декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния консолидиран доклад за дейността и консолидираната декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски

доклади и комуникация от страна на одитора” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни

подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в годишния консолидиран доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов

отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.

- Годишният консолидиран доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В консолидираната декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето на този консолидиран финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като

действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността и, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на

потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е

по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно

финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за

публичен надзор над регистрираните
одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- КПМГ Одит ООД и Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Групата на извънредното заседание на едноличния акционер, проведено на 30 ноември 2021 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 16 декември 2021 г.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Групата

представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Групата, извършен от КПМГ Одит ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Групата, извършен от Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

София, 15 април 2022 г.

За КПМГ Одит ООД:

Иван Андонов
Управител

Севдалина Димова

Регистриран одитор,
отговорен за одита

Бул. „България“ № 45/А
София 1404, България

За Бейкър Тили Клиту и
Партньори ЕООД:

Спирidon Груиц
Управител

Галина Локмаджиева

Регистриран одитор,
отговорен за одита

Ул. „Стара Планина“ №5, ет. 5
София 1000, България

Консолидиран отчет за приходи и разходи

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2021	2020
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективния лихвен процент	6	72,573	65,241
Разходи за лихви и подобни разходи	6	(4,162)	(5,269)
Нетен доход от лихви		68,411	59,972
Разходи за обезценка	7	(6,327)	(5,811)
Нетен доход от лихви след разходи за обезценка		62,084	54,161
Приходи от такси и комисиони	8	28,751	26,447
Разходи за такси и комисиони	8	(3,184)	(2,869)
Нетен доход от такси и комисиони		25,567	23,578
Нетен доход от валутни операции	9	8,838	8,943
Други приходи	10а	2,499	1,870
Други разходи	10б	(1,106)	(261)
Разходи за персонала	11	(23,769)	(19,790)
Административни разходи	12	(32,116)	(30,598)
Разходи за дейността		(55,885)	(50,388)
Печалба преди данъчно облагане		41,997	37,903
Разходи за данъци	13	(3,752)	(3,995)
Печалба за годината		38,245	33,908

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 83, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверили съгласно одиторския доклад:
За КПМГ Одит ООД

За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Упълномощен представител
За КПМГ Одит ООД

Спиридон Груиц
Упълномощен представител
За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Приложенията на страници от 6 до 83 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за всеобхватния доход

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил. Годината приключила на 31 декември	
	2021	2020
Печалба за годината	38,245	33,908
Позиции, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в отчета за приходи и разходи		
Промяна в преоценъчния резерв от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (акции)	18	693
Позиции, които могат да бъдат впоследствие реклаифицирани в отчета за приходи и разходи		
Промяна в преоценъчния резерв от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (държавни ценни книжа на българското правителство)	(184)	(8)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	(166)	685
Общо всеобхватен доход за годината	38,079	34,593

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 83, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверили съгласно одиторския доклад:
За КПМГ Одит ООД

За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Упълномощен представител
За КПМГ Одит ООД

Спиридон Груиц
Упълномощен представител
За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Приложенията на страници от 6 до 83 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за финансовото състояние
(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	31.12.2021	31.12.2020
АКТИВИ			
Парични средства и средства в централни банки	14	583,408	595,741
Вземания от банки	15	122,085	122,966
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	16	68,561	29,221
Кредити и вземания от клиенти, нетно	17	2,349,583	2,109,748
Дълготрайни материални активи	18	56,911	52,552
Нематериални активи	18	6,814	5,995
Деривативни финансови активи	25	303	-
Отсрочени данъчни активи	19	-	58
Други активи	20	4,895	6,260
Общо активи		3,192,560	2,922,541
ПАСИВИ			
Привлечени средства от банки	21	7,048	7,131
Привлечени средства от клиенти	22	2,640,518	2,409,027
Привлечени средства от финансови институции	23	168,044	197,498
Пасиви по лизинг	24	3,826	3,818
Деривативни финансови пасиви	25	165	326
Други пасиви	26	4,809	3,999
Провизии	27	1,248	1,314
Текущи данъчни пасиви		501	491
Отсрочени данъчни пасиви	19	47	-
Общо пасиви		2,826,206	2,623,604
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал и премиен резерв	28	236,160	206,822
Законови резерви		19,821	16,887
Неразпределена печалба		106,630	71,319
Преоценъчен резерв		3,743	3,909
Общо собствен капитал		366,354	298,937
Общо собствен капитал и пасиви		3,192,560	2,922,541

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 83, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверили съгласно одиторския доклад:
За КПМГ Одит ООД

За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

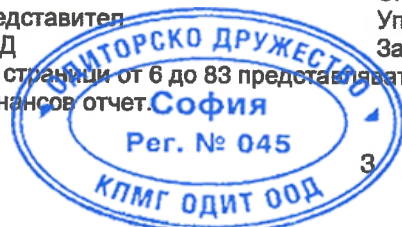
Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Упълномощен представител
За КПМГ Одит ООД

Спиридон Груиц
Упълномощен представител
За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Приложенията на страници от 6 до 83 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

(всички суми са в хиляди лева)

	Акцио- нерен капитал	Премиен резерв	Законови резерви	Неразпре- делена печалба	Преоце- нъчен резерв	Общо
Салдо към 1 януари 2020 г.	203,326	3,496	14,931	39,367	3,224	264,344
Всеобхватен доход за годината						
Промяна в преоценъчния резерв, нетно от данъци	-	-	-	-	685	685
Трансфер	-	-	1,956	(1,956)	-	-
Печалба за годината	-	-	-	33,908	-	33,908
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	1,956	31,952	685	34,593
Салдо към 31 декември 2020 г.	203,326	3,496	16,887	71,319	3,909	298,937
Всеобхватен доход за годината						
Промяна в преоценъчния резерв, нетно от данъци	-	-	-	-	(166)	(166)
Трансфер	-	-	2,934	(2,934)	-	-
Печалба за годината	-	-	-	38,245	-	38,245
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	2,934	35,311	(166)	38,079
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал						
Вноски от, и разпределения към акционери						
Увеличение на акционерния капитал (прил.4и)	29,338	-	-	-	-	29,338
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	29,338	-	-	-	-	29,338
Салдо към 31 декември 2021 г.	232,664	3,496	19,821	106,630	3,743	366,354

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 83, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверили съгласно одиторския доклад:
За КПМГ Одит ООД

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Упълномощен представител
За КПМГ Одит ООД

Спиридон Груиц
Упълномощен представител
За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Приложенията на страници от 6 до 83 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

Консолидиран отчет за паричните потоци

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2021	2020
Печалба за годината		38,245	33,908
Непарични позиции и преход към парични потоци от основна дейност			
Разходи за обезценка	7	6,327	5,811
Амортизация	12	5,848	6,011
Нереализирани печалби от валутна преоценка	9	(13)	(392)
Загуба при отписването на активите с право на ползване		4	925
Нетен доход от лихви	6	(68,411)	(59,972)
Разходи за данъци	13	3,752	3,995
Промяна в активите и пасивите от основна дейност след непарични позиции			
Минимални задължителни резерви		(20,563)	(31,925)
Кредити и вземания от клиенти		(247,848)	(305,216)
Деривативни финансови активи		(303)	-
Други активи		1,421	3,362
Краткосрочни привлечени средства от банки и финансови институции		307	209
Привлечени средства от клиенти		231,594	357,447
Деривативни финансови пасиви		(161)	21
Други пасиви		149	(1,275)
Получени лихви		72,760	64,594
Платени лихви		(2,322)	(4,464)
Платени лихви (пасиви по лизинг)		(119)	(97)
Платени данъци		(3,100)	(3,821)
Паричен поток от основна дейност		17,567	69,121
Паричен поток от инвестиционна дейност			
Покупки на дълготрайни материални и нематериални активи		(12,075)	(13,820)
Приходи от продажба на дълготрайни материални и нематериални активи		1,870	409
Закупени ценни книжа		(41,841)	(20,644)
Падежирали ценни книжа		2,025	12,823
Паричен поток използван в инвестиционна дейност		(50,021)	(21,232)
Паричен поток от финансова дейност			
Постъпления от увеличение на акционерния капитал		29,337	-
Постъпления от дългосрочни привлечени средства от банки и фин. институции		39,116	68,455
Погашения на дългосрочни привлечени средства от банки и фин. институции		(68,950)	(36,095)
Пасиви по лизинг		(815)	(1,840)
Паричен поток (използван във)/ от финансова дейност		(1,312)	30,520
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и еквиваленти		(33,766)	78,409
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		497,858	419,449
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	14	464,092	497,858

Консолидираният финансов отчет, представен на страници от 1 до 83, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверили съгласно одиторския доклад:
За КПМГ Одит ООД

За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Упълномощен представител
За КПМГ Одит ООД

Спирidon Груиц
Упълномощен представител
За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Приложенията на страници от 6 до 83 представляват неразделна част от този годишен консолидиран финансов отчет.

1 Отчетно дружество

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“, „Банката“ или „институцията“, с ЕИК 130598160) е основана през октомври 2001 г. в резултат на учредителното събрание, проведено от международно ориентирани инвеститори, много от които днес са акционери в ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА („ПроКредит Холдинг“). От началото на 2013 г. едноличен собственик на капитала на Банката е ПроКредит Холдинг.

Банката е част от международна група от финансови институции, която се притежава от ПроКредит Холдинг. ПроКредит Холдинг е компанията-майка и упражнява контрол върху дейността на групата от ПроКредит Банки („Групата на ПроКредит“). Банката има три дъщерни дружества, които са изцяло притежавани от нея – ПроКредит Пропъртийз ЕАД, ПроКредит Едюкейшън ЕАД и Частно средно училище Дени Дидро ЕАД (общо определени като „Групата“).

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от четирима членове към 31 декември 2021 г., избирани за период от три години.

ПроКредит Банк е ориентирана към развитие банка, която предлага пълен набор от услуги, като цели да бъде основна банка на обслужване за бизнес клиенти и физически лица. Бизнес клиентите, на които Банката предлага услуги, са дружества, земеделски производители и самонаети лица. Те се категоризират като малки и средни предприятия в зависимост от своя бизнес потенциал. Клиентите физически лица са получатели на регулярен доход (от заплата, пенсия или др.) и собственици на бизнес. Банката се стреми да придобива подробни познания за своите клиенти и да прилага индивидуален подход и стратегия за обслужване на всеки отделен клиент, които се базират на профила на клиента. Стратегически фокус на Банката са производствените дружества, земеделските производители, както и финансирането на проекти, свързани с енергийна ефективност и опазване на околната среда.

2 База за изготвяне

а Съответствие с Международните стандарти за финансови отчети

Консолидираният финансов отчет на ПроКредит Банк е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“) и разясненията, издадени от Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО) и приети от Европейския съюз („ЕС“). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС). Финансовият отчет е изготвен на консолидирана база, в съответствие със Закона за счетоводството. Консолидираният финансов отчет бе одобрен от ръководството на 12 април 2022 г.

Консолидираният финансов отчет съдържа консолидиран отчет за приходи и разходи, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за финансовото състояние, консолидиран отчет за промените в собствения капитал, консолидиран отчет за паричните потоци и приложения към консолидирания финансов отчет.

Основните счетоводни политики са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е посочено друго. Консолидираният финансов отчет е представен в хиляди български лева, освен ако изрично не е посочено друго. Фискалната година на Групата е календарната година.

2 База за изготвяне (продължение)

б Консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на ПроКредит Банк (България) АД и дъщерните ѝ дружества към 31 декември 2021 г. Дъщерни дружества са тези дружества, които се контролират от Групата т.е., в които Групата определя финансовата и оперативна политика. Всички дъщерни дружества са изцяло консолидирани.

В края на 2021 г. Групата има три изцяло притежавани дъщерни дружества – ПроКредит Пропъртийз ЕАД, ПроКредит Едюкейшън ЕАД и Частно средно училище Дени Дидро ЕАД. Вътрешнофирмените операции, салда и нереализирани печалби и загуби от операции между Банката и дъщерните дружества са елиминирани. При необходимост счетоводната политика на дъщерните дружества се променя с цел да се постигне съответствие с политиката, приета от Групата. За придобивания на дъщерни дружества се прилага методът на придобиването.

в База на оценка

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа стойност, с изключение на следното:

- определени финансови активи и пасиви (включително деривативни инструменти), оценени по справедлива стойност;
- активи, държани за продажба, оценени по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;
- задължения за обезщетения при пенсиониране, оценени по настоящата стойност на задължението за обезщетение при пенсиониране.

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки

Финансовите отчети и финансовият резултат на Групата се влияят от предположения, оценки и преценки на ръководството, които при необходимост трябва да бъдат направени в хода на изготвянето на консолидирания финансов отчет. Действителните резултати могат да се различават от тези оценки.

Всички оценки и предположения, които се изискват от МСФО, са най-добри оценки в съответствие с приложимия стандарт. Оценка и преценките се определят систематично и се базират на историческия опит и други фактори, които включват и очакванията за бъдещи събития, които се приемат за вероятни при определени обстоятелства. Верността на счетоводните оценки и преценки се следи регулярно.

Групата прави оценки и преценки за целите на счетоводството и оповестяването. Получените счетоводни оценки, по дефиниция, рядко ще са равни на съответните реални резултати. Преценките на ръководството за определени позиции са особено критични за финансовия резултат и състояние, поради съществения си размер. Това се отнася за следните позиции:

2 База за изготвяне (продължение)

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки (продължение)

Загуби от обезценка на кредитни експозиции

Обезценките се определят в размер, равен на очакваната загуба за всички финансови активи, признати по амортизирана стойност, за всички финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход (FVOCI) и за задбалансови ангажименти. Очакваните кредитни загуби се отчитат в различни фази. Групата отчита нетно (след приспадане на обезценка) следните балансови позиции: "Средства в централни банки", "Вземания от банки", "Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)", "Кредити и вземания от клиенти" и "Други активи" (включително обезценката). Допълнителна информация за счетоводната политика на Групата по отношение на обезценката на кредити може да бъде намерена в прил. 3ж.

Оценяване на отсрочени данъчни активи

Групата признава отсрочени данъчни активи само до степента, до която е вероятно, че ще бъде налична данъчно облагаема печалба, за сметка на която да се използват ефектите за намаляване на данъка. Прогнозата за печалбата е базирана на последния бизнес план към декември 2021 г., който е одобрен от Надзорния съвет на Групата и следователно отразява виждането на ръководството за бъдещите бизнес перспективи. Периодът за данъчно планиране на Групата е пет години. За детайли относно признатите суми вижте прил. 13 и 19.

Опции за удължаване и прекратяване; значими счетоводни приблизителни преценки при определянето на срока на лизинговия договор

При определяне на срока на лизинга, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически предпоставки за упражняване на опция за удължаване или отказ от прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опция за прекратяване) се включват в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че срокът на лизинга ще бъде удължен (или, че договорът няма да бъде прекратен).

По-долу са изброени най-релевантните фактори за договори за лизинг на сгради:

- Ако съществуват значителни неустойки при упражняване на опция за прекратяване (или при не упражняване на опция за удължаване), то в повечето случаи се счита, че съществува достатъчна сигурност, че Групата ще упражни опцията за удължаване на лизинга (или няма да упражни опцията за прекратяване).
- Ако се очаква направените значителни подобрения на наетото имущество да имат значителна остатъчна стойност, то в повечето случаи се счита, че съществува достатъчна сигурност, че Групата ще упражни опцията за удължаване на лизинга (или няма да упражни опцията за прекратяване).
- При липса на горните две условия, Групата взема предвид други фактори, включващи историческата продължителност на договорите за лизинг, където Групата е била лизингополучател, както и разходите и пропуснатите ползи за бизнеса, свързани със замяна на лизинговия актив. В повечето случаи опциите за удължаване при договорите за лизинг на офиси, не са включени в пасива по лизинга, защото Групата би могло да замени активите без значителни разходи и пропуснати ползи за бизнеса.

Към 31 декември 2021 г. няма потенциални бъдещи изходящи парични потоци, които не са били включени в пасива по лизинга, защото не е било достатъчно сигурно, че лизинговите договори ще бъдат удължени (или няма да бъдат прекратени).

2 База за изготвяне (продължение)

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки (продължение)

Срокът на лизинговия договор се преразглежда, ако опцията за удължаване бъде действително упражнена или ако Групата е била задължена да я упражни. Наличието на достатъчна сигурност се преразглежда само ако настъпи значително събитие или промяна в обстоятелствата, засягащи тази оценка, които са под контрола на лизингополучателя. През настоящия отчетен период няма финансов ефект от преразглеждане на периода на договорите за лизинг, с цел да отразят упражнените опции за удължаване и прекратяване.

д Нови и изменени стандарти

По-долу са представени значимите счетоводни политики, приложени при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Политиките са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

(i) Стандарти, изменения и разяснения, които вече са приложени

- Измененията на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 във връзка с реформа на референтния лихвен процент ще имат незначително влияние. Измененията се отнасят до промени в договорните парични потоци: ако промяната в референтния лихвен процент доведе до промени в договорните парични потоци, балансовата стойност на съответните финансови инструменти не се коригира или отписва, но ефективният лихвен процент се актуализира. Информацията за нови рискове, произтичащи от реформата на референтния лихвен процент трябва да се оповестява, както и как се управлява преходът към нови референтни лихвени проценти. Хеджирането няма ефект върху консолидирания финансов отчет. Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021г.

Следните стандарти, изменения и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, нямат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата: изменения към МСФО 4 "Отлагане на МСФО 9".

(ii) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са приложени

Публикувани са някои нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за отчетния период към 31 декември 2021 г. и не са били предварително приети от Групата. Оценката на Групата за въздействието на тези нови стандарти и тълкувания е представена по-долу.

- МСФО 16 "Отстъпки от наеми, свързани с COVID-19 след 30 юни 2021 г." няма да има влияние върху консолидирания финансов отчет. Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.
- Годишните подобрения на МСФО (цикъл 2018 - 2020 г.) с изменения на МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 (Илюстративен пример) и МСС 41 имат незначително влияние върху консолидирания финансов отчет по отношение на изменението на МСФО 9. Изменението разяснява кои такси трябва да бъдат включени при оценката на това дали договорните условия на модифицирания финансов пасив се различават значително от първоначалния финансов пасив. Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.

2 База за изготвяне (продължение)

г Нови и изменени стандарти (продължение)

- Измененията на МСФО 3: “Позоваване на концептуалната рамка”, МСС 16: “Постъпления преди предвидената употреба” и МСС 37: “Обременяващи договори: разходи за изпълнение на договор” няма да окажат влияние върху консолидирания финансов отчет. Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022г.
- Измененията на МСС 1 “Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи” имат незначително влияние върху консолидирания финансов отчет. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Измененията на МСС 1 и МСФО Практическо становище 2: Оповестяване на счетоводни политики имат незначително влияние върху консолидирания финансов отчет. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Изменения на МСС 8 “Определение на счетоводните приблизителни оценки” имат незначително влияние върху консолидирания финансов отчет. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Изменения на МСС 12 “Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от една сделка” оказват влияние върху измерването на отсрочените данъци. Измененията са допълнително изключение със задна дата от първоначалното освобождаване от признаване за МСС 12.15 (b) и МСС 12.24. Съответно, освобождаването от първоначално признаване не се прилага за сделки, които водят до равни приспадащи и облагаеми временни разлики при първоначалното признаване. Измененията са в сила за сделки, извършени на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В началото на най-ранния представен сравнителен период отсрочените данъци трябва да бъдат признати за всички временни разлики, свързани с лизинг. Кумулативният ефект от прилагането на промените за първи път се признава като корекция на началния баланс на неразпределената печалба. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- МСФО 17 “Застрахователни договори” няма да окаже влияние върху консолидирания финансов отчет. Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Не е налице по-ранно прилагане на стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила.

3 Значими счетоводни политики

По-долу са представени значимите счетоводни политики, приложени при изготвянето на консолидирания финансов отчет, доколкото те не са оповестени в другите приложения по-горе. Политиките са последователно прилагани за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

а Операции в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Позициите, които участват във консолидирания финансов отчет, са измерени като се използва валутата на основната икономическа среда, в която Групата извършва своята дейност („функционална валута“). Финансовият отчет е представен в български лева, което е функционалната валута и валута на представяне на Групата. Всички суми, посочени в консолидирания финансов отчет са представени в хиляди лева, освен ако изрично не е упоменато друго.

(б) Операции и салда

Активите и пасивите в чуждестранна валута се превалутират във функционалната валута, като се използват валутни курсове при приключване, а позициите, свързани с приходи и разходи, се преобразуват по фиксинга към момента на операцията. Печалбите и загубите, получени в резултат на сделки в чуждестранна валута и от преценка на монетарни финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отразяват в консолидирания отчет за приходи и разходи (нетен доход от валутни операции).

При промяна в справедливата стойност на активи в чужда валута, които са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход деноминирани в чужда валута се определят отделно от разликите, които произлизат от разлики във валутните курсове от амортизираната стойността на актива и други промени в балансовата стойност на актива. Курсовите разлики по финансови активи (дългови инструменти) по справедлива стойност през друг всеобхватен доход отразяват в консолидирания отчет за приходи и разходи.

Непаричните активи, оценявани по историческа цена, които са деноминирани в чужда валута, се оценяват по обменния курс, който е приложим към датата на първоначалното признаване.

Към 31 декември 2021 г., монетарните финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, са оценени в български лева по официалния курс на Българска народна банка („БНБ“): 1.95583 лева за 1 евро и 1.72685 лева за 1 щ.д. (2020 г.: 1.95583 лева за 1 евро и 1.59386 за 1 щ.д.).

б Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават текущо в консолидирания отчет за приходи и разходи за всички лихвоносни активи и пасиви по метода на ефективния лихвен процент за периода, през който възникват. "Ефективният лихвен процент" е процентът, който точно дисконтира бъдещите парични потоци, които се очаква да постъпят през прогнозния живот на финансовия инструмент, отнасящи се до:

- брутната балансова стойност на финансовия актив; или
- амортизираната стойност на финансовия пасив

3 Значими счетоводни политики (продължение)

б Приходи от лихви и разходи за лихви (продължение)

При изчисляване на ефективния лихвен процент за финансови инструменти, различни от закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, Групата оценява бъдещите парични потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент, но не и очакваната кредитна загуба (ECL). За финансови активи, които са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка се изчислява коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент, като се използват прогнозни бъдещи парични потоци, включително ECL.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва транзакционни разходи и платени или получени такси, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи включват допълнителни разходи, които са пряко свързани с придобиването или създаването на финансов актив или финансов пасив.

Ефективният лихвен процент на финансов актив или финансов пасив се изчислява при първоначално признаване на финансов актив или финансов пасив. При изчисляването на приходите и разходите от лихви ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на актива (когато активът не е с кредитна обезценка) или към амортизираната стойност на задължението. Ефективният лихвен процент се преразглежда в резултат на периодична преоценка на паричните потоци от инструменти с плаващ лихвен процент, за да отрази движението на пазарните лихвени проценти.

За финансовите активи, които са с кредитна обезценка след първоначалното признаване, лихвеният доход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив. Ако в последствие активът вече не е с кредитна обезценка, изчисляването на лихвения доход се прави отново на брутна база.

Постъпления, които са получени по отписани кредити, не се признават в позицията „Приходи от лихви“, а в „Разходи за обезценка“.

в Приходи и разходи от такси и комисиони

Групата предоставя банкови услуги на физически лица и бизнес клиенти (предимно МСП), включително откриване и управление на сметки, предоставяне на заеми, дебитни и кредитни карти, платежни услуги в местна и чуждестранна валута, касови операции на машини и други. Таксите за текущо управление на сметки се начисляват по сметката на клиента ежемесечно. Таксите, основани на транзакции, се начисляват по сметката на клиента, когато транзакцията се осъществи. Таксите за обслужване се начисляват ежемесечно на база на фиксирани проценти, определени от Групата. Разходите за такси и комисиони представляват дължими от Групата такси по сделки с други банки, и се признават към датата на тяхното възникване.

Приходите от такси за обслужване на сметки и другите такси за обслужване се признават за периода на предоставяне на услугата. Приходите, свързани с транзакции, се признават към момента на извършване на транзакцията.

г Нетен доход от валутни операции

Доходът от валутни сделки се отнася предимно за резултатите от валутни сделки с клиенти. Групата не извършва валутни операции за своя сметка. В допълнение тази позиция включва резултата от нереализирани ефекти от валутни преоценки.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

д Финансови инструменти

Групата класифицира притежаваните финансови активи според съответния бизнес модел за управлението им. Прави се разлика между следните бизнес модели за управление на финансови активи:

- „Държане с цел събиране”: Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци под формата на лихва и главница.
- „Държане с цел събиране и продажба”: Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи.
- Други бизнес модели: Използват се за финансови активи, които не са нито по модела „Държане с цел събиране”, нито по модела „Държане с цел събиране и продажба”.

Бизнес моделите за финансови активи на Групата се оценяват на базата на групи от финансови активи. Разпределението към даден бизнес модел става на базата на действителните обстоятелства по време на оценката. Това решение се взема от ръководството. Следните критерии, наред с други, се вземат предвид:

- бизнес стратегията и стратегията за управление на риска на ПроКредит Банк (и ПроКредит групата) и
- начинът, по който се оценява развитието на бизнес модела и се отчита пред ръководството и Надзорния съвет на Банката
- ако е имало продажби в предходни периоди, честотата, обема, времето и причините за тези продажби, както и очакванията за бъдещи такива.

Като резултат, следните позиции от Отчета за финансовото състояние се включват към бизнес модела „държане с цел събиране”: „Средства в централни банки”, „Вземания от банки”, „Кредити и вземания от клиенти, нетно”, „Други активи”. „Инвестиционните ценни книжа” (които са дългови инструменти) се отнасят към бизнес модела „държане с цел събиране и продажба”. Също така, неголяма сума акции, отчитани като част от позицията „Инвестиционните ценни книжа (ССДВД)”, се включват към модела „държане с цел събиране и продажба”. „Деривативните финансови активи” се отнасят към други бизнес модели.

Няма нетиране на финансови активи и финансови пасиви.

Последващото признаване на финансови пасиви обикновено се извършва по амортизирана стойност. Само деривативните финансови пасиви се признават по справедлива стойност.

(а) Финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в отчета за приходи и разходи

Финансовите активи, които се включват към „други бизнес модели” се оценяват по справедлива стойност в отчета за приходи и разходи. Включват се „Деривативните финансови активи”. Финансови пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в отчета за приходи и разходи, са само деривативните финансови пасиви.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

д Финансови инструменти (продължение)

Деривати, които имат положителна справедлива стойност към датата на баланса, се отчитат като финансови активи в позиция „Деривативни финансови активи“. Деривати, които имат отрицателна справедлива стойност към датата на баланса, се отчитат като финансови пасиви в позиция „Деривативни финансови пасиви“. Групата класифицира определени деривати като хеджиращи инструменти в квалифицирани хеджиращи взаимоотношения (hedge accounting) в съответствие с МСФО 9. В началото на хеджирането връзката между хеджиращия инструмент(и) и хеджирана позиция(и) официално се документира, включително цели и стратегии за управление на риска за предприемане на хеджиране и метод за оценка на ефективността. Групата оценява съответствието с изискванията за ефективност както в началото на хеджирането, така и текущо.

Деривативните финансови инструменти първоначално се признават по справедлива стойност, като транзакционните разходи се отчитат в консолидирания отчет за приходи и разходи. Покупки и продажби на деривативни финансови инструменти се признават на датата на търгуване – това е датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде инструмента. Последващото им отчитане също се осъществява по справедлива стойност. Печалби или загуби, които са резултата от промени в справедливата стойност, се отчитат незабавно в консолидирания отчет за приходи и разходи за годината.

Деривативните финансови активи се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността. Деривативните финансови пасиви се отписват, когато се погасят в случаите, когато задължението е изпълнено, анулирано или изтече.

(б) Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност („АС“)

Финансов актив се класифицира като оценяван по амортизирана стойност, ако същият се отнася към бизнес модела „държане с цел събиране“ и договорните парични потоци са в съответствие с принципа за плащане единствено на главница и лихва. Тези финансови активи възникват, когато Групата предостави средства директно на страната по договора, като не е налице намерение за търгуване на вземането.

Тези финансови активи първоначално се признават по справедлива стойност, в която се включват и разходите по транзакцията, като последващата им оценка е по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Очакваните кредитни загуби се признават основно чрез три фазов модел (прил. 3ж относно счетоводната политика за обезценка на кредити, както и прил. 7 и прил. 17). Ако размерът на загубата от обезценка намалее, то обезценката се намалява и сумата на намалението се признава в консолидирания отчет за приходи и разходи. Обезценка може да се редуцира до размер на амортизираната стойност, която би била налична към датата на оценката, ако не е била налице обезценка. Кредити и вземания се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или когато Групата е прехвърлила по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността. В допълнение, когато кредитите и вземанията се реструктурират със съществено различни условия, първоначалният финансов актив се отписва и се заменя с новия финансов актив.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

д Финансови инструменти (продължение)

(в) Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход („ССДВД“)

Финансов актив се класифицира и признава като оценяван по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават през друг всеобхватен доход, ако финансовият актив се отнася към бизнес модел „държане с цел събиране или продажба“.

По принцип „Инвестиционните ценни книжа“ се отнасят към този бизнес модел. Критерият за паричните потоци се проверява индивидуално. Всички дългови инвестиционни ценни книжа на Групата като цяло са в съответствие с принципа за плащане единствено на главница, като могат и да бъдат продадени при необходимост. В допълнение, неголяма сума акции (също, отчитани като част от позицията „Инвестиционните ценни книжа“), се включват към този бизнес модел. По принцип не е налице намерение да се търгуват или продават тези акции.

При първоначалното им признаване финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се отчитат по справедлива стойност включително транзакционните разходи, които директно се отнасят до придобиването на финансовите активи. Последващото им отчитане се осъществява по справедлива стойност. Печалби и загуби, които произтичат от промяна в справедливата стойност, се признават в отчета за всеобхватния доход в позиция „Промяна в преоценъчния резерв от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход“. Ако финансовият актив се отпише или бъде обезценен (повече подробности по отношение на обезценката са налични в прил. 3ж), акумулираната печалба или загуба, призната преди това в „Преоценъчен резерв“, се признава в консолидирания отчет за приходи и разходи. Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективния лихвен процент, както и резултатът от промяна във валутните курсове от финансови активи, които са оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи. Приходи от дивиденди от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи, докато натрупаната стойност в резултат на промени в цените не се признава при отписване (не е налице възстановяване).

Покупки и продажби на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават на датата на търгуване. Те се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата по същество е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността.

(г) Други финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Другите финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност първоначално се признават по справедлива стойност, намалена с транзакционните разходи. Впоследствие те се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент. Всяка разлика между постъпления, намалени с разходите за транзакцията, и остатъчната стойност се отразява в консолидирания отчет за приходи и разходи за срока на дълговия инструмент. Финансовите задължения се отписват, в момента на тяхното погасяване – когато задължението е изпълнено, анулирано или изтече.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

д Финансови инструменти (продължение)

Принципи за оценка по справедлива стойност

Първоначално, финансовите инструменти се признават по справедлива стойност. В общия случай това е транзакционната цена в момента на придобиване. Последващото им признаване в отчета за финансовото състояние се осъществява в зависимост от вида на финансовите инструменти и е или по справедлива или по амортизирана стойност. Като цяло финансовите инструменти по справедлива стойност се измерват периодично във финансовите отчети.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния (или най-изгодния пазар) към датата на оценяване.

Групата прилага йерархията за справедлива стойност съгласно МСФО. Йерархията категоризира в три нива използваните хипотези по отношение на методите за оценка на справедлива стойност:

Ниво 1

Обявени (некоригирани) пазарни цени на активни пазари за идентични активи или пасиви, до които Групата има достъп към датата на оценяване. Пазарът се определя като активен, ако пазарните сделки с актива или пасива се срещат достатъчно често и в достатъчен обем, за да се осигури непрекъсната информация за цената.

Ниво 2

Различни от включените в ниво 1 обявени цени, които могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено. Прилаганите методи за оценка се отнасят до приближение към текущата справедлива стойност на подобни инструменти и до анализ на дисконтирани парични потоци при използване на наблюдаеми пазарни променливи.

Ниво 3

Това са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Ако не са налични наблюдаеми пазарни стойности, се използват вътрешни лихвени проценти за целите на модела на дисконтираните парични потоци. Вътрешните лихвени проценти се отразяват на цената на финансиране в зависимост от валутната и матуритетна структура, като се прилага и рискова премия. Вътрешните лихвени проценти са обект на регулярно сравнение с използваните в сделките между трети страни и са в съответствие с регулярните транзакции между пазарни участници при текущите пазарни условия към датата на оценката.

е Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквивалентни включват баланси с матуритет по-малък от три месеца, включително парични средства в брой и наличности по сметки в Българска народна банка и Банката на Гърция с изключение на минималните задължителни резерви, както и дължими суми от други банки.

Парични средства и средства в централни банки включват пари в брой и салда в БНБ и Банката на Гърция, признати по номиналната им стойност.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

ж Загуби от обезценка

Групата определя провизии за загуби от обезценка като сума равна на очакваната загуба за всички финансови активи, признати по амортизирана стойност, за всички дългови инструменти оценяване по справедлива стойност с промяна в справедливата стойност, отчетена през друг всеобхватен доход и за задбалансовите финансови инструменти. Като цяло за отчитане на загубите от обезценка се използва трифазов модел. За да се определи кои бъдещи макроикономически фактори трябва да бъдат включени се използват оценки и предположения. Освен това определянето на вероятностите при претеглянето на сценариите изисква дискреционни решения.

Групата начислява провизии за загуби от обезценка за следните балансови позиции: „Средства в централни банки“, „Вземания от банки“, „Кредити и вземания от клиенти“, „Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)“, както и за финансовите активи, които попадат в позиция „Други активи“. Указаните позиции се представят по нетна стойност с изключение на позиция „Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)“, които се отчитат по справедлива стойност. Съответната загуба от обезценка се признава в собствения капитал в позиция „Преоценъчен резерв“.

Нетна промяна при загубата от обезценка

Нетната промяна при обезценката включва увеличения, намаления и промени в обезценката дължащи се на несъществени модификации.

За целите на признаване на загуби от обезценка се прилага три фазов модел, който е базиран на очаквани кредитни загуби. Разпределянето по фази изисква вземане на дискреционни решения по отношение на дефиницията на неизпълнение, трансфери между фазите и определяне на критерии дали е имало значително увеличение на кредитния риск след признаването му в баланса:

- Фаза 1: В общия случай, при първоначалното си признаване всички финансови активи се класифицират във Фаза 1. Групата определя загуби за обезценка, чиято сума съответства на очакваните кредитни загуби за максимум 12 месеца, доколкото не е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване.
- Фаза 2: Ако е налице значително увеличение на кредитния риск, тогава се използва класификация във Фаза 2 и загубите от обезценка се определят като стойност, която е еквивалентна на очакваните кредитни загуби за целия срок на експозицията.
- Фаза 3: Финансови активи, при които е налице неизпълнение, се класифицират във Фаза 3, като загубите от обезценка съответно се установяват като стойност, която е еквивалентна на очакваните кредитни загуби за целия срок. При значими експозиции провизирането на риска се определя на база възстановимите парични потоци. По отношение на незначимите експозиции загубите от обезценка се определят на базата на портфейлни параметри. Приходите от лихви се признават на основата на нетна балансова стойност (намалена с провизията за обезценка). Във Фаза 3 също така се включват финансови активи, които са обезценени при първоначалното си признаване (закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка („РОСІ“)). Те се оценяват първоначално по справедлива стойност и без провизия за обезценка. РОСІ активите независимо от последващи промени в кредитния риск, се класифицират във Фаза 3 до тяхното погасяване.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

ж Загуби от обезценка (продължение)

За позицията „Други активи“ загубите от обезценка се определят чрез опростен подход. Като правило провизиите за загубите от обезценка се начисляват при първоначалното признаване и на всяка следваща отчетна дата като сума, равна на очакваните кредитни загуби до падежа. За тези обикновено краткосрочни активи общият падеж е определен на 12 месеца.

Движението между фазите е възможно и в двете посоки, при условие че вече не съществуват основанията за предишната класификация. В случай, че кредитният риск намалее, вече начислените провизии загубите от обезценка се реинтегрират.

Несъществени модификации

Несъществена модификация е събитие, което не води до отписване на първоначалния актив. Ефектът се признава в консолидирания отчет за приходи и разходи като печалба или загуба от модификации. Печалбата или загубата от модификации се изчислява като разликата между оригиналната брутна балансова стойност и настоящата стойност на модифицираните договорни парични потоци, дисконтирани с първоначалният ефективен лихвен процент.

Отписване, възстановяване и директно отписване

Когато един кредит е определен като несъбираем, то той се отписва за сметка на начислената обезценка. Подобни кредити се отписват след извършване на всички необходими процедури и след определяне на размера на загубата. Възстановени суми, отписани преди това, се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи в позицията „Разходи за обезценка“.

Преструктурирани кредитни експозиции

Преструктурирането се определя като промяна на условията и договореностите по дадена кредитна експозиция посредством сключване на споразумение между Групата и клиента за промяна на погасителния план по договор за кредит в отговор на увеличение на настоящия или бъдещия риск от неизпълнение, който произтича от клиента. Преструктурираните кредитни експозиции се класифицират във Фаза 3 към момента на преструктуриране, ако е изпълнено едно от следните условия: експозицията е в просрочие над 90 дни; и/или не може да се очаква да бъде изцяло изплатена поради значителни платежни проблеми на клиента. Във всички останали случаи преструктурираните кредити се класифицират във Фаза 2.

Изнети активи

Изнетите активи са нефинансови активи, които са придобити за сметка на кредити като част от процеса за изпълнение и се отчитат в позицията „Други активи“. Придобият актив се заприхождава по по-ниската от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и балансовата стойност на кредита към датата на изземване. Активите, държани за продажба, не се амортизират. Всяка последваща обезценка на изнет актив до неговата справедлива стойност, намалена с разходите за продажба, се признава в консолидирания отчет за приходи и разходи в позиция „Други разходи“. Всяко последващо увеличение на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, до размера на преди това направената обезценка, също се признава в „Други приходи“ заедно с всякакви реализирани печалби или загуби от отписването на актива.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

3 Нематериални активи

Софтуер и лицензи

Придобитият или разработен компютърен софтуер се признава на база на разходите, направени за придобиване или разработване и въвеждане в експлоатация на конкретния софтуер. Тези разходи се амортизират на база на очаквания полезен живот. Софтуерът има очакван полезен живот 5 години и се тества за обезценка, ако има показания, че може да е налице подобна. Компютърният софтуер се отчита по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Амортизацията е, както следва:

Лицензи	7 години
Софтуер	5 години

и Дълготрайни материални активи

Дълготрайните активи се представят по историческа цена, намалена с начислената амортизация. В историческата цена са включени всички разходи, които могат да бъдат директно свързани с придобиването на актива. Съставни части на един актив се признават отделно, ако те имат различен полезен живот или предоставят различни по характер ползи на предприятието.

Последващи разходи, свързани с покупката или производствени разходи, които са направени след придобиване на актива, се прибавят към балансовата му стойност или се признават като отделен актив, само когато подобни разходи могат да се оценят надеждно и когато има вероятност от тях да произтекат бъдещи икономически ползи. Всички останали разходи за ремонт и поддръжка се включват в консолидирания отчет за приходи и разходи при тяхното възникване.

Земята не се амортизира. Амортизацията за останалите активи се начислява по линеен метод, като се определя неговата остатъчна стойност за периода на полезния му живот, както следва:

Сгради	40 години
Обзавеждане	10 години
Подобрения на наети сгради	10 години
Компютри	5 години
Превозни средства	5 години
Други дълготрайни материални активи	7 години

Полезният живот и остатъчните стойности на дълготрайните материални активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

Периодично се прави преглед на дълготрайните активи за обезценка, както и когато определени събития или обстоятелства предполагат, че има намаление във възстановимата стойност на актива. Когато балансовата стойност на актива превишава възстановимата му стойност, активът се обезценява до размера на възстановимата му стойност, която представлява по-голямата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите за продажбата и стойността в употреба на актива. Обезценката се отразява в „Административни разходи“.

Печалбите и загубите от продажбите се определят чрез сравняване на постъпленията с балансовата стойност и се признават в „Други приходи/(разходи)“ в консолидирания отчет за приходи и разходи.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

й Лизинг

Групата е лизингополучател

При подписване на договор Групата преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Това е случаят, при който договорът дава правото да се контролира използването на даден актив за определен период от време срещу заплащане. Групата използва възможността за отчитане на всеки лизингов компонент и всички свързани с него нелизингови компоненти като един общ лизинг. Групата признава актив за предоставеното право на ползване, както и пасиви по лизинг към датата на предоставяне. Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цената на придобиване. Тя включва стойността на първоначалната оценка на пасива по лизинг плюс всички лизинговите плащания, извършени преди или на датата на възникване на лизинга, намалени с получени стимули по лизинга.

Активите с право на ползване се амортизират по линеен метод до края на срока на лизинговия договор. Всички загуби от обезценка също се вземат предвид. Пасивът по лизинга се признава по настояща стойност на лизинговите плащания, които все още не са извършени към този момент. Лизинговите плащания се дисконтират по лихвения процент за финансиране. В последствие те се оценяват по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

Краткосрочните лизингови договори или лизинг на активи с ниска стойност не се признават в баланса. Вместо това тези лизинги се отчитат за срока на лизинговия договор в консолидирания отчет за приходи и разходи в позиция "Административни разходи".

Лизинговите договори се признават като актив с право на ползване и съответно пасиви по лизинг на датата, на която лизинговият актив е на разположение за използване от Групата. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Финансовите разходи се начисляват в отчета за приходи и разходи през периода на лизинга, така че да се получи постоянна периодична лихва върху остатъка от задължението за всеки период. Активът с правото на ползване се амортизира за по-краткия от полезния живот на актива и срока на лизинга по линейния метод.

Активите с право на ползване се представят като част позицията "Дълготрайни материални активи" отчета за финансовото състояние.

Активите и пасивите, възникващи от договор за лизинг, се оценяват първоначално на база на настоящата стойност. Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания (включително фиксирани плащания по същество), намалени с вземанията за стимули за лизинг.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент за финансиране. Това е процентът, който Групата би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда.

Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

й Лизинг (продължение)

Срокът на лизинговия договор е неотменимият период, за който лизингополучателят има правото да използва основния актив; периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване или прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цената на придобиване, включваща:

- стойността на първоначалната оценка на пасива по лизинг.

Впоследствие активите, с право на ползване, се оценяват по цена на придобиване минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и се коригират спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, дължаща се на преоценка или изменение на лизинговия договор.

Активите, с право на ползване, се амортизират по линеен метод за по-краткия срок от полезния живот на актива или срока на лизинговия договор. Амортизационните норми на активите с право на ползване са:

- право на ползване на офис сгради – 10 години.

Плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност, се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в консолидирания отчет за приходи и разходи. Групата разглежда възможността за освобождаване от признаване по отношение на лизинг на активи с ниска стойност за всеки лизингов договор поотделно. Когато активът е придобит чрез договор за преотдаване, е признат актив с право на ползване и пасиви по лизинг. За всички останали лизинги на активи с ниска стойност лизингополучателят признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

(а) Лизинговата дейност на Групата

Групата наема офис сгради. Договорите за лизинг се сключват на индивидуална основа, но като цяло съдържат подобни общи условия (вкл. прекратяване и подновяване на правата на ползване). Основните характеристики на лизингите са обобщени по-долу:

- Офис сградите като цяло са наети за фиксиран срок от 10 години с възможност за подновяване на договора. Лизинговите плащания са фиксирани.

(б) Опции за удължаване и прекратяване

В редица договори за лизинг са включени опции за удължаване и прекратяване. Те се използват за осигуряване на максимална оперативна гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в дейността на Групата. За значими счетоводни приблизителни оценки и преценки при определяне на срока на лизинга, моля вижте приложение 2.

(в) Лизингови активи с ниска стойност

Разходите по лизингови активи с ниска стойност се признават по линейния метод през отчетния период. Общата стойност на лизинговите активи с ниска стойност е представена в приложение 24.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

к Данъчно облагане

Данъчното облагане, отразено в консолидирания финансов отчет, е в съответствие с българско законодателство.

(а) Текущи данъци

Текущият данък за отчетния период се изчислява на база годишната облагаема печалба въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на изготвяне на отчета и се признава за разход в периода, в който е възникнала печалбата. Разходите за данъци, различни от данък върху печалбата, се отчитат като "Други административни разходи".

(б) Отсрочени данъци

Отсроченият данък върху печалбата се определя по метода на балансовите пасиви за всички възникнали временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност във финансовия отчет, изготвен на базата на МСФО, приети от ЕС. За определяне размера на отсрочените данъчни активи и пасиви се използва нормативно определената данъчна ставка в България, която е в сила към датата на баланса и се очаква да се прилага, когато съответният отсрочен данъчен актив бъде реализиран или задължението за отсрочен данък върху доходите бъде уредено. Данъчният период на планиране е 5 години.

Промяната в отсрочените данъци, която е свързана с повторно измерване на справедливата стойност на финансовите активи се отразява в отчета за всеобхватния доход, като се представя на нетна база. Към момента на продажбата съответните отсрочени данъци се признават в текущи данъци.

л Провизии

Провизии се признават, ако са налице следните условия:

- съществуват настоящи правни или конструктивни задължения, възникнали в резултат на минали събития;
- вероятно е възникването на изходящи парични потоци с цел уреждане на задълженията;
- и размерът на задълженията може да бъде надеждно оценен.

Когато са налице повече от едно сходни задължения, вероятността за възникване на изходящи парични потоци с цел тяхното уреждане се определя на база класа от задължения като цяло.

Стойността на провизиите се определя като настояща стойност на бъдещите разходи, когато е известен моментът на настъпване на изходящия паричен поток и когато това ще се реализира след повече от една година. Промените в справедливата стойност на задължението с течение на времето се признават като разход за лихви. Изтичане на икономически ползи по отношение на провизиите за непосредствени загуби от задбалансови ангажименти и за неизползван платен годишен отпуск се очаква през следващите една или две години.

3 Значими счетоводни политики (продължение)

л Провизии (продължение)

Условните задължения, които са основно гаранции и акредитиви, издадени на клиенти, са потенциални задължения, които възникват в резултат на минали събития. Тъй като възникването на подобни задължения зависи от събития, които не се намират изцяло под контрол на Групата, те не се отчитат във финансовите отчети, но се оповестяват в приложенията към финансовия отчет (прил. 30).

Правото на платен годишен отпуск се признава при неговото възникване. Провизия се признава на база изчисления годишен отпуск в резултат на труда, положен от служителите към датата на изготвяне на финансовия отчет.

м Договори за финансови гаранции

Финансовите гаранции първоначално се признават по справедлива стойност на датата на издаване на гаранцията. Последващата оценка на задълженията на Групата по такива гаранции се прави по по-високата от двете стойности: първоначалната оценка, намалена с неамортизирания приход от комисиони, който се признава по линейния метод за срока на гаранцията в консолидирания отчет за приходи и разходи и разходите за обезценка, определени в съответствие с МСФО 9 към датата на отчета. Тези оценки се основават на опита от подобни сделки, историческите загуби, както и на преценката на ръководството.

н Доходи на персонала

Планове с дефиниран доход

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години в Банката или някое дружество от Групата към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на финансовия отчет ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Групата признава всички актюерски печалби и загуби възникващи от плана за дефинирани доходи като разходи за персонала за периода.

4 Управление на риска

а Бизнес модел и бизнес стратегия

ПроКредит Банк има за цел да бъде водещ партньор, предлагащ пълна гама от финансови услуги за малките и средни предприятия в България, тъй като те имат жизненоважен принос за развитието на икономиката и за откриването на нови работни места. Групата извършва дейността си по отговорен и прозрачен начин, като се фокусира върху изграждането на дългосрочни бизнес отношения с клиентите си като предлага гама от професионални и гъвкави бизнес решения както за бизнеса, така и за неговите собственици и персонал. Основните конкурентни предимства на ПроКредит Банк са персоналният подход към индивидуалните нужди на клиентите и високото качество на предлаганите услуги.

Като предлага опростени и достъпни депозитни услуги Групата насърчава спестовна култура, което допринася за по-голяма сигурност и стабилност на домакинствата. Същевременно ПроКредит Банк не предлага комплексни финансови продукти или услуги за управление на активи. ПроКредит Банк следва индивидуален подход спрямо клиентите си, с което цели да опознае техните нужди, за да изгради стратегия за тяхното най-ефективно обслужване. Групата спазва своя принцип „Опознай клиента си“, който се основава на идеята, че когато клиентите и бизнесът им се познава добре, Групата може да им предложи най-подходящите за тях услуги. Стратегически фокус при работата с клиенти е финансирането на проекти, водещи до повишаване на енергийната ефективност и опазването на околната среда както и финансирането на производствени предприятия и селскостопански производители. За постигането на по-бързи, по-ефикасни и по-лесно достъпни услуги, Групата предлага зони за самообслужване с 24 часов достъп както и леснодостъпни банкови операции през интернет (ProBanking).

Бизнес стратегията на ПроКредит Банк има две основни цели – да оказва положително влияние върху развитието на икономиката и социалната среда и да осъществява търговска печалба. Бизнес моделът е опростен, като активите се състоят предимно от кредити отпуснати на клиенти, а задълженията – от привлечени средства от клиенти.

Бизнес стратегията е базирана на фокусиран подход към развитие на персонала. Групата подбира, назначава и обучава персонала си към отговорна и професионална работа с клиенти. ПроКредит Банк е институция, която се основава на професионализъм, комуникация и доверие и цели високо ниво на удовлетвореност както за персонала, така и за клиентите си. За да постигне това Групата прави значителни инвестиции за обучение на служителите.

От ноември 2015 Групата има клон в Солун, Гърция с цел да предлага пълен набор от банкови услуги на представители на местния бизнес и да предоставя професионални услуги и съвети. И двата офиса в Солун са оборудвани с модерни зони за самообслужване, които са на разположение на клиентите 24 часа в денонощието и 7 дни в седмицата.

б Стратегия при управлението на риска

ПроКредит Банк е изложена на различни рискове в рамките на дейността си. Информираният и прозрачен подход към управлението на риска е основен компонент в социално отговорния бизнес модел. Това е отразено и в културата на Групата за управление на риска, което има за резултат вземане на добре балансирани решения по отношение на рисковете.

4 Управление на риска (продължение)

б Стратегия при управлението на риска (продължение)

Целта на подхода при управление на рисковете (последователно прилаган на ниво ПроКредит група) е да гарантира подходящо ниво на ликвидност и капиталова адекватност на Групата по всяко време, както и да се постигат стабилни резултати. Докато бизнес стратегията определя целите на Групата за всички значими бизнес дейности и региони на работа и предписва мерки за постигането им, стратегията за управление на риска на Групата се отнася до материалния риск, произтичащ от прилагането на бизнес стратегията и определя целите и мерките при управлението на риска. Стратегията за управление на риска се състои от отделни стратегии за всички материални рискове. Стратегиите се актуализират ежегодно и са одобрени от ръководството на ПроКредит Банк след дискусии с Надзорния съвет на Групата.

Принципите на управление на риска и рисковата стратегия на ПроКредит Банк не са се променили в сравнение с предходната година. Напротив, консервативният подход при управление на риска, както е посочен в този раздел, се оказва изключително подходящ за справяне с несигурности, като тези причинени от глобалната пандемия COVID-19.

През 2021 г. имаше множество силни пандемични вълни в страните, където оперира Групата и в отговор на това правителствата наложиха нови мерки през 2021 г. През годината беше въведена ваксинация срещу COVID-19, макар и нивата и да бяха по-ниски в сравнение със средните за ЕС. Част от мерките, въведени през 2020 г. вече не бяха актуални за ПроКредит Банк през 2021 г. (например мораториум върху погасяването на кредитите). Фокусът на дейността на Групата бе управлението на потенциалното въздействие на пандемията COVID-19 върху качеството на кредитния портфейл.

За да защити здравето на своите служители и клиенти Групата въведе превантивни мерки за безопасност в своите клонове и офиси. Непрекъснатостта на бизнеса винаги беше осигурена както във фронт, така и в бек офиса, дори когато броят на случаите на COVID-19 достигна своя връх през четвъртото тримесечие. ИТ инфраструктурата беше напълно функционална, без загуба на производителност. Концепцията на Групата за МСП „Hausbank“ и напредналото ниво на дигитализация в банкирането на дребно осигуриха солидна основа за продължаване на бизнес операциите без големи ограничения.

През 2021 г. имаше ясни признаци на икономическо възстановяване, както се съобщава от някои централни банки или икономически изследователски институти. Здравната и икономическа криза обаче продължава и въпреки положителната перспектива несигурността за степента на икономическо възстановяване през 2022 г. остава висока. Повишаването на цените на енергията, което затруднява веригата на доставки и нарастващата инфлация, особено към края на годината, предизвикаха допълнителна несигурност. Освен това напрежението между Русия и Украйна се засили. ПроКредит Банк ще следи отблизо ситуацията, за да оцени въздействието и, ако е необходимо, да предприеме своевременно подходящи мерки. Тези развития ще бъдат фокуса на дейностите по управление на риска през 2022 г.

През финансовата 2021 година Групата е спазвала вътрешните лимити по всяко време, както и всички приложими регулаторни изисквания. Дори и при наличието гореспоменатите несигурности, общият профил на риска на Групата остава уместен. Това се основава на цялостната оценка на отделните рискове, както е представено в раздела за управление на риска на консолидирения финансов отчет.

4 Управление на риска (продължение)

б Стратегия при управлението на риска (продължение)

Принципите на бизнес дейността на Групата, описани по-долу, са в основата на управлението на риска. Последователността при прилагането на тези принципи намалява значително рисковете, на които е изложена Групата.

Фокус върху основната дейност

ПроКредит Банк се фокусира върху предлагането на финансови услуги на малки и средни предприятия и на физически лица. Съответно, приходите се генерират предимно под формата на приходи от лихви от кредити и от такси от банкови транзакции. Всички останали банкови операции са съпътстващи основния бизнес. В ежедневните си операции ПроКредит Банк е изложена предимно на кредитен, лихвен, операционен и ликвиден риск. Същевременно Групата избягва или строго ограничава останалите видове риск, свързани с банковата дейност.

Високо ниво на прозрачност, опростеност и диверсификация

Фокусът върху малки и средни предприятия и физически лица води до много висока степен на диверсификация, както при кредитния портфейл, така и при депозитната база. В географско отношение тази диверсификация обхваща водещите икономически райони в България и на региона на град Солун в Гърция. По отношение на клиентските групи диверсификацията се реализира в различни икономически дейности, клиентски групи (малки и средни предприятия и частни клиенти) и групи приходи. Диверсификацията на кредитния портфейл е основен стълб в политиката на Групата за управление на кредитния риск. Друга особеност на подхода на ПроКредит Банк е, че се стреми да предостави на клиентите си опростени и лесно разбираеми услуги. Това води до висока степен на прозрачност не само от гледна точка на съответния клиент, но и от гледна точка на управлението на риска. Както високата степен на диверсификация, така и опростените, прозрачни услуги и процеси водят до значително намаляване на рисковия профил на Групата.

Внимателен подбор на персонала и интензивно обучение

Отговорното банкиране се характеризира с дългосрочни отношения не само с клиентите, а и с персонала на Групата. Ето защо ПроКредит групата има строги стандарти за подбор и обучение на персонала, които се основават на взаимно уважение, лична отговорност, дългосрочен ангажимент и лоялност към групата на ПроКредит. Групата прави значителни инвестиции в обучението на служители си в продължение на много години. Интензивните усилия за обучение не само водят до високо ниво на професионална компетентност, но и преди всичко те насърчават открита и прозрачна комуникационна култура. От гледна точка на риска добре обучени служители, които са свикнали да изказват мнението си открито, са важен фактор за управление и намаляване на риска, по-специално на операционния риск и риска от измами.

Ключови елементи при управлението на риска

Рисковият апетит определя рамката за управление на риска. Това е съзнателно решение за степента, до която Групата е готова да поема рискове, за да постигне своите стратегически цели. Рисковият апетит е дефиниран за всички съществени рискове и е представен в рисковата стратегия. Силната информираност на ПроКредит Банк относно аспектите на околната среда и устойчивостта също дава информация за този процес.

4 Управление на риска (продължение)

б Стратегия при управлението на риска (продължение)

Управлението на риска включва идентифициране, количествено определяне, управление, мониторинг, контролиране и отчитане на рисковете. При управлението на рисковете, Групата взема предвид „Минималните изисквания за управление на риска“ (MaRisk – германски стандарти за управление на риска), публикуваните актове на национални и международни регулаторни органи, както и знанието на Групата за пазарите, придобито в продължение на много години. Механизмите, предназначени за ограничаване и смекчаване на рисковете, се наблюдават редовно, за да се гарантира тяхната ефективност, а процедурите и методите, използвани за управление на рисковете, търпят непрестанно развитие. Основните елементи на управлението на риска в ПроКредит са представени по-долу.

- Ежегодно изготвяната проверка на рисковете гарантира идентифицирането на всички материални и нематериални рискове и ако е необходимо, се взема предвид при стратегията и процесите за управление на риска.
- Всички поети рискове се управляват така, че да винаги да се осигури адекватно ниво на капитал на групата и всички ПроКредит институции, както в нормативната, така и в икономическата перспектива, както и адекватни нива на ликвидност по всяко време.
- Всички ПроКредит институции прилагат единна обща рамка за управление на риска, която определя минимални стандарти за цялата група. Политиките и стандартите за управление на риска се одобряват от ръководството на ПроКредит Банк и се обновяват минимум веднъж годишно. Те уточняват отговорностите на Групата и установяват минимални изисквания за управление, мониторинг и отчетност.
- Провеждат се мониторинг и контрол върху рисковете и възможните концентрации на риск, като се използват всеобхватни инструменти за всички материални рискове. За всички материални рискове съществуват индикатори за ранно предупреждение и лимити, които са под постоянно наблюдение. Ефективността на избраните мерки, лимити и методи се наблюдава и контролира непрекъснато.
- Провеждат се регулярни стрес тестове за всички материални рискове. Стрес тестовете се извършват, както за всяка отделна рискова категория, така и за всички рискови категории заедно.
- Изготвят се регулярни и извънредни доклади върху рисковия профил, включващи подробни описания и коментари.
- Налице са адекватни процеси и процедури на ефективна система за вътрешен контрол. Системата е изградена на принципите на разделението на отговорностите, двойния контрол и разделянето на фронт от бек офис до управленско ниво за всички рискови операции. Това гарантира, че управлението и контрола на риска се извършват независимо от функциите на фронт офиса.
- Всички нови и значително променени продукти/услуги, бизнес процеси, инструменти, ИТ системи или организационни структури се подлагат на анализ „Оценка на рисковете при въвеждане на нов проект/процес“ преди прилагането им за първи път. Това се отнася и за дейности на нови пазари и чрез нови канали за дистрибуция. По този начин се осигурява предварителната оценка на новите рискове и провеждането на необходимата подготовка и тестове преди внедряването на нов или значително променен продукт за първи път.

4 Управление на риска (продължение)

б Стратегия при управлението на риска (продължение)

Организация на дейността за управление на риска и отчитане на риска

Основната отговорност за управлението на риска се носи от Управителния съвет на Групата, който редовно анализира рисковия профил и взема решения за мерките, които трябва да бъдат взети. Дейността по контролиране на риска, изисквана от MaRisk, се оглавява от член на Управителния съвет. Управлението на риска се подпомага концептуално и се прилага оперативно от отдел Управление на риска и от различни функции, свързани с управлението на риска и финансовата област. Различни вътрешни органи подкрепят и съветват ръководството при изпълнение на дейностите по управление на риска.

Правилата за управлението на риска в Групата са част от вътрешната нормативна уредба и определят:

- Процеса и целите на управлението на риска в Групата;
- Структурата, състава и правомощията на компетентните вътрешни организации, техните дейности и мерките, които предприемат;
- Задълженията на служителите, отнасящи се до проследяване, отчитане, управление и анализ на различните рискове;
- Създаването и функционирането на вътрешни контролни системи и компетенциите на съответните нива на управление и на експертния персонал по отношение на участието им в управлението на риска.

Групата разполага с ефективна управленска система по отношение на съответствието (compliance function), която се подкрепя от Кодекс за поведение на Групата, който е обвързващ за целия персонал, а също така и от подхода към подбор и обучение на персонала. Служителите от Звеното за съответствие са отговорни за прилагането на групова система за спазване на всички регулаторни изисквания.

В ПроКредит Банк е налице функция за съответствие на вътрешната нормативна уредба (compliance function), която е насочена към спазването на националните банкови регулации, като се изготвят и редовни и извънредни отчети за ръководството на Групата и ПроКредит Холдинг. Всяко поведение, което е несъвместимо с установените правила, може да бъде съобщено анонимно на имейл адрес, както на ниво ПроКредит група, така и на местно ниво.

Вътрешният одит е независима функция в рамките на ПроКредит Банк. Тя предоставя подкрепа при определяне на подходящото управление на риска и съответна система за вътрешен контрол в рамките на институцията. Освен това отдел „Вътрешен одит“ се подкрепя и наблюдава от груповия одит на ПроКредит групата. Веднъж годишно отдел „Вътрешен одит“ прави оценка на риска на всички дейности на Групата, чиято е цел е изготвяне на базиран на риска годишен одиторски план. Това включва процесите за управление и контрол на риска, включително идентифицирането, оценяването, контрола, мониторинга и комуникацията на материалните рискове. Съответно, системата за управление на риска се преразглежда. Отдел „Вътрешен одит“ докладва на Одит комитета на Групата, който по принцип се свиква на тримесечие. Одит екипа на ПроКредит групата наблюдава качеството на одитите, извършени в ПроКредит Банк, и предоставя технически указания.

4 Управление на риска (продължение)

6 Стратегия при управлението на риска (продължение)

Ръководството на Групата носи отговорност за управлението на риска в институцията. Комитетът за управление на общия риск, Комитетът за управление на кредитния риск и Комитетът за управление на операционния риск разработват рамката за управление на риска и наблюдават рисковия профил на Групата и индивидуалните рискове. Това включва наблюдение на индивидуалните рискови позиции и спазването на лимитите. Комитетът за управление на активите и пасивите ("ALCO") е отговорен за наблюдение на ликвидния резерв, управлението на ликвидността и вътрешния и регулаторен капитал на Групата, както и за координирането на мерките, насочени към осигуряване на финансиране за Групата.

Рисковите позиции се анализират редовно, обсъждат се интензивно и се документират в стандартизирани доклади. Отдел „Управление на риска“ представя регулярни доклади до различните рискови отдели в ПроКредит Холдинг, а Надзорният съвет се информира поне веднъж на тримесечие за развитието на всички рискове. Мониторингът на рисковия профил се извършва посредством анализ на тези доклади и на допълнително генерирана информация. При необходимост се изготвят извънредни доклади на специфични теми. Целта е да се постигне прозрачност по отношение на материалните рискове и да се знае на ранен етап дали могат да възникнат потенциални проблеми.

Силното осъзнаване на риска от страна на всички служители е основен елемент от управлението на риска. Тази осведоменост подкрепя способността на организационните звена и комитетите да предоставят навременна информация на ръководството за съответните рискови събития и за рисковия профил на Групата. Провеждат се програми за обучение за засилване на способностите във всички области на управление на риска. Освен това редовни регионални срещи и обучения на групово ниво помагат за обмен на най-добри практики и за развитието и подобренето на функцията по управление на риска.

Управление на индивидуалните рискове

Съществените рискове за ПроКредит Банк са кредитен риск, пазарни рискове (валутен риск и лихвен риск), ликвиден и финансов риск, операционен риск, рискове, произтичащи от пране на пари, финансиране на тероризъм и други дейности, забранени със закон, бизнес риск и риск на модела.

Групата умишлено не третира риск от типа „рискове за устойчивост/екологични, социални и корпоративно управление (ESG)“ като отделна категория, тъй като едва ли би било възможно да се изолира такъв риск. ESG рисковете могат да имат съществено въздействие върху всички идентифицирани видове рискове, като допринасят като фактор за тяхната същественост. ПроКредит Банк приема, че ESG рисковете за институцията имат най-голямо влияние върху кредитния риск, произтичащ от бизнеса с клиенти.

Неразделна част от бизнес стратегията е целта да има възможно най-малко въздействие върху околната среда и това проактивно да доведе до промяна в мисленето, с по-голям акцент върху устойчивостта. Екологичната осведоменост, отчитането на въздействието на действията на Групата върху околната среда и отчитането на изменението на климата винаги са били изключително важни за групата на ПроКредит и нейните клиенти. ПроКредит Банк има за цел да насърчава устойчивото развитие във всичките му аспекти и вярва, че може да даде важен принос за това чрез насърчаване на устойчивото икономическо развитие.

4 Управление на риска (продължение)

б Стратегия при управлението на риска (продължение)

Предвид силното екологично съзнание на Групата, институцията проактивно анализира проблемите, свързани с ESG. Транзакционния риск е присъщо намален чрез стриктното прилагане на списъка за изключване (който забранява финансирането на добив на въглища, наред с други дейности) и от ориентацията на бизнес политиката. Потенциалните физически и транзакционни рискове в кредитния портфейл се разглеждат на ранен етап; ПроКредит Банк не възприема подход на изчакване на резултата в това отношение. Например, още през 2019 г. групата ПроКредит разработи стратегия, насочена към пряко и непряко намаляване на потреблението на пластмаса. В този контекст бяха разгледани по-специално три въпроса: намаляване на пластмасовия отпечатък на Групата, оценка и управление на свързаните с пластмаса рискове и фокусиране върху подход за управление на бизнеса и за кредитиране, които насърчават намаляването или заместването на пластмасата. В момента Групата се фокусира силно върху устойчивото земеделие, включително хуманното отношение към животните и свързаните с тях критерии за кредитиране. Например, в областта на хуманното отношение към животните, ПроКредит Банк определя минимални стандарти и критерии, които институцията изисква от своите бизнес клиенти да спазват в своите операции.

Управлението на материалните рискове в ПроКредит групата е описано по-подробно в следващия раздел.

в Кредитен риск

Групата определя кредитен риск като риск една от страните в дадена транзакция да не изпълни договорните си задължения, или да не ги изпълни напълно или навреме. В рамката на общия кредитен риск се прави разлика между кредитния риск от клиента, риска от контрагента (заедно с риска от емитента) и риска на държавата. Кредитният риск е най-значимият риск, на който е изложена Групата, и кредитните експозиции към клиенти имат най-голям дял в този риск.

Максимални експозиции към кредитен риск

Видове експозиции	31 дек. 2021	31 дек. 2020
Вземания от банки	122,085	122,966
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	61,455	22,540
Дългови ценни книжа с фиксиран лихвен процент	61,455	22,540
Кредити и вземания от клиенти, нетно	2,349,583	2,109,748
Кредити и вземания от клиенти, нетно	2,349,583	2,109,748
Други активи	3,832	4,743
Други финансови активи	3,832	4,743
Условни задължения и ангажименти	479,116	446,479
Банкови гаранции	67,962	72,177
Акредитиви	2,456	1,308
Кредитни ангажименти (отменени ангажименти по заеми)	408,698	372,994

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Кредитен риск от клиента

Основните цели на управлението на кредитния риск са да се постигне високо качество на кредитния портфейл, ниска концентрация на риска в рамките на кредитния портфейл и подходящо покритие на кредитния риск с провизии за кредитни загуби. Благодарение на диверсификацията на операциите и на опита, натрупан от ПроКредит Банк през последните години, Групата има обширна експертиза, която позволява да ограничи ефективно кредитния риск от клиентите.

ПроКредит Банк обслужва широк спектър от клиенти, вариращи от относително малки бизнес клиенти с все по-формализирани структури до по-големи малки и средни предприятия. При кредитните операции се прилагат следните принципи:

- Анализ на кредитоспособността на кредитните клиенти, включително оценка на бъдещите парични потоци;
- Внимателно документиране на оценката на кредитния риск, така че извършеният анализ да бъде разбираем от трети страни;
- Строго избягване на свръхзадължняване на клиентите на Групата;
- Изграждане на дълготрайни отношения с клиента, поддържане на постоянен контакт и документиране на развитието на кредитната експозицията в рамките на редовните мониторингови доклади;
- Стриктен мониторинг на изплащането на кредита;
- Прилагане на клиентски ориентирано, интензивно управление на кредита в случаите на просрочие;
- Изземване на обезпечението в случай на неплатежоспособност.

Рамката за управление на кредитния риск е залегнала в съответните политики и стандарти. Политиките уточняват, наред с други точки, отговорностите при управлението на кредитния риск, принципите на организация при кредитирането, принципите при кредитните операции и рамката за оценка на обезпечения на кредитните експозиции. Стандартите съдържат подробни обяснения на кредитните операции при бизнес клиенти и физически лица, както и гамата от предлагани продукти. Те също определят правилата за реструктуриране, провизиране и отписване. По този начин политиките и стандартите определят мерките за намаляване на риска преди самото отпускане на кредита (оценка на кредитния риск) и след отпускането (например регулярен мониторинг на финансовото състояние, преглед на показателите за ранно предупреждение и засилено управление на проблемни кредити).

Групата дели кредитните си експозиции на три клиентски категории: малки и средни бизнес кредитни експозиции и кредитни експозиции на физически лица. Малките експозиции са между 50 и 500 хиляди евро. Делят се на две подкатегории: долният сегмент малки предприятия са кредитни експозиции до 250 хиляди евро, а горният сегмент малки предприятия са кредитни експозиции, които са до 500 хиляди евро. Средните експозиции са над 500 хиляди евро. Делят се на две подкатегории: долният сегмент средни предприятия са кредитни експозиции до 1,500,000 евро, а горният сегмент средни предприятия са кредитни експозиции над 1,500,000 евро. В зависимост от клиентската категория, към която се причислява дадена експозиция, съществуват и съответни процеси за оценка на кредитния риск. Тези процеси се различават помежду си по следните показатели: степен на разделение на отговорностите, вид информация, предоставяща базата за кредитния анализ, критерии за кредитни решения и изисквания за обезпечения. За рисковите кредитни експозиции над 250,000 евро се прилага строго разделение на фронт и бек офис функции до управленско ниво.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Опитът на Групата показва, че задълбочената оценка на кредитоспособността представлява най-ефективната форма на управление на кредитния риск. Поради това решенията за отпускане на кредит се основават предимно на анализ на финансовото състояние и кредитоспособността на клиента. Редовните посещения на място се извършват за всички клиенти, за да се гарантира адекватно отчитане на техните специфични характеристики и нужди.

Всички решения за отпускане на кредит се взимат на кредитен комитет. Членовете му имат лимити за одобрение, които отразяват техните експертни познания и опит. Всички решения за малки и средни кредитни експозиции се взимат на кредитен комитет в централния офис на Групата. Единственото изключение е за клиентите в долния сегмент на малките експозиции (до 250,000 евро) с класификация на риска от 1 до 4 (добър рисков профил) и оценка въз основа на финансови отчети със стандартна документация, тогава решението се взема без участието на отдел "Кредитен риск" в централата. Кредитният комитет се състои от 3 лица – експерт връзки с клиенти (ЕВК), управител на клон (УК) и заместник управител на клон (ЗУК) със съответните права за одобрение. Ако случаят е по-сложен и ръководството на клона прецени, че се нуждае от допълнителна помощ при анализа на бизнеса, ЕВК може да изпрати случая до отдел „Кредитен риск“. Ако експозициите са особено големи по размер, решението се взема от Надзорния съвет на Групата, обикновено след положително гласуване от Груповият кредитен риск комитет в ПроКредит Холдинг.

Най-важната основа за вземане на решения в рамките на кредитния комитет е предложението за финансиране и структурата на обезпечението, което е съобразено с потребностите на клиента и зависи от рисковия му профил. В този контекст общите параметри по отношение на обезпечението са: сумата на заема, периодът на кредита, качеството на предоставената от клиента документация и риск класификацията.

Политиката за управление на кредитния риск ограничава възможността за отпускане на необезпечени кредити. В зависимост от рисковия профил и срока на експозицията, кредитите могат да се отпускат и без да са напълно обезпечени. Като общо правило кредитните експозиции с по-висок рисков профил са покрити с физическо обезпечение, най-вече чрез ипотeki на недвижими имоти.

Оценката на обезпечението се извършва въз основа на становища, изготвяни от външни независими експерти. За да се гарантира, че намалението на стойността на обезпечението се идентифицира на ранен етап за да могат да се предприемат подходящи мерки, проверките за адекватност на стойността на обезпеченията са част от процеса по годишен мониторинг на кредитополучателите. Оценките трябва да се актуализират регулярно, като проверките за достоверност се извършват от специализиран персонал в Групата.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Поради изискванията за обезпеченост по кредитите, ипотеката на недвижимо имущество е сред най-важните инструменти за ограничаване на кредитния риск. Въпреки че най-големият дял е съсредоточен в недвижимите имоти, разпределението му по индивидуално предназначение, местоположение и свързания с него пазар е диверсифицирано по региони и икономически сектори, подобно на разпределението на кредитния портфейл на Групата. В този контекст рискът от концентрация на обезпечение се счита за нисък. Таблицата, която е представена по-долу, показва разпределението на кредитите и вземанията от клиенти според вида на обезпечението:

Обезпечение	31 дек. 2021	31 дек. 2020
Ипотеки	45%	49%
Гаранции от ЕИФ	24%	22%
Машини и транспортни средства	7%	7%
Парични средства	5%	4%
Други видове обезпечение	7%	8%
Без обезпечение	12%	10%
Общо	100%	100%

Таблицата по-долу показва балансовата стойност и стойността на съответното обезпечение (главно търговско имущество), държано срещу кредити и вземания от корпоративни клиенти, измерено по амортизирана стойност, различна от договори за обратно изкупуване и продажба. За всеки кредит стойността на оповестеното обезпечение е ограничено до номиналната стойност на кредита срещу който се държи.

	2021		2020	
	Брутна балансова стойност	Обезпечение	Брутна балансова стойност	Обезпечение
Фази 1 и 2	2,349,312	1,918,705	2,096,090	1,772,472
Фаза 3 и „РОСИ“	39,465	47,958	52,704	47,958

Следващата таблица разпределя кредитните експозиции за жилищни заеми на физически лица по диапазони на съотношението на кредита към стойността на обезпечението (LTV). LTV се изчислява като отношение на брутната сума на заема към стойността на обезпечението. Оценката на обезпечението изключва всякакви корекции за получаване и продажба на обезпечението. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни заеми се базира на стойността на обезпечението при възникване на експозицията, актуализирана въз основа на промените в индексите на цените на жилищата.

LTV съотношение	31 дек. 2021	31 дек. 2020
По малко от 50%	35,582	31,264
51%-70%	45,308	40,368
71%-90%	69,719	56,476
90%-100%	37,833	29,280
Повече от 100%	49,883	48,065
Общо	238,325	205,453

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Групата има отпуснати кредити по линия на Програма ДЖЕРЕМИ (Съвместни европейски ресурси за микро до средни предприятия), която е съвместна инициатива на Европейската комисия и групата на Европейската инвестиционна банка („ЕИБ“) с цел да подобри достъпа до финансиране на малките и средни предприятия в рамките на структурните фондове за периода 2007 г. – 2013 г. Кредитите са частично гарантирани от Европейския инвестиционен фонд („ЕИФ“). През 2016 г. стартираха две нови програми съвместно с ЕИФ – InnovFin SME Guarantee Facility и SME Initiative Guarantee Facility, които предоставят частична гаранция за кредитите отпуснати по тези програми.

През 2020 г. имаше разширение на програмата InnovFin за портфейл от заеми за МСП, включително такива за подкрепа вследствие на COVID-19. През 2020 г. стартираха нови гаранционни програми с ЕИФ: JEREMIE България – гаранция за документарно финансиране за портфейл от заеми и документарни операции, ESIF EAFRD Гърция за портфейл от заеми за земеделски производители и ESIF ERDF Гърция за портфейл от кредити за МСП. През 2021 г. стартираха нови гаранционни програми с ЕИФ в рамките на Паневропейския гаранционен фонд за портфейл от заеми за МСП. Освен това в Гърция беше подписано споразумение за гаранция с Гръцката банка за развитие (HDB) за портфейл от заеми за МСП. Общият кредитен портфейл по програмите, представени по-горе, е в размер на 564,831 хиляди лева в края на 2021 г. (2020: 467,025 хиляди лева).

Ранното откриване на увеличен кредитен риск на ниво кредитополучател е заложено във всички процеси, свързани с кредитирането, което води до бързо идентифициране и навременна оценка на финансовите трудности, пред които са изправени клиентите. Освен това Групата е разработила и прилага показатели за ранна идентификация на риска, които са базирани на количествени и качествени рискови характеристики. Част от тях са намалените обороти и/или салда по сметки, висока усвоеност на предоставените кредитни линии и овърдрафти за по-дълъг период от време и просрочия. Редовното следене и анализ на тези показатели за ранно предупреждение спомага за управлението на обслужвания портфейл, да се идентифицират потенциалните рискове от неизпълнение на ранен етап и да се предприемат необходимите мерки за избягване на значително увеличение на кредитния риск. Отчети за съответните портфейли редовно се изпращат на управителите на клонове, централата на Банката и в обобщен вид на ПроКредит Холдинг. Допълнително, на тримесечна база отдел Управление на риска изготвя отчет, в който се изследва кредитния портфейл на Групата за концентрация по икономически отрасли и подотрасли и географски региони, както и тенденции в качеството на портфейла в тези икономически отрасли/подотрасли. Също така, Групата следи регулярно и промените във външната среда с оглед оценката на тяхното потенциално влияние върху кредитния ѝ портфейл.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Извънредни събития, които биха могли да окажат въздействие върху значителна част от кредитния портфейл (общи рискови фактори), се анализират и обсъждат на ниво група и банка. Това може да доведе до налагането на ограничения върху рисковите експозиции към определени групи клиенти, например в определени сектори на икономиката или географски региони. Приоритет при оценката на извънредни рискови събития е класифицирането на продължаващото въздействие на пандемията COVID-19. В началото на пандемията фокусът на ПроКредит Банк беше да предостави мерки за директна подкрепа на засегнатите клиенти и незабавно да оцени потенциалното увеличение на риска за определени сегменти от кредитния портфейл. Акцентът се измести през годината от извършване на първоначална оценка на въздействието на кризата и предприемане на превантивни мерки, с фокус сега върху интегрирането на редовното наблюдение на кредитите. Това важи по-специално за експозиции, при които Групата продължава да вижда повишен риск от възможни последици, свързани с пандемията, върху бизнеса или клиентите, използвали мораториум. Колкото по-големи се считат тези рискове, толкова по-интензивен е мониторингът. По-интензивният мониторинг включва промяна на честотата и изискванията на мониторинга в съответствие с класификация на портфейла, определена от Групата въз основа на потенциалния риск от ефектите на пандемията.

В този процес беше взето предвид, както очакваното въздействие на пандемията върху икономическия сектор, така и ликвидността и печалбите на компанията преди пандемията. Имаше също така засилен процес на наблюдение на новоотпуснатите кредити и последващото им изпълнение. В резултат на засиленото наблюдение на кредитния портфейл, където беше необходимо бяха понижени риск класификациите.

Когато Групата предложи на клиентите си мораториум, което беше допустимо до март 2021 г., това беше само временна мярка за справяне с краткосрочните проблеми с ликвидността. По този начин дялът на кредитния портфейл в мораториум беше 0,3% в края на 2020 г. и под 0,1% в края на 2021 г. В съответствие с тълкуванията на ЕБО прилагането на тези мораториуми само по себе си не води автоматично до засилени мерки или влошена риск класификация. След изтичане на мораториума, ако индивидуалната ситуация на кредитополучателя го налага се предприемат мерки за реструктуриране.

Въз основа на непрекъснатото наблюдение върху кредитния й портфейл през 2021 г. Групата оценява въздействието на пандемията COVID-19 до момента като ниско. Това е отразено и в наблюденията по отношение на внедрените показатели за качество на кредитния портфейл.

На база определените показатели за качество на активите Групата разпределя кредитния портфейл в следните категории: обслужван; с намалено обслужване; и в неизпълнение. Експозициите се включват в тези групи на основа на просрочието по договорените плащания, риск класификацията или други рискови характеристики на длъжника, които включват иницирането на процедура по несъстоятелност или съдебна такава, реструктуриране или реализиране на обезпечение от други банки. Също така и други фактори, които свидетелстват за значително влошаване на финансовото състояние на клиента могат да бъдат взети предвид. Индикаторите за качество на активите позволяват да е налице ясна представа за качеството на кредитния портфейл на Групата и са един от най-важните инструменти в рамките на процеса за управление на кредитния риск. Категориите са следните:

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

- **Обслужван кредитен портфейл (performing)** – не показва признаци за потенциално увеличение на кредитния риск. Независимо, че някои експозиции имат индикация за ранно предупреждение, това не е задължително да има за резултат увеличение на кредитния риск.
- **Портфейл с намалено обслужване (underperforming)** – включва експозиции които показват увеличен кредитен риск. Това може да е породено от временни затруднения, свързани с изплащането (просрочие над 30 до 90 дни) реструктуриране или влошаване на финансовото състояние на клиента, изразен чрез корекция на риск класификацията. Независимо от това, Групата все още смята, че е възможно експозициите да бъдат изцяло погасени (например - вследствие на реструктуриране).
- **Портфейл в неизпълнение (defaulted)** – включва всички експозиции в неизпълнение, съгласно регулаторната дефиниция за неизпълнение (Регламент (ЕС) №575/2013 съгласно (ЕС) 2019/876 (CRR II), чл. 178), при които са налице продължителни затруднения в изплащането (просрочие над 90 дни) или други фактори. Те са налице, когато е малко вероятно кредитополучателят за изплати изцяло задълженията си към банката или когато е започната съдебна процедура. Допълнителни подробности са посочени по-долу.

След идентифицирането на повишен риск от неизпълнение за дадена кредитна експозиция, тя се поставя под специално управление. То се състои в пряка комуникация с клиента, откриване на причината за завишен риск от неизпълнение и стриктно наблюдение на бизнес дейностите извършвани от клиента. Решенията за мерките за намаляване на риска от неизпълнение при индивидуалните кредитни експозиции се взимат от специален Кредитен комитет за реструктуриране. В допълнение, може да бъде възложено на специализирани служители по събирания на взимания да окажат подкрепа в процеса на специално управление на кредитната експозиция.

Една от първите стъпки при управлението на такива кредити е да се определи икономическото и финансовото състояние на клиента, тъй като това е базата за вземане на решение дали експозицията може да бъде реструктурирана. Целта е подобно решение да се вземе на ранен етап, докато шансовете за стабилизиране са високи и преди експозицията да навлезе в напреднал стадий на забавяне на плащането.

Когато дадена кредитна експозиция е класифицирана като в неизпълнение, тя се прехвърля на служителите, осъществяващи връзка с клиентите. Тези служители се подкрепят от съдебни юристи и/или специалисти по продажба на активи и обезпечения. Обезпеченията се осребряват чрез продажба на трети страни на възможно най-високата цена, обикновено чрез публичен търг. По-голямата част от продадените обезпечения се състои от материални активи като земя или сгради.

Загуби от обезценка

Моделът за очакваните кредитни загуби (ОКЗ), съгласно МСФО 9 е централен елемент на подхода чрез който се остойностяват кредитни загуби за балансови и задбалансови финансови инструменти и продължава да бъде оптимизиран. Изчислените загуби от обезценка се определят на базата на очакваните кредитни загуби съгласно няколко бъдещи сценария на неизпълнение. Това представлява комбинираната сума от вероятностно претеглените резултати от сценариите. Оценка на ОКЗ се основават на надеждна информация за минали събития, настоящи условия и прогнози за бъдещи икономически условия. Подробно описание на спецификите на модела е представено по-долу.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Трифазов подход

Към всяка отчетна дата всички кредитни експозиции на клиенти се разпределят между трите, изброени по-долу фази, въз основа на промените в качеството на кредитите след първоначалното им признаване и с различна методология за провизиране, прилагана за всеки етап. Експозициите могат да променят фазата си през целия си срок.

- **Фаза 1** – включва експозиции, за които кредитният риск не се е увеличил значително след първоначалното им признаване, както и тези, които показват нисък кредитен риск към отчетната дата или за които не са налице условия за прехвърлянето им във Фаза 2 или Фаза 3. Като цяло активите се разпределят към Фаза 1 при първоначалното им признаване, с изключение на закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка („POCI“). За активите във Фаза 1 на разход се признават очакваните кредитни загуби, произтичащи от възможно неизпълнение в рамките на 12 месеца след отчетната дата. За експозиции с остатъчен матуритет по-малък от 12 месеца се прилага по-краткият договорен матуритет.
- **Фаза 2** – включва експозиции, за които към отчетната дата е налице значително увеличение на кредитният риск първоначалното им признаване, но при които не са налице обективни доказателства за обезценка. Тук се включват и експозиции, които са прехвърлени от Фаза 3 към Фаза 2. Провизиите за загуби от обезценка се определят в размер, еквивалентен на очакваните кредитни загуби за целия остатъчен срок.
- **Фаза 3** – включва всички експозиции (с изключение на POCI), които са обезценени към отчетната дата, т.е. има съществено увеличение на кредитния риск и обективни доказателства за обезценка. Съответното изчисляване на провизиите за обезценка се базира на очаквани кредитни загуби за целия срок на кредита при 100% вероятност за неизпълнение.
- **POCI** експозициите са обезценени експозиции, които обаче се отчитат отделно и се различават от другите експозиции във Фаза 3 при признаването на провизиите за загуби от обезценка.

Изчисляване на ОКЗ

Очакваните кредитни загуби се изчисляват, като се прилагат следните основни параметри:

Експозиция при неизпълнение (EAD):

EAD е експозицията, която се очаква да бъде дължима в случай на неизпълнение по кредит. Тя се базира на текущата експозиция към клиента и потенциалните промени в текущата сума съгласно договора поради погасяване. EAD на финансов актив е неговата очаквана експозиция (включително кредитен риск от задбалансова дейност) към момента на възникване на неизпълнение. За експозиции с регулярно погасяване, моделираната EAD се коригира като се вземат предвид очакванията за предплащания въз основа на исторически наблюдения, сценарии по отношение на икономическата среда и прогнози, насочени към бъдещето. За потенциални експозиции, които могат да възникнат в бъдеще от използването на съществуващи кредитни ангажименти, като кредитни линии и овърдрафти, се прави оценка на потенциалните бъдещи суми чрез използване на исторически наблюдения. За финансови гаранции, EAD представлява сумата на гарантираната експозиция, коригирана с коефициент на конверсия въз основа на анализ на минали събития и експертна оценка.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Вероятност от неизпълнение (PD):

PD представлява вероятността от неизпълнение по кредит в рамките на определен период от време. Тя се базира на исторически данни за събития за неизпълнение като дата, вид и размер на неизпълнението, както и от информация за рисковите характеристики на клиентите, както се използват в системата за вътрешна риск класификация. Параметрите отчитат спецификата на страната, а също и различни нива на риск за определени клиентски сегменти в Групата. ПроКредит Банк използва статистически модели, разработени от ПроКредит Холдинг, за да анализира историята на данните и да генерира прогнози, насочени към бъдещето, за вероятностите по подразбиране въз основа на сценарии по отношение на икономическата среда. В допълнение, определят се PD, свързани с остатъчния срок на експозициите, които количествено определят как се очаква те да се променят в резултат на изтичане на времето.

Загуба при неизпълнение (LGD):

LGD представлява очакваната кредитна загуба в случай на неизпълнение, като се базира на исторически данни за плащане от страна на клиенти в неизпълнение. LGD се изчислява на базата на дисконтираните парични потоци като включват разходи за възстановяване и се диференцира по отношение на размера на експозицията. Оценките на LGD въз основа на сценарии по отношение на икономическата среда са адаптирани да бъдат прогнози, насочени към бъдещето.

Входните данни за оценка на параметрите на кредитния риск се основават на многогодишни исторически данни за всички кредитополучатели в Групата. Използва се регресионен анализ за оценка на влиянието на характеристиките на клиентския риск, както и на макроикономическите фактори за разглежданите параметри. Изборът на съответните макроикономически фактори (ръст на БВП, темп на инфлация, безработица) се основава на тяхната статистическа значимост и икономическа правдоподобност. За да се установят параметрите на ОКЗ, се изчислява вероятна средно-претеглена стойност въз основа на различните сценарии за макроикономическите фактори.

Определянето на провизии за загуби от обезценка за 2021 беше повлияно от пандемията COVID-19. В очакване на нарастваща несигурност поради пандемията COVID-19 да продължи, също и в дългосрочен план, бяха направени допълнителни корекции на основните макроикономически фактори, използвани за определяне на параметрите на модела за ОКЗ. Тези корекции се основават на най-новите макроикономически прогнози от базата данни на Световната икономическа перспектива на МВФ, като се отчитат дългосрочните перспективи. В следващата таблица са представени макроикономическите фактори, използвани към отчетната дата за Групата през прогнозния период.

България	БВП в %		Инфлация в %	Безработица в %	Тегло
	2021	2022	2022	2022	
Основен сценарий	1.36	2.12	1.98	4.85	50%
Песимистичен сценарий	-0.29	0.46	5.41	6.06	25%
Оптимистичен сценарий	3.42	4.18	-1.63	3.19	25%

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Чувствителността на разходите за обезценка се анализира по отношение на влиянието на съответните макроикономически фактори. БВП е основният макроикономически фактор, който води до промяна в разходите за обезценка от кредити на клиенти, докато ефектът от останалите икономически променливи е незначителен. Следващата таблица представя разходите за обезценка от кредити на клиенти при 1% промяна в растежа на БВП.

Следващата таблица представя абсолютния размер на разходите за обезценка за Групата със съответните икономически промени.

в хил. лева	Година	Разходи за обезценка при +1% растеж на БВП	Разходи за обезценка	Разходи за обезценка при -1% растеж на БВП
Разходи за обезценка	2021	35,233	39,194	43,719
Разходи за обезценка	2020	35,472	39,046	43,619

Промените в тези предположения могат да доведат във времето до промени в загуби за обезценка. Прокредит Групата оценява, че ръководството изпълнява значителна преценка и че съществува степен на несигурност на оценката при определяне размера на загубите за обезценка за финансови активи, които са оценени колективно и на индивидуална основа. Управленската преценка се основава на приложимите дефиниции на неизпълнение, на подхода за определяне на значително увеличение на кредитния риск и на структурата на използваните перспективни макроикономически променливи.

Значително увеличение на кредитния риск

При определяне дали е настъпило или не значително увеличение на кредитния риск (SICR), се използва както количествена, така и качествена информация.

Количественото тестване за значително увеличение на кредитния риск се основава на сравнение към всяка отчетна дата на PD за целия остатъчен срок на експозицията спрямо PD за целия срок на експозицията при възникването ѝ. Счита се, че значително увеличение на кредитния риск е налице, ако разликата в PD надвишава определена граница с коефициент 2.5. В такъв случай, съответният финансов инструмент се прехвърля от Фаза 1 във Фаза 2. Обратно прехвърляне от Фаза 2 във Фаза 1 е възможно, когато свързаният кредитен риск намалее значително.

В допълнение, за определяне дали е налице или не значително увеличение на кредитния риск се използват и качествени показатели. Трансфер от Фаза 1 към Фаза 2 се извършва при наличие на някой от следните критерии:

- Плащания по договор са в просрочие над 30 дни, но по-малко от 90 дни
- Експозицията е класифицирана като реструктурирана според вътрешната политика (промяна на първоначално договорените договорни условия).

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Обезценени кредитни експозиции

Ако една кредитната експозиция се счита за обезценена, тя се прехвърля съответно към Фаза 3. Определението за обезценка съгласно МСФО 9 е в съответствие с определението, което се прилага за портфейла в неизпълнение за целите на вътрешното управление на риска, както и с дефиницията за неизпълнение за регулаторни цели (Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно (ЕС) 2019/876 (CRR II), чл.178). Тази дефиниция по подразбиране се прилага за всички експозиции, които са част от кредитния портфейл на банката. Банката счита експозицията за обезценена, когато е налице една или повече от долните характеристики за неизпълнение и очакваните парични потоци от кредитна експозиция са негативно повлияни до степен, че вече не може да се предположи пълно погасяване на вземането.

Една експозиция се счита за обезценена и се прехвърля към Фаза 3, когато към отчетната дата по нея са налице следните или подобни характеристики:

- Договорените плащания са в просрочие над 90 дни.
- Признаци за значителни финансови затруднения на кредитополучателя.
- Погасяването не може да бъде извършено без реализиране на обезпечение.
- Започване на производство по несъстоятелност.
- Иницирана е съдебна процедура, заплашваща съществуването на бизнеса или способността за погасяване на експозицията.
- Измама.

При определяне на провизии във Фаза 3 се прави разлика между индивидуално значими обезценени и индивидуално незначими обезценени кредитни експозиции, като прагът е 150,000 евро на ниво група от кредитополучатели. За значими експозиции с индикации за обезценка се извършва индивидуална оценка за определяне на провизиите, като се вземат предвид очакваните притоци, включително продажба на обезпечение при наличие на такова. Групата поставя силен акцент върху внимателния подход към оценките на разходите и очакваните постъпления, както и върху предположенията относно продължителността на реализацията на обезпечението. За незначими експозиции провизиите се базират на колективна оценка на параметрите на кредитния риск.

Преминаването на експозиция от Фаза 3 към фаза с по-добро кредитно качество е възможно, ако клиентът е в състояние да изплати дълговете си изцяло, без да се прибегва до реализация на обезпечение. Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка не отговарят на условията за миграция между фазите.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка („РОСІ“)

В съответствие с изискванията на МСФО 9 Групата въведе специално третиране на РОСІ експозициите. В бизнес модела на Банката придобиването на подобни активи, при които е налице висока вероятност от неизпълнение, не е разрешено. Съответно РОСІ експозиции могат да възникнат само по време на предоговаряне или съществена промяна на договорните парични потоци по съществуваща експозиция. РОСІ активите нямат обезценка при първоначално признаване. През следващите периоди всички промени по отношение на очакваните загуби през оставащия период до падежа (ОКЗ за целия срок на кредита) се признават като разход в отчета за приходи и разходи и се отчитат съответно като провизии за загуби от обезценка за тези експозиции.

Промени в условията на договорите (модификации)

Модификации на първоначално договорените кредитни задължения могат да бъдат предоставени с цел подобряване на възможността за събиране и, ако е възможно, да се избегне неизпълнение, възбрана или придобиване на обезпечение. Банката използва както количествени, така и качествени фактори, за да определи дали е настъпила съществена промяна. Количествено, наличието на модификация по заем се оценява с помощта на тест на нетната настояща стойност (NPV тест). Ако промяната в NPV е по-голяма от 10%, то резултатите индикират съществена модификация и тогава първоначалният заем се отписва и се признава нов по справедливата му стойност към датата на промяна. В случай, че NPV тестът показва промяна по-малка от 10% резултатите показват несъществена модификация, като печалбата или загубата от промяната се признава в “Разходи за обезценка” в отчета за приходи и разходи.

Отписване

Когато един кредит е несъбираем, той се отписва срещу съответната провизия за обезценка, която е била заделена, при условие че няма оправдано очакване за погасяване. Преките и непреки разходи за активно управление на кредитни експозиции, които не са отписани, трябва да са пропорционални на размера на неизплатената експозиция.

Групата извършва оценка на специфични индивидуални обезценки за кредитни експозиции без значение на размера, ако няма разумни очаквания за възстановяване. Групата следва да извърши такава оценка най-късно, когато експозициите достигнат 180 дни в просрочие за експозиции до 10,000 евро и най-късно до 360 дни за експозиции над 10,000 евро и по-специално, ако те не са обезпечени. В зависимост от резултата от оценката, Групата може да реши да отпише или да запази активна кредитната експозиция, за да позволи текущо възстановяване.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Следващата таблица представя преглед на съответните брутни и нетни експозиции, както и провизиите за обезценка, по фази.

Към 31 декември 2021	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
	12 мес. ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок		
Брутна стойност	2,302,405	46,907	38,714	751	2,388,777
Обезценка	(15,694)	(2,648)	(20,842)	(10)	(39,194)
Балансова стойност	2,286,711	44,259	17,872	741	2,349,583

Към 31 декември 2020	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
	12 мес. ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок		
Брутна стойност	2,052,095	43,995	51,889	815	2,148,794
Обезценка	(14,144)	(1,826)	(23,050)	(26)	(39,046)
Балансова стойност	2,037,951	42,169	28,839	789	2,109,748

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Следващата таблица представя брутни и нетни експозиции, според икономическия сектор и по фази.

Към 31 декември 2021	Бизнес кредити					Кредити на физически лица			Общо
	Търговия на едро и дребно	Селско, горско и рибно стопанство	Производство	Транспорт и складиране	Други икономически дейности	Жилищни	Инвестиционни кредити и овърдрафти	Други	
Фаза 1									
Брутна стойност	375,437	432,957	384,262	103,115	729,857	235,291	36,606	4,880	2,302,405
Обезценка	(1,943)	(2,230)	(2,339)	(511)	(5,740)	(2,401)	(492)	(38)	(15,694)
Балансова стойност	373,494	430,727	381,923	102,604	724,117	232,890	36,114	4,842	2,286,711
Фаза 2									
Брутна стойност	6,347	15,359	14,517	1,215	8,828	540	73	28	46,907
Обезценка	(355)	(601)	(719)	(69)	(826)	(70)	(7)	(1)	(2,648)
Балансова стойност	5,992	14,758	13,798	1,146	8,002	470	66	27	44,259
Фаза 3									
Брутна стойност	10,257	3,717	4,011	2,694	15,058	2,494	416	67	38,714
Обезценка	(4,018)	(1,777)	(1,851)	(1,570)	(9,519)	(1,762)	(289)	(56)	(20,842)
Балансова стойност	6,239	1,940	2,160	1,124	5,539	732	127	11	17,872
POCI									
Брутна стойност	-	-	-	-	751	-	-	-	751
Обезценка	-	-	-	-	(10)	-	-	-	(10)
Балансова стойност	-	-	-	-	741	-	-	-	741

Към 31 декември 2020	Бизнес кредити					Кредити на физически лица			Общо
	Търговия на едро и дребно	Селско, горско и рибно стопанство	Производство	Транспорт и складиране	Други икономически дейности	Жилищни	Инвестиционни кредити и овърдрафти	Други	
Фаза 1									
Брутна стойност	355,200	402,232	386,477	95,668	581,789	201,924	24,178	4,627	2,052,095
Обезценка	(2,241)	(2,321)	(2,343)	(573)	(4,121)	(2,175)	(331)	(39)	(14,144)
Балансова стойност	352,959	399,911	384,134	95,095	577,668	199,749	23,847	4,588	2,037,951
Фаза 2									
Брутна стойност	4,040	21,248	5,084	2,164	10,306	853	249	51	43,995
Обезценка	(276)	(815)	(238)	(55)	(322)	(111)	(8)	(1)	(1,826)
Балансова стойност	3,764	20,433	4,846	2,109	9,984	742	241	50	42,169
Фаза 3									
Брутна стойност	15,150	3,255	9,870	2,875	17,833	2,676	136	94	51,889
Обезценка	(4,629)	(1,418)	(3,941)	(1,621)	(9,819)	(1,480)	(85)	(57)	(23,050)
Балансова стойност	10,521	1,837	5,929	1,254	8,014	1,196	51	37	28,839
POCI									
Брутна стойност	-	-	-	-	815	-	-	-	815
Обезценка	-	-	-	-	(26)	-	-	-	(26)
Балансова стойност	-	-	-	-	789	-	-	-	789

Кредитният риск на ниво портфейл се оценява на тримесечна база, а при необходимост и по-често. Оценката включва анализ на структурата и качеството на портфейла, реструктурирани експозиции, отписвания, коефициент на покритие (провизии към просрочен портфейл) и риск от концентрация.

Рискът от концентрация в Групата се ограничава ефективно чрез високата степен на диверсификация. Това произтича от кредитирането на малки и средни предприятия от различни икономически сектори. От географска гледна точка кредитите и вземанията от клиенти са към клиенти, които са резиденти на България и Гърция.

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

В допълнение, ПроКредит Банк ограничава също риска от концентрация в портфейла си, посредством следните изисквания: отпускането на големи кредитни експозиции (надвишаващи 10% от собствения капитал) изисква одобрението на Груповия комитет по управление на риска и Надзорния съвет в Групата. Голяма кредитна експозиция не може да надвишава 25% от регулаторния капитал, а сборът от всички големи кредитни експозиции не може да надвишава 150% от него. В края на 2021 г. най-голямата кредитна експозиция на Групата е 14% от регулаторния капитал.

Непрекъснатото обучение на персонала осигурява правилната оценка на кредитния риск при отпускането на кредити, както и внимателното проследяване на кредитните експозиции през целия им срок и своевременното взимане на подходящи мерки.

Кредитният риск за клиент в Групата периодично се измерва в количествени показатели като се изчислява потенциал за понасяне на риск чрез прилагането на модел за кредитен риск. Използват се също и подходящи стрес сценарии за определяне на икономическия капитал необходим на Групата за покриване на кредитния риск от клиента при крайно неблагоприятни обстоятелства.

Групата следи концентрацията на риска по икономически сектори и географско местоположение. Анализът на концентрациите на кредитния риск са показани по-долу. Бизнес кредитите включват кредити за бизнес цели (оборотни средства или инвестиции), отпуснати на малки и средни клиенти. Бизнес кредитите включват също и земеделски кредити, както и бизнес овърдрафти и револвиращи кредити. Кредитите на физически лица включват потребителски и жилищни кредити, както и овърдрафти и кредитни карти

Към 31 декември 2021	<= 50,000 EUR	>50,000 <= 250,000 EUR	> 250,000 EUR	Общо
Бизнес кредити	111,426	599,294	1,397,662	2,108,382
Търговия на едро и дребно	21,641	123,571	246,829	392,041
Селско, горско и рибно стопанство	48,943	212,250	190,840	452,033
Производство	11,929	101,598	289,263	402,790
Транспорт и складиране	10,973	46,689	49,362	107,024
Други икономически дейности	17,940	115,186	621,368	754,494
Кредити на физически лица	76,217	176,891	27,287	280,395
Жилищни	36,291	174,747	27,287	238,325
Инвестиционни кредити	35,036	2,059	-	37,095
Други	4,890	85	-	4,975
Брутен кредитен портфейл	187,643	776,185	1,424,949	2,388,777

Към 31 декември 2020	<= 50,000 EUR	>50,000 <= 250,000 EUR	> 250,000 EUR	Общо
Бизнес кредити	111,463	572,849	1,229,694	1,914,006
Търговия на едро и дребно	22,052	128,881	223,457	374,390
Селско, горско и рибно стопанство	49,708	202,687	174,340	426,735
Производство	11,385	97,790	292,256	401,431
Транспорт и складиране	11,817	47,279	41,611	100,707
Други икономически дейности	16,501	96,212	498,030	610,743
Кредити на физически лица	69,458	144,044	21,286	234,788
Жилищни	41,083	143,084	21,286	205,453
Инвестиционни кредити	23,939	624	-	24,563
Други	4,436	336	-	4,772
Брутен кредитен портфейл	180,921	716,893	1,250,980	2,148,794

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Таблиците по-долу представят кредитния портфейл от кредитни и условните задължения и ангажименти, разделени по риск класификациите, приложени от Групата.

Към 31 декември 2021

Кредити и вземания от клиенти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	POCI	Общо
Риск класификации 1-5: обслужвани	1,673,343	12,634	-	-	1,685,977
Риск класификации 6-7: с намалено обслужване	14,118	33,554	-	-	47,672
Риск класификация 8: обезценени	-	-	35,079	751	35,830
Експозиции без риск класификация	614,944	719	3,635	-	619,298
Брутна балансова стойност	2,302,405	46,907	38,714	751	2,388,777

Към 31 декември 2020

Кредити и вземания от клиенти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	POCI	Общо
Риск класификации 1-5: обслужвани	1,702,862	15,536	-	-	1,718,398
Риск класификации 6-7: с намалено обслужване	11,287	27,485	-	-	38,772
Риск класификация 8: обезценени	-	-	48,260	815	49,075
Експозиции без риск класификация	337,946	974	3,629	-	342,549
Брутна балансова стойност	2,052,095	43,995	51,889	815	2,148,794

Към 31 декември 2021

Условни задължения и ангажименти (Прил. 30)	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Договори по МСС37	Общо
Риск класификации 1-5: обслужвани	370,137	2,446	31	39,763	412,377
Риск класификации 6-7: с намалено обслужване	10	91	1	189	291
Риск класификация 8: обезценени	-	-	564	7	571
Експозиции без риск класификация	59,098	10	2	6,767	65,877
Брутна балансова стойност	429,245	2,547	598	46,726	479,116

Към 31 декември 2020

Условни задължения и ангажименти (Прил. 30)	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Договори по МСС37	Общо
Риск класификации 1-5: обслужвани	365,557	6,540	13	39,993	412,103
Риск класификации 6-7: с намалено обслужване	35	2,267	-	250	2,552
Риск класификация 8: обезценени	-	-	1,730	9	1,739
Експозиции без риск класификация	28,431	12	6	1,636	30,085
Брутна балансова стойност	394,023	8,819	1,749	41,888	446,479

Експозициите без риск класификация включват експозиции към физически лица или предприятия, които са под 50 000 евро.

Следващата таблица представя балансовите стойности на финансовите инструменти на Групата, категоризирани по географски региони към 31 декември:

4 Управление на риска (продължение)

в Кредитен риск (продължение)

Към 31 декември 2021	България	Гърция	Германия	Сърбия	Общо
Активи					
Вземания от банки	38,337	6	83,742	-	122,085
Инвестиционни дългови книжа (ССДВД)	61,455	-	-	-	61,455
Кредити и вземания от клиенти, нетно	1,813,073	536,510	-	-	2,349,583
Други финансови активи	3,531	301	-	-	3,832
Общо активи	1,916,396	536,817	83,742	-	2,536,955
Условни задължения и ангажименти (Прил. 30)	416,326	62,790	-	-	479,116
Към 31 декември 2020					
Активи					
Вземания от банки	14,345	6	79,269	29,346	122,966
Инвестиционни дългови книжа (ССДВД)	22,540	-	-	-	22,540
Кредити и вземания от клиенти, нетно	1,711,180	398,568	-	-	2,109,748
Други финансови активи	4,550	193	-	-	4,743
Общо активи	1,752,615	398,767	79,269	29,346	2,259,997
Условни задължения и ангажименти (Прил. 30)	396,154	50,325	-	-	446,479

Кредитни ангажименти

Основното предназначение на този вид инструменти е да се гарантира наличието на средства, когато те бъдат поискани от клиента. Гаранциите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Групата да плати, в случай че клиентът не изпълни свое задължение към трета страна, пораждат същия кредитен риск, както кредитите.

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизползваната част от кредити и гаранции. Относно кредитния риск по ангажименти за предоставяне на кредити, Групата е изложена на потенциален риск от загуба в размер на неизползваната част от кредита. Вероятният размер на загубата е по-малък от общата стойност на ангажиментите, тъй като повечето ангажименти за предоставяне на кредити са подчинени на условия за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиентите.

г Риск от контрагента (включително риск от емитента)

Групата определя риска от контрагента, включително риска от емитента, като риск при който контрагентът/емитентът не може да изпълни договорните си задължения навреме или изцяло. В Групата рискът от контрагента произтича предимно от поддържане на високо ниво на ликвидни активи с цел намаляване на ликвидния риск. Също така налице са и структурни експозиции към БНБ и към Банката на Гърция под формата на минимални задължителни резерви.

4 Управление на риска (продължение)

г Риск от контрагента (включително риск от емитента) (продължение)

Рамката за управление на риска от контрагента се одобрява от ръководството на Групата и е заложена в съответните политики и стандарти. Същите дефинират риска от контрагента, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания относно управлението, мониторинга и отчетността. Както Комитетът за управление на активите и пасивите, така и Комитетът за оценка на общия риск вземат решения по отношение на риска от контрагента.

Управлението на риска от контрагента се състои в принципа ликвидните активи в Групата да се инвестират сигурно и във възможно най-голяма степен по диверсифициран начин. Групата опитва да генерира приходи от тези активи, но по-важната и цел е да осигури надеждно разпределение и своевременно наличие на активите, следователно преобладават съображенията за риска. Поради това Групата работи само с внимателно подбрани надеждни банки с висок кредитен рейтинг, предоставя депозити за кратки срокове (до три месеца, но обикновено за по-кратко) и използва само много ограничено количество прости финансови инструменти.

Рискът от емитента се управлява по същия принцип. На Групата е забранено да извършва спекулативна търговия. По принцип се закупуват само високоликвидни ценни книжа, обикновено с максимален матуритет до три години при фиксирани лихвени проценти. Ликвидността в лева се инвестира предимно в БНБ или български държавни облигации. От друга страна, пласментите в евро и щатски долари се правят като цяло в ПроКредит Банк Германия или ценни книжа, емитирани от институции, които са с международно признат рейтинг поне AA-. Влиянието от страна на промените на пазара върху Групата е ограничено. Причините са, че обемът на ценните книжа е сравнително малък и емитентите се подбират внимателно, въз основа на консервативни критерии за риск.

Въпреки все още продължаващата пандемия COVID-19 рискът от контрагента и емитента за Групата остана стабилен през 2021 г. Рейтингът на нито един от контрагентите на Групата не беше понижен от рейтинговите агенции през годината, което показва високото им кредитно качество.

По принцип партньорите на Групата са БНБ, Българското правителство и търговските банки. Основните експозиции са салдата по сметките, краткосрочни депозити, високо ликвидни ценни книжа, а в много ограничен мащаб - прости деривативни инструменти за управление на ликвидността и с цел хеджиране (предимно валутни форуърди и суапове). В рамките на консервативната инвестиционна стратегия Групата ефективно ограничава риска от контрагента и риска от емитента. Групата очаква допълнително да диверсифицира и балансира прекалено ликвидните пласменти със своите контрагенти през 2022 г.

Експозицията на Групата към риск от контрагента и емитента се увеличи през 2021 г. в сравнение с края на 2020 г., поради нарастването на клиентските депозити и съответното увеличение на ликвидните средства. Пласираните средства са концентрирани в централни банки и ПроКредит Банк Германия. Ликвидните активи, различни от паричните средства на Групата, са разпределени по следния начин:

4 Управление на риска (продължение)

г Риск от контрагента (включително риск от емитента) (продължение)

Контрагент	31 дек. 2021	в %	31 дек. 2020	в %
Централни банки	546,974	75%	562,527	80%
Задължителен резерв	241,384	33%	220,821	32%
Други парични еквиваленти	305,590	42%	341,706	48%
Банкови групи	122,085	17%	122,966	17%
Банки от ОИСР	83,749	12%	79,275	11%
Местни банки	38,336	5%	14,345	2%
Други банки	-	-	29,346	4%
Дългови ценни книжа, издадени от българското правителство	61,455	8%	22,540	3%
Общо	730,514	100%	708,033	100%

В таблицата по-долу е представено разпределение на притежаваните дългови инструменти и вземанията от банки в зависимост от определения кредитен рейтинг, според кредитната оценка на рейтинговата агенция Фич:

Към 31 декември 2021 г.

Рейтинг	Дългови ценни книжа	Вземания от банки	Общо
AA- to AA+	-	9,615	9,615
BBB- to BBB+	61,455	112,470	173,925
Общо	61,455	122,085	183,540

Към 31 декември 2020 г.

Рейтинг	Дългови ценни книжа	Вземания от банки	Общо
AA- to AA+	-	9,584	9,584
BBB- to BBB+	22,540	113,382	135,922
Общо	22,540	122,966	145,506

Експозицията към контрагент се обезценява, ако е настъпило едно или повече събития с неблагоприятен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци. Примери за такива събития са нарушение на договора (като неизпълнение или просрочено плащане), значителни финансови затруднения на контрагента или значително влошаване на външния рейтинг. Нито една от показаните позиции не е в просрочие, нито показва признаци за обезценка към 31 декември 2021 г. По този начин експозициите се причисляват към Фаза 1 (performing). Групата е начислила провизии в съответствие с изискванията на МСФО 9 (вижте също прил. 14-17 към консолидирания финансов отчет).

Както кредитният риск от клиента, така и рискът към контрагента и емитента се управляват на базата на система от лимити. ПроКредит Банк сключва сделки единствено с партньори, които преди това са били внимателно анализирани и за които има одобрен лимит. За банките и банковите групи се определя общ лимит, като се прави разграничение между банки и банкови групи в ОИСР държави и такива извън ОИСР. Типичният матуритет на сročните депозити е до три месеца; по-дългите срокове подлежат на одобрение. Също така се изисква одобрение преди всяка инвестиция в ценни книжа. Рискът от контрагента на Групата се измерва и анализира редовно като част от изчислението на вътрешната капиталова адекватност. При изчисляване на коригираната спрямо риск и срок експозиция, се вземат предвид всички експозиции.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск

Пазарните рискове включват риска от потенциални загуби от промени в пазарните цени, като например обменни курсове или други параметри, които влияят върху цените. Видовете пазарен риск, засягащи ПроКредит Групата, са валутният риск и лихвеният риск в банков портфейл. Групата управлява пазарните рискове по такъв начин, че тяхното въздействие да е възможно най-ограничено в рамките на цялостната риск перспектива. В съответствие с груповата стратегия, валутен или лихвен риск не могат да бъдат поети за спекулативна търговия. Валутните и лихвените деривати се използват единствено за хеджиране или ликвидност. ПроКредит Банк не притежава търговски портфейл.

Валутен риск

Валутният риск се определя като риска, при който Групата може да понесе загуби поради колебания във валутните курсове. Валутният риск може да окаже неблагоприятно въздействие върху приходите и да доведе до спад в регулаторните капиталови коефициенти.

Рамката за управление на валутния риск е одобрена от ръководството на Групата и е заложена в съответните политики и стандарти. Същите дефинират валутния риск, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания за управлението, мониторинга и отчетността. Както Комитетът за управление на активите и пасивите, така и Комитетът за оценка на общия риск вземат решения по отношение на валутния риск.

Резултатите се повлияват отрицателно, когато обемите на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранни валути, не съвпадат и обменните курсове се променят неблагоприятно. Основният индикатор на риска, който улавя несъответствието на баланса за всяка валута, е откритата валутна позиция. Лимитите за откритата валутна позиция се определят на ниво банка. Общата откритата валутна позиция се изчислява като сума от абсолютните стойности на отделните валутни позиции и се ограничава до 10% от капитала на Групата, освен ако отклонение от този праг не е одобрен от Комитета за управление на активите и пасивите или Комитета за управление на риска. Определен е праг от 7.5% от капитала на ПроКредит Банк за индикатор за ранно предупреждение за общата сума на открити валутни позиции, и $\pm 5\%$ за всяка отделна открита валутна позиция.

ПроКредит Банк оперира в среда, където местната валута е стабилна поради валутния борд в България. Той гарантира, че в средносрочен план не се очакват колебания на местната валута към обменния курс на еврото. Тъй като почти всички активи и пасиви са деноминирани или в местна валута, или в евро, експозицията на Групата към валутен риск е незначителна.

Ефектът за приходите и разходите, произтичащи от открита валутна позиция също се измерва редовно при изчисляване на потенциала за поемане на риск на ПроКредит Банк. Изчислението се базира на анализ от типа „Стойност под риск“ („VaR“) на откритите валутни позиции като се взимат под внимание исторически екстремните колебания в обменния курс през последните седем години. В допълнение се провеждат редовни стрес-тестове за риска произтичащ от откритите валутни позиции. Таблицата по-долу обобщава експозицията на Групата към валутен риск.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Към 31 декември 2021 г.	Левове	Евро	Щ.Д.	Други	Общо
Активи					
Парични средства и средства в централни банки	279,042	303,587	718	61	583,408
Вземания от банки	-	53,538	64,489	4,058	122,085
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	918	61,513	6,130	-	68,561
Кредити и вземания от клиенти, нетно	1,148,860	1,200,200	523	-	2,349,583
Деривативни финансови активи	-	303	-	-	303
Други финансови активи	3,033	797	2	-	3,832
Общо активи	1,431,853	1,619,938	71,862	4,119	3,127,772
Пасиви					
Привлечени средства от банки	-	7,048	-	-	7,048
Привлечени средства от клиенти	1,499,788	1,064,653	72,145	3,932	2,640,518
Привлечени средства от финансови институции	-	168,044	-	-	168,044
Пасиви по лизинг	3,479	347	-	-	3,826
Деривативни финансови пасиви	-	165	-	-	165
Други финансови пасиви	2,168	1,502	13	2	3,685
Общо пасиви	1,505,435	1,241,759	72,158	3,934	2,823,286
Нетна балансова позиция	(73,582)	378,179	(296)	185	304,486
Условни задължения и ангажименти (Прил. 30)	314,908	162,802	1,406	-	479,116
Открити спот сделки	-	(1,173)	1,171	-	(2)
Към 31 декември 2020 г.	Левове	Евро	Щ.Д.	Други	Общо
Активи					
Парични средства и средства в централни банки	285,574	309,436	673	58	595,741
Вземания от банки	-	54,160	52,441	16,365	122,966
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	918	22,611	5,692	-	29,221
Кредити и вземания от клиенти, нетно	1,019,574	1,088,726	1,448	-	2,109,748
Други финансови активи	3,931	807	5	-	4,743
Общо активи	1,309,997	1,475,740	60,259	16,423	2,862,419
Пасиви					
Привлечени средства от банки	-	7,130	1	-	7,131
Привлечени средства от клиенти	1,384,558	945,722	62,585	16,162	2,409,027
Привлечени средства от финансови институции	-	197,498	-	-	197,498
Пасиви по лизинг	3,446	372	-	-	3,818
Деривативни финансови пасиви	-	326	-	-	326
Други финансови пасиви	1,555	1,465	22	1	3,043
Общо пасиви	1,389,559	1,152,513	62,608	16,163	2,620,843
Нетна балансова позиция	(79,562)	323,227	(2,349)	260	241,576
Условни задължения и ангажименти (Прил. 30)	288,517	156,297	1,665	-	446,479
Открити спот сделки	(15,647)	17,785	(2,446)	308	-

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск в банковия портфейл

Лихвеният риск е рискът от загуби, породени от промени в пазарните нива на лихвените проценти, като основно произтича от структурни несъответствия между лихвочувствителните активи и пасиви.

Рамката за управление на лихвения риск е одобрена от ръководството на Групата и е залегнала в политиките и стандартите. Те дефинират лихвения риск, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания за управлението, мониторинга и отчетността. Комитетът за оценка на общия риск е отговорен за всички ключови решения свързани с управлението на лихвения риск, като анализира профила на лихвения риск в Групата минимум веднъж на тримесечие.

С цел управление на лихвения риск, ПроКредит Банк отпуска кредити с променлив лихвен процент. По този начин следващите дати, при които се променя лихвения процент на активите могат да бъдат по-добре съпоставени със съответните дати на които се променя лихвения процент на задълженията, дори когато задълженията са с по-краткосрочни падежи от тези на кредитите. С цел да предоставя заеми с променлив лихвен процент по прозрачен начин, Групата използва публично достъпни лихвени проценти като база за промяна на лихвените проценти.

Измерването, мониторингът и ограничаването на лихвения риск на Групата се базира на анализ на лихвения дисбаланс. Рискът се измерва редовно, минимум веднъж на тримесечие. Активите и пасивите, се разпределят във времеви интервали в зависимост от условията на съответните договори. Безсрочните депозити се включват в анализа на дисбаланса като безлихвени, а спестовните сметки са представени във времеви период до един месец. Спестовните сметки се включват в анализа на дисбаланса в съответствие с техните очаквани падежи, които са получени от анализ на историческото развитие в цялата група. В допълнение, редовно актуализирани допускания за планирани бизнес развития се използват за изчисляване на индикатора P&L. В таблицата са включени активите и пасивите на Групата, представени по балансова стойност, групирани според по-ранната от двете дати – следваща дата на промяна на лихвения процент или договорната дата на падеж. Общите недисконтирани парични потоци се състоят от дължими суми по главница и лихва. Факторите на кредитния риск (провизиите) също се вземат предвид. Провизираните суми се приспадат пропорционално от паричните потоци. Таблицата по-долу обобщава излагането на Групата на лихвен риск.

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Към 31 декември 2021 г.

	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Нелих- вени	Общо недисконт. пар. потоци	Обща балансова стойност
Активи								
Парични средства и средства в централни банки	305,589	-	-	-	-	277,819	583,408	583,408
Вземания от банки	112,109	-	-	-	-	9,961	122,070	122,085
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	-	20,314	16,196	24,940	-	9,165	70,615	68,561
Кредити и вземания от клиенти, нетно	108,763	133,078	942,629	841,345	522,748	-	2,548,563	2,349,583
Деривативни финансови активи	303	-	-	-	-	-	303	303
Други финансови активи	-	-	-	-	-	3,832	3,832	3,832
Общо активи	526,764	153,392	958,825	866,285	522,748	300,777	3,328,791	3,127,772

Пасиви

Привлечени средства от банки	57	75	554	1,831	5,119	324	7,960	7,048
Привлечени средства от клиенти	812,614	51,496	395,035	21,271	2,448	1,357,652	2,640,516	2,640,518
Привлечени средства от финансови институции	10,708	16,669	38,202	90,474	13,385	-	169,438	168,044
Пасиви по лизинг	137	274	349	1,996	1,070	-	3,826	3,826
Деривативни финансови пасиви	165	-	-	-	-	-	165	165
Други финансови пасиви	-	-	-	-	-	3,685	3,685	3,685

Общо пасиви	823,681	68,514	434,140	115,572	22,022	1,361,661	2,825,590	2,823,286
--------------------	----------------	---------------	----------------	----------------	---------------	------------------	------------------	------------------

Лихвен дисбаланс	(296,917)	84,878	524,685	750,713	500,726	(1,060,884)	503,201	304,486
-------------------------	------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	--------------------	----------------	----------------

Към 31 декември 2020 г.

	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Нелих- вени	Общо недисконт. пар. потоци	Обща балансова стойност
Активи								
Парични средства и средства в централни банки	341,756	-	-	-	-	253,984	595,740	595,741
Вземания от банки	83,663	11,743	-	-	-	27,551	122,957	122,966
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	1,191	1,173	7,730	12,380	-	7,390	29,864	29,221
Кредити и вземания от клиенти, нетно	125,213	124,333	821,005	773,481	452,107	-	2,296,139	2,109,748
Други финансови активи	-	-	-	-	-	4,743	4,743	4,743
Общо активи	551,823	137,249	828,735	785,861	452,107	293,668	3,049,443	2,862,419

Пасиви

Привлечени средства от банки	80	107	7,289	-	-	17	7,493	7,131
Привлечени средства от клиенти	878,771	59,414	344,822	29,229	2,484	1,094,315	2,409,035	2,409,027
Привлечени средства от финансови институции	7,787	22,490	71,288	91,069	6,754	-	199,388	197,498
Пасиви по лизинг	79	157	607	2,091	884	-	3,818	3,818
Деривативни финансови пасиви	326	-	-	-	-	-	326	326
Други финансови пасиви	-	-	-	-	-	3,043	3,043	3,043

Общо пасиви	887,043	82,168	424,006	122,389	10,122	1,097,375	2,623,103	2,620,843
--------------------	----------------	---------------	----------------	----------------	---------------	------------------	------------------	------------------

Лихвен дисбаланс	(335,220)	55,081	404,729	663,472	441,985	(803,707)	426,340	241,576
-------------------------	------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	------------------	----------------	----------------

4 Управление на риска (продължение)

д Пазарен риск (продължение)

Лихвеният риск се определя количествено на базата на въздействието върху икономическата стойност и на базата на 12-месечния ефект върху приходите и разходите. Моделирани специфични за страната, безрискови криви на доходност се използват в подход с много криви за дисконтиране на паричните потоци. Групата приема +/- паралелно изместване на кривите на доходността. За EUR или USD шокът за лихвения процент е +/- 200 базисни пункта, докато за националната валута величината на шока се определя на базата на исторически анализ, като минималният лихвен шок е определен на ± 200 базисни пункта. Определят се ограничения по отношение на регулаторния капитал за въздействието върху икономическата стойност и по отношение на прогнозния нетен доход от лихви за ефекта върху приходите и разходите.

31 декември 2021		31 декември 2020	
Стойност на икономическо въздействие	12-месечен ефект върху приходите и разходите	Стойност на икономическо въздействие	12-месечен ефект върху приходите и разходите
7,321	1,662	5,995	6,039

Експозицията на Групата към лихвен риск се определя количествено и се анализира всяко тримесечие като част от изчисляването на потенциала за понасяне на риск.

е Ликвиден риск и риск, свързан с финансирането

Ликвидният риск и рискът, свързан с финансирането, се отнасят до краткосрочните и дългосрочни възможности на ПроКредит Групата да посреща финансовите си задължения напълно и своевременно, дори в ситуации на стрес.

Рамката за управление на ликвидния риск и риска за финансиране на ПроКредит Банк е одобрена от ръководството на Групата и е залегнала в съответните политики и стандарти. Те дефинират ликвидния риск, определят отговорностите на ниво банка и постановяват минималните изисквания за управлението, мониторинга и отчетността. Комитетът по управление на активите и пасивите е отговорен за всички ключови оперативни решения свързани с управлението на ликвидния риск. Избрани показатели на ликвидния риск се отчитат и представят детайлно всеки месец на Комитета за управление на риска на ПроКредит Групата.

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск и риск, свързан с финансирането (продължение)

Краткосрочният ликвиден риск се измерва, наред с други инструменти, и чрез анализ на дисбаланса между падежите на активите и пасивите. Мониторинга на риска се извършва посредством 30-дневен индикатор за ликвидност (коефициент за достатъчна ликвидност, SLI) и период, в който банката отговаря на критериите за поддържане на достатъчен обем ликвидни средства, които да покрият настъпили задължения, както и в съответствие с изискванията за минимална стойност за ликвиден коефициент съгласно Регламент 575/2013 (коефициент за ликвидно покритие, LCR). SLI показва дали Банката разполага с достатъчна ликвидност във връзка очакваните входящи и изходящи парични потоци през следващите 30 дни. Периодът, в който банката отговаря на критериите за поддържане на достатъчен обем ликвидни средства, които да покрият настъпили задължения е периодът, през който банката е в състояние да изпълни всички задължения за плащане, въпреки намалените ликвидни входящи парични потоци и увеличените изходящи парични потоци. При изчисленията се вземат под внимание изходящи потоци, които са определени чрез исторически анализ на движенията на депозитите в Групата. LCR показва дали Групата притежава достатъчно ликвидност, за да посрещне нетните изходящи парични потоци в рамките на следващите 30 дни дори в случай на определени неблагоприятни сценарии на икономически шок. Определят се и се наблюдават също и индикатори за ранно предупреждение.

Пазарни, специфични за институцията, комбинирани и дългосрочни стрес-тестове се провеждат ежемесечно и извънредно с цел подsigуряване на достатъчна наличност от ликвидни средства, за посрещане на задълженията дори и при неблагоприятни условия. Нещо повече, ПроКредит Банк има план за ликвидност при извънредни ситуации. Ако възникнат непредвидени обстоятелства и се окаже, че някоя отделна институция от ПроКредит Групата не разполага с достатъчно ликвидни средства, ПроКредит Холдинг е разработил план за ликвидност при извънредни ситуации и ще се намеси като "кредитор от последна инстанция". За тази цел ПроКредит Холдинг поддържа адекватен ликвиден резерв. Размерът на ликвидния резерв се определя на базата на групови стрес тестове и се наблюдава регулярно.

Ликвидността на Групата се управлява на ежедневна база от съответните отговорни звена (на базата на одобрени от Комитета за управление на активите и пасивите прогнози за паричните потоци, които се наблюдават от отдел Управление на риска и Комитета за управление на активите и пасивите).

През 2021 г. Групата продължи да следи отблизо потенциалното въздействие на пандемията COVID-19 върху ликвидността си, за да може своевременно да предприема подходящи действия, ако е необходимо. Развитието беше наблюдавано и оценявано въз основа на дневните показатели за ликвидния риск, редовна комуникация с ПроКредит Холдинг и мониторинг на регулаторните мерки и пазарните тенденции. В сравнение с предходната година е намаляла значителната несигурност по отношение на ликвидността на пазара и възможните изтеглени на депозити. Ликвидността на Групата остана стабилна и доста надхвърли регулаторните и вътрешни лимити. Освен това нивото на ликвидност се подобри през годината. Това се дължи главно на увеличаване на депозитите на клиенти, както и на ново споразумение за финансиране от международна финансова институция. Това може да се разглежда като доказателство за високото ниво на доверие в ПроКредит Банк, дори в стресови ситуации, и демонстрира силния профил на Групата на пазара. Групата разполагаше с достатъчна ликвидност, за да изпълни своевременно всички финансови задължения по всяко време през 2021 г.

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск и риск, свързан с финансирането (продължение)

Таблицата по-долу представя анализ на недисконтираните парични потоци по финансови активи и пасиви на Групата, групирани по остатъчния срок до техния договорен падеж.

Анализ на падежите на финансовите активи и финансовите пасиви

Към 31 декември 2021 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Брутна номинална сума	Обща балансова стойност
Активи							
Парични средства и средства в централни банки	583,537	-	-	-	-	583,537	583,408
Вземания от банки	122,086	-	-	-	-	122,086	122,085
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	-	20,355	575	42,601	7,106	70,637	68,561
Кредити и вземания от клиенти, нетно	84,478	131,699	744,166	1,042,153	598,242	2,600,738	2,349,583
Деривативни финансови активи	-	-	-	-	303	303	303
Други финансови активи	3,832	-	-	-	-	3,832	3,832
Общо финансови активи	793,933	152,054	744,741	1,084,754	605,651	3,381,133	3,127,772
Пасиви							
Привлечени средства от банки	362	76	343	1,831	5,345	7,957	7,048
Привлечени средства от клиенти	2,160,596	51,694	405,916	22,866	-	2,641,072	2,640,518
Привлечени средства от финансови институции	1,203	14,277	20,414	114,407	19,130	169,431	168,044
Пасиви по лизинг	137	274	349	1,994	1,070	3,824	3,826
Деривативни финансови пасиви	-	-	-	-	165	165	165
Други финансови пасиви	3,685	-	-	-	-	3,685	3,685
Общо финансови пасиви	2,165,983	66,321	427,022	141,098	25,710	2,826,134	2,823,286
Ликвиден дисбаланс	(1,372,050)	85,733	317,719	943,656	579,941	554,999	304,486
Условни задължения и ангажименти	479,116	-	-	-	-	479,116	479,116
Към 31 декември 2020 г.							
Активи							
Парични средства и средства в централни банки	595,864	-	-	-	-	595,864	595,741
Вземания от банки	93,601	29,359	-	-	-	122,960	122,966
Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)	-	2,370	-	20,824	6,681	29,875	29,221
Кредити и вземания от клиенти, нетно	82,468	138,876	647,475	945,744	523,293	2,337,856	2,109,748
Други финансови активи	4,743	-	-	-	-	4,743	4,743
Общо финансови активи	776,676	170,605	647,475	966,568	529,974	3,091,298	2,862,419
Пасиви							
Привлечени средства от банки	57	108	488	6,822	-	7,475	7,131
Привлечени средства от клиенти	1,967,402	49,493	359,120	34,213	-	2,410,228	2,409,027
Привлечени средства от финансови институции	2	10,703	57,752	120,450	10,462	199,369	197,498
Пасиви по лизинг	79	157	607	2,091	884	3,818	3,818
Деривативни финансови пасиви	-	-	-	-	326	326	326
Други финансови пасиви	3,043	-	-	-	-	3,043	3,043
Общо финансови пасиви	1,970,583	60,461	417,967	163,576	11,672	2,624,259	2,620,843
Ликвиден дисбаланс	(1,193,907)	110,144	229,508	802,992	518,302	467,039	241,576
Условни задължения и ангажименти	446,479	-	-	-	-	446,479	446,479

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск и риск, свързан с финансирането (продължение)

В позицията „Привлечени средства от клиенти“ с падеж до 1 месец са включени всички безсрочни и спестовни депозити в размер на 2,086,978 хил. лева (2020 г.: 1,907,002 хил. лева). Ръководството на Групата счита, че тези средства няма да бъдат изтеглени по едно и също време или в рамките на периода, за който се отнасят. В допълнение, при анализ на поведението на вложителите в Групата бе установено, че 87% от срочните депозити не са били изтеглени на падеж, а автоматично са предоговорени при сходни условия.

Рискът, свързан с финансиране, е опасността да не може да се получи допълнително финансиране или същото да се получи при по-висока цена. В тази връзка, той обхваща части от несистемния ефект от изменението на лихвените проценти. Този риск се ограничава от факта, че Групата финансира своите кредитни операции предимно чрез клиентски депозити, като депозитните операции са фокусирани върху целевата група от бизнес клиенти и физически лица спестители, с които са установени трайни взаимоотношения. Това се допълва от дългосрочни кредитни линии от международни финансови институции. Финансирането на Групата се доказва като устойчиво дори по време на стрес. Към края на декември 2021 г. най-големият източник на финансиране са депозитите с 2,640 млн. лв., а задълженията към международни финансови институции са вторият по големина източник на финансиране, възлизащ на 168 млн. лв..

Групата управлява и ограничава риска за финансиране посредством планиране на бизнеса, анализ на дисбаланса на падежите и определени индикатора. Нуждите от финансиране на Групата, възникващи в процеса на бизнес планирането, се следят и редовно се ревизират. Комитетът за управление на активите и пасивите следи развитието на всички значими индивидуални сделки с институции, които предоставят външно финансиране, и по-специално международните финансови институции. ПроКредит Холдинг и ПроКредит Банк Германия също предлагат мостово финансиране, в случай забавяне на финансиране. Важен индикатор за ограничаване на риска от финансиране е показателят за концентрация на депозити, който не трябва да надвишава 7% и има зададен праг за отчитане от 5% (стойността му бе 3% в края на 2021 г.). Още два индикатора допълнително ограничават финансирането от междубанковия пазар до ниско ниво.

ж Управление на операционния риск

В съответствие с Регламента за капиталовите изисквания, Групата определя операционния риск като риска от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора или системи (например повреда на системите за обработка на данни, присвояване, човешка грешка, дефектни процеси, структурни слабости, недостатъчен мониторинг) или от външни събития (например престъпни дейности, природни бедствия). Това определение включва риска от измами, ИТ риск, правен риск, репутационен риск и аутсорсинг риска. Целта на управлението на операционния риск е да идентифицира, анализира и оцени всички съществени рискове на ранен етап и да избегне повторната им поява чрез прилагане на превантивни мерки, които смекчават идентифицираните рискове.

4 Управление на риска (продължение)

ж Управление на операционния риск (продължение)

В Групата има определени служители, които да осигуряват ефективно внедряване на рамката за управление на операционен риск и риск от измами в институцията. В допълнение, Комитетът за управление на операционния риск взима решения за въпроси свързани с операционния риск. Съществуващата централизирана и децентрализирана процедура за отчетност гарантира, че ръководството, както и останалите членове на Комитета за управление на операционния риск получават редовни подробни доклади относно операционния риск, въз основа на които да взимат решения. Операционният риск се отчита и наблюдава в рамките на изчисляването на капиталовата адекватност на групата по икономическия подход.

Един от ключовите компоненти на управлението на операционния риск е подробното отчитане на рисковите събития, произтичащи от операционни рискове. В тази връзка беше създадена база данни за рискови събития с цел да бъдат документирани, анализирани и ефективно комуникирани всички идентифицирани операционни рискови събития в Прокредит групата. Чрез тази единна предварително изградена структура за документиране на рискови събития се гарантира, че се отделя достатъчно внимание на прилагането на необходимите коригиращи или превантивни мерки за намаляване или избягване на операционния риск или риска от измами.

Освен това ежегодно в Групата се извършват оценки на операционния риск и риска от измами. Тази всеобхватна оценка на риска има за цел да идентифицира потенциалните рискове и приложените контроли за смекчаване на риска във всички процеси в банката. Ако в определени области се установи по-високо ниво на риск, се разработват планове за действие и тяхното изпълнение се следи отблизо. За разлика от последващия анализ на рисковите събития, записани в базата данни, тези оценки на риска се извършват систематично, за да се идентифицират и оценят ключовите рискове и да се оцени адекватността на процесите на контрола. За областите, идентифицирани като високорискови се определят мерки за смекчаване на риска. Тези два контролни компонента се допълват взаимно и предоставят цялостната картина на профила на операционния риск за Групата.

В допълнение за Групата са определени индикатори за ранно предупреждение, за да се идентифицират областите в банковия бизнес с повишен риск от измами. Индикаторите за ранно предупреждение се анализират редовно и при необходимост се договарят превантивни мерки.

За да бъде завършено управлението на операционния риск, всички нови продукти трябва да бъдат анализирани с цел определяне и управление на потенциалните рискове преди тяхното въвеждане (процес за одобрение на нови рискове). По отношение на възлагането на услуги на външни изпълнители се извършва оценка на риска на доставчика и на изнесените услуги, за да бъде измерено въздействието на потенциалните загуби и да бъде разпознат рискът и при необходимост смекчен с определени планове за действие.

4 Управление на риска (продължение)

ж Управление на операционния риск (продължение)

С цел ограничаване на рисковете, свързани с информационни технологии („ИТ рискове“), Групата е въвела стандарти за ИТ инфраструктурата, непрекъсваемостта на бизнеса и информационната сигурност. Регулярните контроли по отношение на информационната сигурност и непрекъсваемостта на бизнеса са част от съществуващите процеси и процедури. Групата извършва класификация на информационните активи и пасиви и повежда годишна риск оценка на критичните информационни активи. Рамката за непрекъсваемост на бизнеса, която е приложена в Групата, гарантира, че указаните рискове се разбират от всички членове на екипа. Критичните процеси се идентифицират и необходимите ресурси за възстановяване на операциите се разпределят в съответствие с приоритизирането на процесите.

На фона на пандемията COVID-19 Групата не е установила увеличение на операционния риск (включително увеличение на измамните действия). Непрекъснатостта на бизнес операциите, защитата на клиентите и служителите и подходящо ниво на персонала бяха гарантирани през цялото време. Групата успя да поддържа непрекъснатост на бизнеса и да гарантира наличието на ИТ системите без никаква загуба на ефективност.

Ключов елемент от оценката на риска е оценката на аутсорсинга. Групата спазва последните насоки на ЕБО (EBA/GL/2019/02) по отношение на възлагането на услуги на външни изпълнители. Групата поддържа регистър на всички изнесени дейности и извършва оценка на риска за всеки отделен процес, както и за компанията изпълнител. Ключови показатели за изпълнение се проследяват за качеството на услугите на възложените дейности, а на годишна база се извършва мониторинг на всички дейности.

3 Рискове, произтичащи от пране на пари, финансиране на тероризма и други деяния, наказуеми от закона

Етичното поведение е неразривна част от ценностно ориентирания бизнес модел на Групата. Това е отразено в Кодекса за поведение на служителите на Групата, както и в съдържанието на уводните курсове за нов персонал и в учебните програми на ПроКредит академиите. Предотвратяването на прането на пари, финансирането на тероризма и измамите са ключови моменти във визията на Групата. Това се вижда от критериите, използвани за избор на клиенти, и от съвсем малкото случаи на вътрешни измами в Групата.

Групата изпълнява всички регулаторни изисквания по отношение на превенцията на прането на пари и финансирането на тероризма. Освен това Групата е изпълнила насоките на ПроКредит групата за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, които в много отношения са по-стриктни от правните изисквания, преобладаващи в отделните държави, където оперира ПроКредит групата. Тъй като ПроКредит групата се наблюдава от Федералното управление за финансов надзор на Германия („BaFin“), Групата също изпълнява изискванията, предвидени в германския Закон за изпирането на пари, както и изискванията, приложими на европейско равнище.

Етичната отговорност е документирана под формата на Кодекс за поведение и Изключващ списък, които съдържат основните правила и разпоредби, които всички служители на ПроКредит групата са задължени да спазват. Груповите насоки относно предотвратяването на изпирането на пари, финансирането на тероризма и измамни дейности, заедно с подчинените им документи, уточняват как тези основни правила трябва да се прилагат на практика.

4 Управление на риска (продължение)

3 Рискове, произтичащи от пране на пари, финансиране на тероризма и други деяния, наказуеми от закона (продължение)

Освен идентифицирането на всички договарящи се страни и изясняването на целите за бизнес отношенията, събирането на клиентски данни винаги включва определяне на действителния собственик (beneficial owner) на средствата, които се управляват чрез клиентските сметки. Действителните собственици са физически лица, които практически се възползват от дадена бизнес структура, дори и да не са персонално упоменати в рамките на бизнес отношенията с даден клиент.

ПроКредит Банк използва специализиран софтуер за идентифициране на плащанията, които дават повод за съмнение за пране на пари, финансиране на тероризъм или измама. Експертите Мерки срещу изпиране на пари работят в тясно сътрудничество с компетентните правоприлагащи органи и докладват редовно на съответното отговорно длъжностно лице за мерките срещу изпирането на пари в ПроКредит Холдинг, което от своя страна е основният контакт за надзорните и правоприлагащите органи в Германия и други държави.

и Управление на капитала

Управлението на капитала в Групата се ръководи от принципа, че институцията в нито един момент не може да поеме риск, по-голям от размера на капитала необходим за покриването му. Рамката за управлението на капитала в Групата има следните цели:

- Спазване на регулаторните изисквания за капитала (нормативна перспектива).
- Осигуряване на вътрешна капиталова адекватност (икономическа перспектива).
- Съответствие с вътрешно определени изисквания за капиталова адекватност и създаването на достатъчен капиталов буфер, за да се гарантира работата на Групата.
- Подкрепа за Групата при изпълнението на плановите ѝ за устойчив растеж.

Капиталовата адекватност се управлява посредством използването на различни индикатори, за които са установени лимити и показатели за ранно предупреждение. Индикаторите включват изчисляване на капиталова адекватност в съответствие с изискванията на Регламента за капиталовите изисквания (CRR), коефициент на ливъридж от първи ред в съответствие с CRR и изчисляване на капитализацията в рамките на икономическата перспектива (т.е. вътрешен анализ на адекватността на капитала – “ВААК”). ПроКредит Банк спазва изискванията, наложени от съответните национални надзорни органи. Управлението на капитала в ПроКредит Банк се ръководи от специфични политики и се контролира на месечна база от ръководството.

Капитализация в рамките на икономическата перспектива

Да се гарантира, че Групата поддържа достатъчно ниво на капитализация по всяко време е ключов елемент от процесите за управление на риска и за управление на капитала. В контекста на икономическата перспектива, капиталовите нужди, произтичащи от специфичния рисков профил на Групата, се сравняват с наличните капиталови ресурси, за да се гарантира, че капитализацията на институцията е достатъчна по всяко време. Капитализацията в икономическа перспектива бе на достатъчно ниво през цялата 2021 г.

Методологията, която се използва за изчисляване на необходимия икономически капитал за покриване на различните рискове, се базира на приложими и налични статистически модели.

4 Управление на риска (продължение)

и Управление на капитала (продължение)

Водещ принцип при вътрешната оценка за капиталова адекватност е, че Групата е в състояние да понесе силни шокови сценарии. В сравнение с предходната година не са правени съществени корекции на рисковите модели. Моделът на лихвения риск обаче беше разширен. Тъй като наборите от данни включват различни периоди на стрес, не е необходимо да се коригира модела на риска, за да се отрази адекватно въздействието на пандемията COVID-19. Освен това въздействието на пандемията през 2020/2021 г. вече е също част от историята на данните, което добавя още една стресова фаза към консервативното моделиране на риска.

При определяне на икономическия капитал, който се изисква за покриване на рисковите експозиции, се прилага едногодишен хоризонт. Оценяваните материални рискове и лимитите, определени за всеки риск, отразяват специфичния рисков профил на Групата, като се базират на годишно провежданата проверка на рисковете. Следните рискове се включват при изчисляване на вътрешния капитал:

Материален риск	Оценяване
Кредитен риск, включващ: - кредитен риск на клиента - кредитен риск на контрагента	Портфейлен модел, който се базира на Монте Карло симулация (VaR)
Валутен риск	Монте Карло симулация (VaR)
Лихвен риск	Историческа симулация (VaR)
Операционен риск	Количествен модел, който се базира на Монте Карло симулация

Капитализация в рамките на нормативната перспектива

Според нормативната перспектива се анализира дали регулаторните и надзорните капиталови изисквания са изпълнени през цялото време. Такъв е случаят през целия отчетен период.

От 1 януари 2014 г. споразумението „Базел III“ за собствения капитал на банките, бе въведено в България чрез Директивата за капиталовите изисквания (CRD) 2013/36/EU и Регламента за капиталовите изисквания (CRR) (EU) №575/2013, е задължително за Групата. Съгласно чл. 92 на Регламент 575/2013 минималното капиталово изискване за съотношение на обща капиталова адекватност е в размер на 8% от общата рискова експозиция. В допълнение към това изискване се включват и капиталовите буфери, които БНБ изисква от банките в България да подържат съгласно разпоредбите на Наредба N8 за капиталовите буфери на банките. Това са:

- предпазен капиталов буфер под формата на базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2.5% от общата сума на рисковата експозиция;
- буфер за системен риск под формата на базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 3.0% от общата сума на рисковата експозиция в България;
- антицикличен капиталов буфер под формата на собствен капитал от първи ред, равен на 0.5% от експозициите към кредитен риск в България.

След включване на капиталовите буфери към капиталовите изисквания тяхната минимално изискуема стойност ефективно става 13.3% към 31.12.2021 г., съгласно регулаторната рамка, приложима за ПроКредит Банк. Политиката на Групата за вътрешното управление на капитала поставя дори по-строги изисквания за общата капиталова адекватност с праг на докладване от 15.0% и лимит 14.5%.

4 Управление на риска (продължение)

и Управление на капитала (продължение)

При определяне на капиталовите изисквания за целите на изчисляване на капиталовата адекватност съгласно разпоредбите на Регламент 575/2013, Групата прилага следните подходи:

- Капиталови изисквания за кредитен риск и кредитен риск от контрагента – Стандартизиран подход съгласно Трета част, Дял II, Глава 2 на Регламент 575/2013. При изчисляването на капиталовите изисквания за кредитния риск се прилагат техники за редуциране на кредитния риск. Рисковите стойности, произтичащи от кредитния риск, се намаляват частично чрез признаване на гаранциите от Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), паричните обезпечения и ипотеките на недвижими имоти
- Капиталови изисквания за операционен риск – Стандартизиран подход съгласно Трета част, Дял III, Глава 3 на Регламент 575/2013. В сравнение с регулаторните капиталови изисквания за операционен риск, които са в размер на 17.6 милиона лева, средната годишна загуба съгласно базата данни на рискови събития през последните три години е в размер на 78 хиляди лева.

Тъй като ПроКредит Банк не притежава търговски портфейл и освен това не участва в операции, включващи стоки, валутният риск е единственият пазарен риск, който трябва да се има предвид. Въпреки това, ПроКредит Банк не изчислява капиталово изискване за валутен риск, тъй като общата нетна валутна позиция (с изключение на валутата EUR) на практика се поддържа на ниво много близо до 0% от капитала (към 31.12.2021 г. е 0.43%, което е по-малко от минималния праг от 2%, съгласно Регламент 575/2013).

Регулаторните капиталови съотношения се изчисляват, като собственият капитал се разделя на сумата от рисково-претеглените активи, като при изчисляване на всяко от съотношенията само съответните капиталови компоненти се вземат под внимание (на базовия собствен капитал от първи ред, на капитала от първи ред и на обща капиталова адекватност). Информация за регулаторните капиталови съотношения на Групата е представена по-долу:

Собствен капитал	2021	2020
Базов собствен капитал от първи ред	242,582	221,259
Общо собствен капитал	242,582	221,259
Рисково-претеглени активи		
Рисково-претеглени активи за кредитен риск	1,314,194	1,206,514
Рисково-претеглени активи за операционен риск	132,346	127,730
Общо рисково-претеглени активи	1,446,540	1,334,244
Отношение на капиталова адекватност		
Базов собствен капитал от първи ред	16.8%	16.6%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	16.8%	16.6%
Отношение на обща капиталова адекватност	16.8%	16.6%

Базовият собствен капитал от първи ред на Групата се състои от акционерен капитал и резерви. Приспадат се нематериалните активи, допълнителни корекции на оценките за балансовите позиции, признати по пазарна стойност, инвестиции в нефинансови дъщерни предприятия и други намаления, свързани с корекции на кредитния риск. ПроКредит Банк увеличи записания си капитал и законовите резерви (съответно с 29,337 хил. лв. и с 2,934 хил. лв.) през 2021 г., които за регулаторни цели бяха признати за базов собствен капитал от първи ред от БНБ през юни 2021 г.

4 Управление на риска (продължение)

и Управление на капитала (продължение)

Общата сума на рисково претеглените активи на Групата се увеличи със 123.1 млн. лева през 2021 г. Промяната бе породена основно от ръста на кредитния портфейл на клиенти

й Системи за вътрешен контрол и за управление на риска при процеса на финансова отчетност

Системите за вътрешен контрол и за управление на риска в рамките на процеса на финансова отчетност на ПроКредит Банк включват принципите, процедурите и средствата за ефикасно, разходо-ефективно и съобразено с правилата прилагане на изискванията за финансова отчетност. Основните рискове, които са налице при една надлежна и уместна финансова отчетност, са некоректното показване на финансовата позиция и представяне или закъсняло публикуване. Системата за вътрешен контрол в рамките на процеса на финансова отчетност се основава на същите общи принципи, както подхода за управлението на риска и като такъв е интегрална част на системата за управление на риска.

Ръководството носи основна отговорност по отношение на системите за вътрешен контрол и за управление на риска в рамките на процеса на финансова отчетност, а по този начин и за нейната ефективност и мониторинг. Ръководството установява общите принципи и определя областите на отговорност. Финансовата функция от своя страна прилага изискванията на ръководството и определя специфичните параметри в съответните зададени рамки. Функцията на управлението на операционния риск определя и оценява рисковете регулярно. Оценката на рисковете включва оценяване на операционните и рискове от измама, както и преглед на ефективността на съответните контроли. В случай на необходимост се определят и прилагат подходящи мерки с цел лимитиране на идентифицираните рискове.

Процесът на финансова отчетност има за цел да стандартизира, доколкото е възможно, прилагането на международните стандарти за финансово отчитане и свързаните процеси. Функцията за Счетоводство и данъци на ПроКредит групата създава счетоводно указание, което се прилага в цялата група и което определя материалните процеси в съответни политики, като се взема под внимание принципът на двойния контрол. Процесите по изготвяне на финансови отчети до голяма степен са автоматизирани, като функционалностите на основните ИТ приложения са определени на централизирана база. ИТ правата се определят и преглеждат регулярно в зависимост от съответните политики.

Процесът на финансова отчетност се подпомага от многопластова система за контрол. Това осигурява съответствие с правните изисквания, а също и прилагането на вътрешните политики. Звената в Групата подготвят информация, която е релевантна за финансовата отчетност с помощта на ИТ приложенията, които са приложими в рамките на Групата. Информационните пакети на звената в Групата се преглеждат, като се взема под внимание принципът на двоен контрол, а след това са обект на стандартизирани проверки за качеството им.

В допълнение, Вътрешният одит подпомага Управителния и Надзорния съвет по отношение на техните контролни функции чрез независими и обективни одити, които са риск насочени. Регулярни проверки се извършват на процесите на финансова отчетност с цел да се установи дали те са ефективни, надеждни и разходо-ефективни.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Таблицата, представена по-долу, обобщава балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата, разпределени в йерархичното ниво, което съответства на методите, приложени за определяне на справедливата стойност на инструментите.

Към 31 декември 2021 г.

Финансови активи	Категория*	Брутна балансова стойност	Обща справедлива стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Парични средства	АС	36,563	36,563	36,563	-	-
Средства в централни банки	АС	546,845	546,974	-	546,974	-
Вземания от банки	АС	122,085	122,085	-	122,085	-
Инвестиционни ценни книжа (облигации)	ССДВД	61,455	61,455	61,455	-	-
Инвестиционни ценни книжа (акции)	ССДВД	7,106	7,106	6,130	-	976
Кредити и вземания от клиенти, нетно	АС	2,349,583	2,430,761	-	-	2,430,761
Деривативни финансови активи	СС	303	303	-	303	-
Други финансови активи	АС	3,832	3,833	-	3,833	-
Общо		3,127,772	3,209,080	104,148	673,195	2,431,737
Финансови пасиви	Категория*	Брутна балансова стойност	Обща справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Привлечени средства от банки	АС	7,048	6,777	-	324	6,453
Привлечени средства от клиенти	АС	2,640,518	2,640,642	-	2,133,955	506,687
Привлечени средства от финансови институции	АС	168,044	162,657	-	-	162,657
Пасиви по лизинг	АС	3,826	3,826	-	3,826	-
Деривативни финансови пасиви	СС	165	165	-	165	-
Други финансови пасиви	АС	3,685	3,685	-	3,685	-
Общо		2,823,286	2,817,752	-	2,141,955	675,797

Към 31 декември 2020 г.

Финансови активи	Категория*	Брутна балансова стойност	Обща справедлива стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Парични средства	АС	33,337	33,337	33,337	-	-
Средства в централни банки	АС	562,404	562,527	-	562,527	-
Вземания от банки	АС	122,966	122,969	-	122,969	-
Инвестиционни ценни книжа (облигации)	ССДВД	22,540	22,540	22,540	-	-
Инвестиционни ценни книжа (акции)	ССДВД	6,681	6,681	5,692	-	989
Кредити и вземания от клиенти, нетно	АС	2,109,748	2,184,147	-	-	2,184,147
Други финансови активи	АС	4,743	4,743	-	4,743	-
Общо		2,862,419	2,936,944	61,569	690,239	2,185,136
Финансови пасиви	Категория*	Брутна балансова стойност	Обща справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Привлечени средства от банки	АС	7,131	6,962	-	17	6,945
Привлечени средства от клиенти	АС	2,409,027	2,409,460	-	1,946,652	462,808
Привлечени средства от финансови институции	АС	197,498	190,619	-	-	190,619
Пасиви по лизинг	АС	3,818	3,818	-	3,818	-
Деривативни финансови пасиви	СС	326	326	-	326	-
Други финансови пасиви	АС	3,043	3,043	-	3,043	-
Общо		2,620,843	2,614,228	-	1,953,856	660,372

* категории: СС – по справедлива стойност; АС – амортизирана стойност; ССДВД – по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

(i) Парични средства

Справедливата стойност на активите съответства на тяхната балансова стойност.

(ii) Вземания от банки

Вземанията от банки включват междубанкови депозити. Справедливата стойност на позициите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозити съвпада с тяхната балансова стойност. Справедливата стойност на депозитите с фиксиран лихвен процент се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти, използвани на паричния пазар за инструменти с подобен кредитен риск и матуритет.

(iii) Инвестиционни ценни книжа

Портфейлът на Групата от държавни ценни книжа се отчита по справедлива стойност, като се използва Ниво 1: данни за обявени пазарни цени (непроменени) на активни пазари за същите инструменти. При малка част от инвестиционните ценни книжа на Групата не са налични пазарни стойности (акции на SWIFT и Борика).

(iv) Кредити и вземания от клиенти

Предоставените кредити и вземания от клиенти са представени нетно след приспадане на обезценката. Изчислената справедлива стойност на кредитите представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи парични потоци. Очакваните парични потоци се дисконтират с настоящите пазарни лихвени проценти с цел да се определи справедливата стойност. Разликата между справедливите и балансовите стойности изразява промените в настоящите пазарни лихвени проценти. Справедливата стойност включва очакваните бъдещи загуби, докато амортизираната стойност и свързаните с тях обезценки включват само възникнали загуби към датата на отчета за финансовото състояние.

(v) Финансови пасиви

Справедливата стойност на депозитите, които нямат определен матуритет, включително на нелихвените такива, е сумата, която е платима при поискване. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент и на други заемни средства, които нямат обявена пазарна цена, се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти по нововъзникнали задължения, които имат подобен остатъчен матуритет.

Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, се използват като входящи данни за модел за дисконтирани парични потоци, ако не са налични пазарни лихвени проценти, които да се приложат за определянето на справедливата стойност на финансови пасив, отчитани по амортизирана стойност. Те са представени в Ниво 3 по отношение на използваните хипотези. Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, са съобразени като са взети под внимание цената на финансиране в зависимост от валутата и матуритета, като е добавена и премия за риск, която зависи от вътрешния рисков профил за всяко дружество в рамките на ПроКредит групата (вкл. ПроКредит Банк (България) ЕАД). Вътрешно определените лихвени проценти регулярно се сравняват с тези, приложими при операции с трети лица и следователно са в съответствие с нормална сделка между пазарни участници към датата на оценка и при текущите пазарни условия.

6	Нетен доход от лихви	2021	2020
	Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективния лихвен процент		
	Кредити и вземания от клиенти	72,573	65,241
	Общо приходи от лихви, изчислени по метода на ефективния лихвен процент	72,573	65,241
	Разходи за лихви и подобни разходи		
	Привлечени средства от клиенти	785	2,431
	Привлечени средства от банки и финансови институции	1,346	1,508
	Вземания от банки	1,666	1,089
	Пасиви по лизинг	119	97
	Инвестиционни ценни книжа	154	50
	Други лихвени разходи	92	94
	Общо разходи за лихви и подобни разходи	4,162	5,269
	Нетен доход от лихви	68,411	59,972
В приходите от лихви от кредити и вземания от клиенти за 2021 г. са включени 1,658 хил. лева, които са били начислени лихви по обезценени кредити (2020 г.: 1,496 хил. лева).			
7	Разходи за обезценка	2021	2020
	Увеличение на обезценката	20,729	19,434
	Намаление на обезценката	(13,902)	(13,241)
	Приходи от отписани кредити	(906)	(849)
	Директно отписани кредити	408	112
	Модификации	(2)	355
	Общо разходи за обезценка	6,327	5,811
8	Нетен доход от такси и комисиони	2021	2020
	Приходи от такси и комисиони		
	Откриване и обслужване на сметки	9,780	9,962
	Такси, свързани с кредити	6,129	4,820
	Парични преводи	4,402	4,290
	Картови операции	4,013	3,133
	Касови операции на машини	1,919	2,079
	Застрахователни такси	907	925
	Комисиони за обслужване	213	315
	Други	613	225
	Общо приходи от такси и комисиони от клиенти	27,976	25,749
	Документарни операции	775	698
	Общо приходи от такси и комисиони	28,751	26,447

8 Нетен доход от такси и комисиони (продължение)

Разходи за такси и комисиони	2021	2020
Гаранции по програмите на ЕИФ	1,277	1,277
Картови операции	1,182	886
Кореспондентски сметки	673	659
Други	52	47
Общо разходи за такси и комисиони	3,184	2,869
Нетен доход от такси и комисиони	25,567	23,578

Таксите, свързани с кредити включват: такса за промяна в условията на кредита; такса за предсрочно погасяване; такса ангажимент; такса искане за кредит; такса за оценка на обезпечение.

9 Нетен доход от валутни операции	2021	2020
Печалба от сделки в чуждестранна валута	8,825	8,551
Печалба от валутна преоценка	13	392
Общо нетен доход от валутни операции	8,838	8,943

10 Други приходи / Други разходи	2021	2020
а) Други приходи		
Приходи от нефинансови услуги	869	817
Възстановяване на обезценка на иззети активи	731	382
Приходи от деривативни финансови инструменти	81	-
Приходи от продажба на активи	78	-
Дивиденди от инвестиционни ценни книжа	75	66
Приходи от продажба на иззети активи	-	265
Други приходи	665	340
Общо други приходи	2,499	1,870

б) Други разходи		
Такси към БНБ	941	-
Загуба от продажба на иззети активи	80	-
Други разходи свързани с иззети активи	71	162
Такса за обслужване на закрити неактивни сметки	14	74
Загуба от деривативни финансови инструменти	-	20
Загуба от продажба на активи	-	5
Общо други разходи	1,106	261

Позицията "Дивиденди от инвестиционни ценни книжа" включва дивиденди, които са получени от дружества, в капитала на които Групата има неконтролиращо участие. "Такси към БНБ" включва такса банков надзор, такса платежен надзор и такса реструктуриране, които се плащат на Българска народна банка.

11 Разходи за персонала	2021	2020
Заплати	20,854	17,096
Разходи за пенсионно осигуряване	1,376	1,248
Други разходи за социално осигуряване	1,442	1,390
Други разходи за персонала	97	56
Общо разходи за персонала	23,769	19,790
12 Административни разходи	2021	2020
Амортизация на дълготрайни активи (прил. 18)	5,848	6,011
Данъци, различни от тези върху печалбата	5,487	3,855
Консултантски, правни и одит услуги	3,759	3,365
Разходи за комуникация и транспорт	3,581	3,067
Плащания към Фонда за гарантиране на влоговете в банките и Фонда за реструктуриране на банките	2,708	6,864
Други професионални услуги	2,415	2,199
Обучение	1,532	1,022
Маркетинг, реклама и представителни разходи	1,159	381
ИТ разходи	1,114	1,078
Поддръжка и комунални разходи	1,254	940
Охрана	845	783
Разходи за наем	11	19
Други административни разходи	2,403	1,014
Общо административни разходи	32,116	30,598

Сумите, начислени през 2021 г. за услугите, предоставени от регистрираните одитори за задължителен съвместен независим финансов одит, са както следва: за КПМГ Одит ООД: 106 хил. лева без ДДС, за Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД: 36.2 хил. лева без ДДС. През 2021 г. на Групата начисли суми за други незадължителни одиторски услуги, предоставяни от КПМГ Одит ООД на обща стойност 42.5 хил. лева без ДДС и от Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД: 3.0 хил. лева без ДДС.

Други незадължителни одиторски услуги, извършени от КПМГ Одит ООД, са както следва:

- Одит на финансова информация със специална цел на ПроКредит България ЕАД, изготвена към 31 декември 2021 г. в съответствие със счетоводните инструкции на ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА за компонентите, подлежащи на консолидация.
- Преглед на финансова информация със специална цел на ПроКредит България ЕАД, изготвена към 30 юни 2021 г. и 30 септември 2021 г. в съответствие със счетоводните инструкции на ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА за компонентите, подлежащи на консолидация.
- Договорени процедури във връзка със системите за вътрешен контрол на Групата в съответствие с изискванията на чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 5 от Наредба 14 на БНБ за 2021 г.

Други незадължителни одиторски услуги, извършени от Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД, са както следва:

- Договорени процедури във връзка със системите за вътрешен контрол на Групата в съответствие с изискванията на чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 5 от Наредба 14 на БНБ за 2021 г.

За 2020 г. начислената сума за услугите предоставени от външни одитори възлиза на 154.7 хил. лева без ДДС.

13 Разходи за данъци	2021	2020
Текущ данък	3,647	3,740
Отсрочен данък (прил. 19)	105	255

Общо разходи за данъци **3,752** **3,995**

Данъкът върху печалбата се различава от теоретичния данък, който възниква при използване на основната данъчна ставка, както следва:

	2021	2020
Печалба преди данъчно облагане	41,997	37,903
от която необлагаема	5,618	(1,481)
Теоретичен данък при данъчна ставка 10 % (2020 г.: 10%)	3,638	3,938
Данъчен ефект от приходи необлагаеми за данъчни цели	(183)	(189)
Данъчен ефект от разходи непризнати за данъчни цели	297	246

Разходи за данъци **3,752** **3,995**

Ефективната данъчна ставка за 2021 г. е: 8.9% (2020 г.: 10.5%).

14 Парични средства и средства в централни банки	2021	2020
Парични средства в брой	36,563	33,337
Наличности по сметки в централни банки (без МЗР)	305,590	341,706
Обезценка за наличности по сметки в централни банки	(129)	(123)
МЗР	241,384	220,821

Общо парични средства и средства в централни банки **583,408** **595,741**

Вземания от банки с матуритет до 3 месеца	122,068	122,938
МЗР неучастващи в паричните наличности за паричния поток	(241,384)	(220,821)

Общо парични средства и парични еквиваленти за целите на паричния поток **464,092** **497,858**

14 Парични средства и средства в централни банки (продължение)

Следващата таблица показва средствата в централни банки в три фази за целите на измерването на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2021 г.

Наличности по сметки в централни банки

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
Брутна стойност към 1 януари 2020 г.	248,490	-	-	-	248,490
Отписване	-	-	-	-	-
Увеличение	314,037	-	-	-	314,037
Брутна стойност към 31 декември 2020 г.	562,527	-	-	-	562,527
Отписване	-	-	-	-	-
Намаление	(15,553)	-	-	-	(15,553)
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	546,974	-	-	-	546,974

Обезценка за наличности по сметки в централни банки

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
Стойност към 1 януари 2020 г.	(108)	-	-	-	(108)
Отписване	-	-	-	-	-
Увеличение на кредитния риск	(15)	-	-	-	(15)
Стойност към 31 декември 2020 г.	(123)	-	-	-	(123)
Отписване	-	-	-	-	-
Увеличение на кредитния риск	(6)	-	-	-	(6)
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	(129)	-	-	-	(129)

15 Вземания от банки

	2021	2020
Разплащателни сметки	83,748	79,276
Вземания от банки до 3 месеца	38,337	43,693
Обезценка за вземания от банки	-	(3)
Общо вземания от банки	122,085	122,966

Следващата таблица показва вземанията от банки в три фази за целите на измерването на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2021 г.

15 Вземания от банки (продължение)

Вземания от банки

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
Брутна стойност към 1 януари 2020 г.	325,387	-	-	-	325,387
Нови финансови активи	43,694	-	-	-	43,694
Отписване	(75,195)	-	-	-	(75,195)
Увеличение/ (Намаление)	(170,917)	-	-	-	(170,917)
Брутна стойност към 31 декември 2020 г.	122,969	-	-	-	122,969
Нови финансови активи	38,336	-	-	-	38,336
Отписване	(14,345)	-	-	-	(14,345)
Увеличение/ (Намаление)	(24,875)	-	-	-	(24,875)
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	122,085	-	-	-	122,085

Обезценка за вземания от банки

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
Стойност към 1 януари 2020 г.	(1)	-	-	-	(1)
Нови финансови активи	(3)	-	-	-	(3)
Отписване	1	-	-	-	1
Стойност към 31 декември 2020 г.	(3)	-	-	-	(3)
Нови финансови активи	-	-	-	-	-
Отписване	3	-	-	-	3
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	-	-	-	-	-

16 Инвестиционни ценни книжа (ССДВД)

2021

2020

Български държавни дългови ценни книжа	61,455	22,540
Акции	7,106	6,681

Общо инвестиционни ценни книжа

68,561

29,221

Акциите включват участия в местни и чуждестранни финансови посредници.

Следващата таблица показва дълговите ценни книжа в три фази за целите на измерването на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2021 г.

Инвестиционни ценни книжа

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
Брутна стойност към 1 януари 2020 г.	15,056	-	-	-	15,056
Нови финансови активи	20,496	-	-	-	20,496
Отписване	(12,844)	-	-	-	(12,844)
Други промени	(168)	-	-	-	(168)
Брутна стойност към 31 декември 2020 г.	22,540	-	-	-	22,540
Нови финансови активи	40,900	-	-	-	40,900
Отписване	(1,985)	-	-	-	(1,985)
Други промени	-	-	-	-	-
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	61,455	-	-	-	61,455

16 Инвестиционни ценни книжа (ССДВД) (продължение)

Обезценка за инвестиционни ценни книжа

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСІ	Общо
Стойност към 1 януари 2020 г.	(2)	-	-	-	(2)
Нови финансови активи	(11)	-	-	-	(11)
Промяна в кредитния риск	2	-	-	-	2
Стойност към 31 декември 2020 г.	(11)	-	-	-	(11)
Нови финансови активи	(16)	-	-	-	(16)
Промяна в кредитния риск	3	-	-	-	3
Стойност към 31 декември 2021 г.	(24)	-	-	-	(24)

Движението на акциите е представено в таблицата по-долу:

	2021	2020
Начално салдо	6,681	6,441
Отписани	(69)	-
Печалби от промяна в справедливата стойност	19	769
Валутна преоценка	475	(529)
Крайно салдо	7,106	6,681

17 Кредити и вземания от клиенти, нетно

	2021	2020
Брутна стойност на кредити и вземания от клиенти	2,388,777	2,148,794
Обезценка	(39,194)	(39,046)
Общо кредити и вземания от клиенти, нетно	2,349,583	2,109,748

17 Кредити и вземания от клиенти, нетно (продължение)

Таблицата по-долу представя промените в брутната стойност и обезценката за кредитни загуби за кредити и вземания от клиенти, отчитани по амортизирана стойност в рамките на началото и края на отчетния период.

Кредити и вземания от клиенти

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	POCI	Общо
Брутна стойност към 1 януари 2020 г.	1,739,580	70,373	34,458	863	1,845,274
Нови финансови активи	759,061	-	-	-	759,061
Модификации на договорените парични потоци	432	(95)	18	-	355
Погашение	(196,215)	(13,119)	(2,307)	-	(211,641)
Отписване	-	-	(2,243)	-	(2,243)
Промяна в начислената лихва	780	111	180	-	1,071
Промяна в главницата и таксите за отпускане	(227,610)	(10,718)	(4,707)	(48)	(243,083)
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 2	(111,302)	111,302	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 3	(6,579)	-	6,579	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 1	92,749	(92,749)	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 3	-	(22,115)	22,115	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 2	-	1,005	(1,005)	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 1	1,199	-	(1,199)	-	-
Брутна стойност към 31 декември 2020 г.	2,052,095	43,995	51,889	815	2,148,794
Нови финансови активи	872,169	-	-	-	872,169
Модификации на договорените парични потоци	48	(57)	8	-	(1)
Погашение	(274,142)	(18,373)	(7,764)	(114)	(300,393)
Отписване	-	-	(7,805)	-	(7,805)
Промяна в начислената лихва	36	(13)	1,126	-	1,149
Промяна в главницата и таксите за отпускане	(309,183)	(11,512)	(4,491)	50	(325,136)
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 2	(83,424)	83,424	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 3	(1,664)	-	1,664	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 1	45,454	(45,454)	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 3	-	(5,565)	5,565	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 2	-	462	(462)	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 1	1,016	-	(1,016)	-	-
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	2,302,405	46,907	38,714	751	2,388,777

17 Кредити и вземания от клиенти, нетно (продължение)

Обезценка за кредити и вземания от клиенти

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	POCI	Общо
Стойност към 31 декември 2020 г.	(12,834)	(2,881)	(19,475)	(2)	(35,192)
Нови финансови активи	(6,377)	-	-	-	(6,377)
Намаления, дължащи се на отписване	862	583	786	-	2,231
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 2	877	(877)	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 3	125	-	(125)	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 1	(1,049)	1,049	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 3	-	3,182	(3,182)	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 2	-	(76)	76	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 1	(15)	-	15	-	-
Увеличение на кредитния риск	(7,320)	(5,510)	(8,777)	(24)	(21,631)
Намаление на кредитния риск	11,584	2,711	5,365	-	19,660
Изписвания	-	-	2,260	-	2,260
Увеличение поради реструктуриране	(2)	(9)	(25)	-	(36)
Намаление поради реструктуриране	5	2	32	-	39
Стойност към 31 декември 2020 г.	(14,144)	(1,826)	(23,050)	(26)	(39,046)
Нови финансови активи	(6,003)	-	-	-	(6,003)
Намаления, дължащи се на отписване	919	299	1,503	-	2,721
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 2	863	(863)	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 1 и Фаза 3	14	-	(14)	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 1	(343)	343	-	-	-
Прехвърляния между Фаза 2 и Фаза 3	-	324	(324)	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 2	-	(56)	56	-	-
Прехвърляния между Фаза 3 и Фаза 1	(10)	-	10	-	-
Увеличение на кредитния риск	(7,166)	(3,253)	(12,783)	-	(23,202)
Намаление на кредитния риск	10,175	2,392	6,032	16	18,615
Изписвания	-	-	7,726	-	7,726
Увеличение поради реструктуриране	-	(9)	(2)	-	(11)
Намаление поради реструктуриране	1	1	4	-	6
Стойност към 31 декември 2021 г.	(15,694)	(2,648)	(20,842)	(10)	(39,194)

Следващите таблици показват дела на кредитния портфейл от клиенти, който е обект на мораториум поради COVID-19 или който е реструктуриран поради COVID-19. Мораториумът не води автоматично до прехвърляне в друга фаза.

	31 декември 2021				
Кредити и вземания от клиенти (брутна стойност)	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	POCI	Общо
В мораториум към момента:	-	-	-	-	-
само мораториум	-	-	-	-	-
мораториум и реструктуриране	-	-	-	-	-
С изтекъл мораториум:	183,319	10,734	11,310	648	206,011
само мораториум	183,306	5,906	9,210	648	199,070
мораториум и реструктуриране	13	4,828	2,100	-	6,941
Реструктуриране без мораториум:	-	2,669	6,014	-	8,683

	31 декември 2021				
Обезценка за кредити и вземания от клиенти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	POCI	Общо
В мораториум към момента:	-	-	-	-	-
само мораториум	-	-	-	-	-
мораториум и реструктуриране	-	-	-	-	-
С изтекъл мораториум:	(1,907)	(817)	(6,373)	(10)	(9,107)
само мораториум	(1,907)	(357)	(5,657)	(10)	(7,931)
мораториум и реструктуриране	-	(460)	(716)	-	(1,176)
Реструктуриране без мораториум:	-	(198)	(2,240)	-	(2,438)

18 Дълготрайни материални и нематериални активи

	Земя и сгради	Обза- веждане	Активи с право на ползване- сгради	Немате- риални активи	Общо
Отчетна стойност					
Стойност към 1 януари 2020 г.	40,280	26,870	5,173	16,930	89,253
Придобити	10,540	1,389	1,384	1,891	15,204
Отписани	(220)	(2,122)	(1,334)	(12)	(3,688)
Стойност към 31 декември 2020 г.	50,600	26,137	5,223	18,809	100,769
Натрупана амортизация					
Стойност към 1 януари 2020 г.	8,986	17,195	944	11,440	38,565
Разходи за амортизация	1,109	2,583	943	1,376	6,011
Натрупана амортизация по отписани активи	(81)	(1,862)	(409)	(2)	(2,354)
Стойност към 31 декември 2020 г.	10,014	17,916	1,478	12,814	42,222
Балансова стойност					
Стойност към 1 януари 2020 г.	31,294	9,675	4,229	5,490	50,688
Стойност към 31 декември 2020 г.	40,586	8,221	3,745	5,995	58,547
Отчетна стойност					
Стойност към 1 януари 2021 г.	50,600	26,137	5,223	18,809	100,769
Придобити	3,624	6,132	1,616	2,322	13,694
Отписани	(991)	(10,868)	(1,656)	(4,668)	(18,183)
Стойност към 31 декември 2021 г.	53,233	21,401	5,183	16,463	96,280
Натрупана амортизация					
Стойност към 1 януари 2021 г.	10,014	17,916	1,478	12,814	42,222
Разходи за амортизация	1,094	2,412	843	1,499	5,848
Натрупана амортизация по отписани активи	(283)	(9,710)	(858)	(4,664)	(15,515)
Стойност към 31 декември 2021 г.	10,825	10,618	1,463	9,649	32,555
Балансова стойност					
Стойност към 1 януари 2021 г.	40,586	8,221	3,745	5,995	58,547
Стойност към 31 декември 2021 г.	42,408	10,783	3,720	6,814	63,725

19 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни начисления включват следните временни разлики:

	2021	2020
Отсрочени данъчни активи		
Иззети активи	354	493
Неизползван отпуск от служители и провизии за пенсии	90	89
Други временни разлики	31	31
Общо отсрочени данъчни активи	475	613
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	476	509
Други временни разлики	46	46
Общо отсрочени данъчни пасиви	522	555
Нетни отсрочени данъци	(47)	58

Следващата таблица представя промяната на отсрочените данъци:

	2021	2020
Неизползван отпуск от служители и провизии за пенсии	1	18
Иззети активи	(139)	(229)
Дълготрайни активи	33	(27)
Други временни разлики	-	(17)
Обща промяна в отсрочените данъци (прил. 13)	(105)	(255)

20 Други активи

	2021	2020
Търговски вземания	3,396	4,208
Авансови плащания и разходи за бъдещи периоди	919	771
Иззети активи	214	549
Неразрешени овърдрафти	436	535
Други данъчни вземания	141	224
Обезценка за други активи	(211)	(27)
Общо други активи	4,895	6,260

Иззетите активи, които са показани в таблицата по-горе, включват недвижими имоти, селскостопанска и урегулирана земя и др. Те се отчитат по по-ниската от балансовата стойност на отписаните кредити или справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. В края на 2021 г. иззетите активи са само търговски имоти. Равнение на балансовата стойност на иззетите активи е, както следва:

Иззети активи	2021	2020
Стойност към 1 януари	549	3,114
Придобиване	-	367
Отписване/ (продажба)	(985)	(3,580)
Възстановяване на обезценка на иззети активи	650	648
Стойност към 31 декември	214	549

20 Други активи (продължение)

По отношение на иззети активи и инвестиционни имоти справедливата стойност се определя на база на вътрешни изчисления. Групата прилага следните модели на оценка:

- Метод на възстановителната стойност. При този метод под внимание се вземат текущите възстановителни разходи за възпроизвеждане на актива, като се включват и разходите за транспорт и за въвеждане в употреба.
- Метод на дисконтираните парични потоци (метод на приходната стойност). Отчита се настоящата стойност на нетните парични потоци, които се очаква да бъдат генерирани от актива, като се вземат предвид темпа на нарастване на приходите и планираните капиталови разходи; очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират, като се прилага лихвен процент, който е рисково претеглен.
- Метод на пазарните аналози. При този метод е налице пряко сравнение с продажните цени на сходни активи.

Следващата таблица показва стойността на другите финансови активи в три фази за целите на измерването на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2021 г.

Други финансови активи

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСИ	Общо
Брутна стойност към 1 януари 2020 г.	5,456	-	-	-	5,456
Нови финансови активи	4,743	-	-	-	4,743
Отписване	(5,456)	-	-	-	(5,456)
Брутна стойност към 31 декември 2020 г.	4,743	-	-	-	4,743
Нови финансови активи	3,832	-	-	-	3,832
Отписване	(4,743)	-	-	-	(4,743)
Брутна стойност към 31 декември 2021 г.	3,832	-	-	-	3,832

Обезценка за други активи

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	РОСИ	Общо
Стойност към 1 януари 2020 г.	(33)	-	-	-	(33)
Нови финансови активи	(6)	-	-	-	(6)
Отписване	12	-	-	-	12
Стойност към 31 декември 2020 г.	(27)	-	-	-	(27)
Нови финансови активи	(199)	-	-	-	(199)
Отписване	15	-	-	-	15
Стойност към 31 декември 2021 г.	(211)	-	-	-	(211)

21 Привлечени средства от банки

	2021	2020
Разплащателни сметки	324	17
Получени заеми	6,724	7,114
Общо привлечени средства от банки	7,048	7,131

Разплащателните сметки включват задължения към ПроКредит Банк Германия и задълженията към други банки от ПроКредит Групата в размер на 301 хил. лева (2020 г.: 17 хил. лева). Получените заеми са задължения към ПроКредит Банк Германия в размер на 6,724 хил. лева (2020 г.: 7,114 хил. лева) и са с падеж 2034 г.

22 Привлечени средства от клиенти	2021	2020
Депозити на виждане		
- Физически лица	336,155	230,405
- Бизнес клиенти	999,331	841,667
Общо депозити на виждане	1,335,486	1,072,072
Спестовни влогове		
- Физически лица	415,423	380,983
- Бизнес клиенти	348,988	469,083
Общо спестовни влогове	764,411	850,066
Срочни депозити		
- Физически лица	204,089	220,712
- Бизнес клиенти	302,473	241,662
Общо срочни депозити	506,562	462,374
Преводи в процес на изпълнение	34,059	24,515
Общо привлечени средства от клиенти	2,640,518	2,409,027

23 Привлечени средства от финансови институции

Институция	Крайна година на падеж	2021	2020
Европейска инвестиционна банка (EIB)	2028	87,953	48,870
Европейска банка за възстановяване и развитие (EBRD)	2024	67,000	89,282
Европейски инвестиционен фонд (EIF)	2026	13,091	20,188
Черноморска банка за търговия и развитие	2021	-	39,158
Общо привлечени средства от финансови институции		168,044	197,498

Споразумението за заем с Европейския инвестиционен фонд е по програма Джереми и е насочено към съфинансиране на малки и средни предприятия. Групата е в съответствие с всички коефициенти, включени в съответните договори за 2021 г. Заемите, получени от финансови институции, не са обезпечени от Групата.

24 Пасиви по лизинг

Пасивите по лизинги могат да се анализират, както следва:

	31 декември 2021 г.	31 декември 2020 г.
Общо пасиви по лизинг	3,826	3,818
	31 декември 2021 г.	31 декември 2020 г.
Краткосрочни пасиви по лизинг	761	843
Дългосрочни пасиви по лизинг	3,065	2,975
Общо пасиви по лизинг	3,826	3,818

24 Пасиви по лизинг (продължение)

	31 декември 2021 г.	31 декември 2020 г.
Минимални лизингови вноски		
До 1 година	835	1,006
Между 1 и 5 години	2,425	2,708
Над 5 години	1,248	1,024
Общо минимални лизингови вноски	4,508	4,738
Намалени със сумите, представляващи финансови разходи	(682)	(920)
Настояща стойност на минималните лизингови вноски	3,826	3,818
	31 декември 2021 г.	31 декември 2020 г.
Разходи за лихви по пасиви по лизинг	119	97
Разходи, свързани с лизинг на активи с ниска стойност	68	91
Общо разходи, свързани с лизинг	187	188

Групата има общи изходящи парични потоци по лизинг в размер на 934 хил. лева през 2021 г. (1,937 хил. лева през 2020 г.).

25 Деривативни финансови активи и пасиви

Деривативните финансови активи и пасиви представляват нетната позиция на дисконтираните лихвени плащания по лихвени суапи с ПроКредит Банк Германия. Деривативните финансови активи са справедливата стойност на суап с непогасена номинална стойност към 31 декември 2021 г. от 47,593 хил. лева (2020 г.: -). Справедливата стойност на деривативните финансови активи към 31 декември 2021 г. е 303 хил. лева (2020 г.: -).

Деривативните финансови пасиви са справедливата стойност на суап с непогасена номинална стойност към 31 декември 2021 г. от 6,736 хил. лева (2020 г.: 7,776 хил. лева). Справедливата стойност на деривативните финансови пасиви към 31 декември 2021 г. е 165 хил. лева (2020 г.: 326 хил. лева).

26 Други пасиви	2021	2020
Кредитори	3,194	2,418
Други данъчни задължения	884	943
Вътрешни задължения	491	625
Приходи за бъдещи периоди	139	1
Други задължения	101	12
Общо други пасиви	4,809	3,999

Другите финансови пасиви представляват позицията "Кредитори" и "Вътрешни задължения" в горната таблица.

27 Провизии	2021	2020
Провизии за задбалансови ангажименти	599	682
Провизии за неизползван отпуск от служителите	376	410
Провизии за пенсии	273	222
Общо провизии	1,248	1,314

27 Провизии (продължение)

Задължения за дефинирани доходи при пенсиониране

Очакваната сума на задължението към всяка една отчетна дата, както и признатите разходи по отношение на доходите при пенсиониране, се базират на актюерски доклад (по-долу е представена информация за актюерските допускания). При плана за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доходи при пенсиониране) не е налице инвестиране в специално определени активи.

Изменение на настоящата стойност на задълженията за дефинирани доходи

	2021	2020
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	222	174
Текущи разходи	25	24
Актюерска загуба от промяна във финансовите и демографски допускания	26	23
Разходи за лихви	-	1
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	273	222

Актюерски допускания

Основните актюерски допускания към отчетната дата са, както следва (представени като средно-претеглени величини).

	2021	2020
Дисконтов фактор към 31 декември	0.20%	0.34%
Норма на увеличение на възнагражденията	5.00%	5.00%
Промяна в лихвения процент	5.00%	5.00%

28 Собствен капитал

Акционерен капитал и премиен резерв

Към 31 декември 2021 г. собственият капитал на Групата се състои от акционерен капитал и премиен резерв. Акционерният капитал на Групата от 232,664 хил. лева е разделен на 232,664 хил. акции с номинална стойност от 1 лев всяка (2020 г: 203,326 хил.). Всички акции дават равно право на глас и са изцяло платени. ПроКредит Холдинг е едноличен собственик на капитала на Групата. Премийният резерв е 3,496 хил. лева. (2020 г: 3,496 хил. лева.).

Неразпределена печалба и резерви

Законови и други резерви - те са разпределени от нетната печалба на Групата в съответствие с Търговския закон, член 246. Средствата по тези резерви може да се използват само за покриване на текуща загуба или загуба от минали години.

Преоценъчни резерви – включват акумулираните преоценки на финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Неразпределена печалба - включва натрупаната печалба на Групата. През 2021 г. Групата не изплати дивиденди в следствие на решението на БНБ за подпомагане на капиталовата база на ниво банкова система.

ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2021 г.

29 Равняване на движенията на задължения, произтичащи от финансови дейности, към паричните потоци

	Задължения към					Основен капитал			Общо
	Банки	Клиенти	Фин. институции	Пасиви по лизинг	Други пасиви	Собствен капитал/премия	Резерви	Неразпределена печалба	
Баланс към 1 януари 2020 г.	27,009	2,051,999	145,454	4,274	7,415	206,822	18,155	39,367	2,500,495
Постъпления от привлечени средства от банки и фин. институции	-	-	68,455	-	-	-	-	-	68,455
Изплащане на привлечени средства от банки и фин. институции	(19,558)	-	(16,537)	(1,840)	-	-	-	-	(37,935)
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо промени от финансови парични потоци	(19,558)	-	51,918	(1,840)	-	-	-	-	30,520
Други промени									
Свързани с финансови задължения									
Краткосрочни привлечени средства от банки и фин. институции	209	-	-	-	-	-	-	-	209
Разходи за данъци	-	-	-	-	3,790	-	-	-	3,790
Платени данъци	-	-	-	-	(3,821)	-	-	-	(3,821)
Задължения към клиенти	-	357,448	-	-	-	-	-	-	357,448
Нереализирани (печалби)/загуби от валутна преоценка	-	(392)	-	-	-	-	-	-	(392)
Увеличение на лизинговия пасив	-	-	-	1,384	-	-	-	-	1,384
Намаление на други пасиви	-	-	-	-	(1,254)	-	-	-	(1,254)
Разходи за лихви	359	2,430	1,244	97	-	-	-	-	4,130
Платени лихви	(888)	(2,458)	(1,118)	(97)	-	-	-	-	(4,561)
Общо други промени, свързани с финансови задължения	(320)	357,028	126	1,384	(1,285)	-	-	-	356,933
Свързани със собствения капитал									
Преоценка на инвестиционни ценни книжа, нетно	-	-	-	-	-	-	685	-	685
Трансфер	-	-	-	-	-	-	1,956	(1,956)	-
Увеличение на капитала	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	-	33,908	33,908
Общо други промени, свързани със собствения капитал	-	-	-	-	-	-	2,641	31,952	34,593
Баланс към 31 декември 2020 г.	7,131	2,409,027	197,498	3,818	6,130	206,822	20,796	71,319	2,922,541
Постъпления от привлечени средства от банки и фин. институции	-	-	39,116	-	-	-	-	-	39,116
Изплащане на привлечени средства от банки и фин. институции	(385)	-	(68,565)	(815)	-	-	-	-	(69,765)
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо промени от финансови парични потоци	(385)	-	(29,449)	(815)	-	-	-	-	(30,649)
Други промени									
Свързани с финансови задължения									
Краткосрочни привлечени средства от банки и фин. институции	307	-	-	-	-	-	-	-	307
Разходи за данъци	-	-	-	-	3,110	-	-	-	3,110
Платени данъци	-	-	-	-	(3,100)	-	-	-	(3,100)
Задължения към клиенти	-	231,594	-	-	-	-	-	-	231,594
Нереализирани (печалби)/загуби от валутна преоценка	-	(13)	-	-	-	-	-	-	(13)
Увеличение на лизинговия пасив	-	-	-	822	-	-	-	-	822
Увеличение на други пасиви	-	-	-	-	630	-	-	-	630
Разходи за лихви	277	785	1,160	120	-	-	-	-	2,342
Платени лихви	(282)	(875)	(1,165)	(119)	-	-	-	-	(2,441)
Общо други промени, свързани с финансови задължения	302	231,491	(5)	823	640	-	-	-	233,251
Свързани със собствения капитал									
Преоценка на инвестиционни ценни книжа, нетно	-	-	-	-	-	-	(166)	-	(166)
Трансфер	-	-	-	-	-	-	2,934	(2,934)	-
Увеличение на капитала	-	-	-	-	-	29,338	-	-	29,338
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	-	38,245	38,245
Общо други промени, свързани със собствения капитал	-	-	-	-	-	29,338	2,768	35,311	67,417
Баланс към 31 декември 2021 г.	7,048	2,640,518	168,044	3,826	6,770	236,160	23,564	106,630	3,192,560

30 Условни задължения и ангажименти

Задбалансови задължения

Таблицата, представена по-долу показва договорения размер на задбалансовите финансови инструменти на Групата, представляващи кредитни ангажименти:

	2021	2020
Ангажименти по предоставени кредити	408,698	372,994
Банкови гаранции и акредитиви	70,418	73,485
Общо условни задължения и ангажименти	479,116	446,479
Провизии по задбалансови задължения	2021	2020
В началото на годината	682	626
Намаление	(579)	(513)
Увеличение	496	569
В края на годината	599	682

31 Сделки със свързани лица

ПроКредит Холдинг е едноличен акционер, компания-майка на Групата и упражнява контрол върху нейната дейност. ПроКредит Банк има споразумение за стенд-бай линия с ПроКредит Холдинг за 10 млн. евро, която е насочена към управление на ликвидността, но не е усвоена към края на 2021 г. Групата плаща такса ангажимент съгласно споразумението за стенд-бай линията. Групата е взела кредити от ПроКредит Банк Германия (изцяло притежавано дъщерно дружество на ПроКредит Холдинг) съгласно няколко договора за кредит. Други банки от ПроКредит групата поддържат разплащателни сметки в Групата, които те са оповестени в прил. 21.

Обемът на сделките със свързани лица към края на отчетния период и съответните приходи и разходи за отчетния период са, както следва:

Транзакции/салда с ПроКредит Холдинг	2021	2020
Други приходи	202	196
Задължения в края на годината	129	124
Други разходи	3,031	2,639
От които такси за стенд-бай линия	69	82
Транзакции/салда с други дружества от групата на ПроКредит Холдинг	2021	2020
Кредити и вземания в края на годината	74,418	99,155
Приходи от лихви	132	(13)
Други приходи	2,017	145
Задължения в края на годината	7,210	7,457
Разходи за лихви	576	372
Други разходи	3,489	1,538

31 Сделки със свързани лица (продължение)

През 2021 г. общото възнаграждение на ръководството е било 1,362 хил. лева (2020 г.: 688 хил. лева). Сумата е само за възнаграждения и други суми не са изплащани на ръководството.

32 Друга информация, изисквана по закон

ПроКредит Банк (България) ЕАД има клон в Гърция и три дъщерни предприятия. Седалището на банката, нейната администрация и дъщерните предприятия се намират на адрес София, бул. Тодор Александров 26, а клонът в Гърция се намира на адрес Солун 54627, ул. 26-ти октомври 54-56. и ул. Пегас.

- ПроКредит Пропъртийз ЕАД е основана през 2006 г. и дейността ѝ е строителство, поддръжка и отдаване под наем на инвестиционни имоти.
- ПроКредит Едюкейшън ЕАД е основано през 2018 г. и се занимава с образователни дейности, други образователни дейности, както и всякакви други дейности и услуги, незабранени със закон.
- Частно средно училище Дени Дидро ЕАД е основано през 2020 г. и основната му дейност е осъществяване на образователна дейност и обучение като частно средно училище и всички дейности свързани с основната дейност на училището. Вписан е в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на Министерството на образованието и науката на 18 март 2021 г.
- ПроКредит Банк (България) ЕАД- клон Солун е основан през 2015 г. и предоставя пълен набор от банкови услуги.

В таблицата по-долу е представена повече информация, изисквана от Закона за кредитните институции, чл.70, ал.6 и 7.

31 декември 2021	ПроКредит Банк (България) ЕАД	ПроКредит Банк (България) ЕАД- клон Солун	ПроКредит Пропъртийз ЕАД	ПроКредит Едюкейшън ЕАД	Частно средно училище Дени Дидро ЕАД
Оборот	104,209	19,553	963	80	205
Брой служители	407	21	3	1	18
Финансов резултат преди данъчно облагане	41,997	5,618	306	(273)	(501)
Начислени данъци	3,752	-	31	-	-
Доходност на активите	1.3%	1.0%	2.2%	(2.0%)	(74.8%)
Получени държавни субсидии	27	-	-	-	11

31 декември 2020	ПроКредит Банк (България) ЕАД	ПроКредит Банк (България) ЕАД- клон Солун	ПроКредит Пропъртийз ЕАД	ПроКредит Едюкейшън ЕАД	Частно средно училище Дени Дидро ЕАД
Оборот	94,102	11,515	932	(78)	-
Брой служители	413	21	3	4	-
Финансов резултат преди данъчно облагане	37,903	(1,481)	312	(228)	-
Начислени данъци	3,995	-	32	-	-
Доходност на активите	1.2%	(0.6%)	2.1%	(3.0%)	-
Получени държавни субсидии	-	-	-	-	-

33 Събития след датата на финансовия отчет

В резултат на военния конфликт в Украйна, който започна на 24 февруари 2022 г., бяха наложени санкции срещу Руската федерация, руски юридически лица и руски физически лица, включително високопоставени държавни служители. Тези действия неизбежно ще имат глобално въздействие в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план. Глобалните пазари, включително пазарите на енергия и стоки, могат да бъдат неблагоприятно засегнати от конфликта. Ситуацията е нестабилна и се развива много динамично, поради което всяка оценка на въздействието ще бъде прибързана. Групата няма експозиция към финансови субекти или финансови инструменти на Украйна, Русия или Беларус. Освен това кредитните и депозитните портфейли на клиенти, които са с произход от тези страни или имат бизнес отношения с компании от тези страни, имат незначителен дял в общите портфейли.

За справяне със ситуацията Групата следи бизнес дейността на клиентите, капиталовата позиция и ликвидността, включително индикатори за ранно предупреждение за потенциални рискове. Киберсигурността е гарантирана, тъй като Групата оценява потенциалните рискове и негативни ефекти, свързани с възможни кибер атаки от страна на злонамерени държави, хакерски групи и злонамерени лица.

Отговорните екипи в Групата (включително служителите от звено Мерки срещу изпиране на пари и звеното за съответствие) следят актуализациите в разпоредбите, за да гарантират своевременно съответствие с изискванията за санкциите и да въведат промени в процесите на банката, ако е необходимо. Въз основа на гореизложеното ръководството на Групата счита за подходящо използването на предположението за действащо предприятие, възприето при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

Няма други събития, настъпили след отчетната дата, които да имат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет за 2021 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността на ръководството на ПроКредит Банк (България) ЕАД за 2021 година

Описание на дейността

Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД се състои от ПроКредит Банк (България) ЕАД, ПроКредит Пропъртийз ЕАД, ПроКредит Едюкейшън ЕАД и Частно средно училище Дени Дидро ЕАД (заедно: „Групата“).

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание на акционерите – а именно Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“), Международната финансова корпорация („IFC“), ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА („ПроКредит Холдинг“), Дойче Инвестиционс-унд Енвicklунгсгезелшафт ГмбХ („DEG“) и Комерцбанк АГ. Банката е регистрирана като българско акционерно дружество на 28 септември 2001 г. в Софийски градски съд. От началото на 2013 г. едноличен собственик на капитала на Банката е ПроКредит Холдинг.

ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Банката и упражнява контрол върху нейната дейност.

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от четирима членове, избирани за период от три години.

ПроКредит Банк подкрепя развитието и предоставя пълно банково обслужване. Банката предлага отлично обслужване, както на предприятията, така и на физическите лица. В своята дейност ПроКредит Банк спазва няколко основни принципа: прозрачност в общуването с клиентите; не се насърчава потребителското кредитиране; предоставят се само услуги, които се базират, както на разбирането за профила на конкретния клиент, така и на задълбочен финансов анализ. Този отговорен подход към банковата дейност позволява изграждането на дългосрочни партньорства с клиентите, които са базирани на взаимно доверие и сътрудничество.

В работата си с бизнес клиентите, ПроКредит Банк се фокусира върху малките и средните предприятия, тъй като е уверена, че те създават работни места и имат жизненоважен принос за икономиките, в които работят. Като предлага разбираеми и достъпни депозити и други банкови услуги и инвестирайки значителни средства във финансовата образованост, ПроКредит Банк се стреми да изгражда култура на спестяване и отговорност, които спомагат за повече стабилност и сигурност във всяко домакинство.

Групата обособява своите клиенти в съответствие с техния бизнес потенциал, като групите биват – бизнес клиенти: малки и средни предприятия, както и физически лица. Бизнес клиентите, които се обслужват от ПроКредит Банк, включват: търговски дружества, земеделски производители и самонаети лица, докато фокусът при физическите лица са получателите на регулярен доход и собственици на бизнес. Групата се стреми да има детайлни познания за своите клиенти от гледна точка на бизнес модел и планове за развитие и инвестиции, като целта е да може да се приложи индивидуален подход към всеки клиент, както и дългосрочна стратегия за неговото обслужване. Стратегически фокус на Групата са производствени дружества, земеделски производители, финансирането на проекти в областта на енергийната ефективност, опазването на околната среда и възобновяемите енергийни източници. ПроКредит Банк също така се фокусира върху обслужването на физически лица, които ценят съвременните банкови услуги, които имат капацитет да спестяват и които предпочитат да извършват банкирането си чрез електронни канали.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Описание на дейността (продължение)

Акционерите на Групата очакват устойчива възвръщаемост на инвестициите в дългосрочен план, като краткосрочното максимизиране на печалбата не е цел. ПроКредит Банк инвестира усилено в обучението и развитието на своите служители, за да създаде открита и ползотворна работна атмосфера и да осигури професионално и компетентно обслужване за клиентите.

Развитие и резултати от дейността през 2021 година

Към края на 2021 г. дейността на Групата се осъществява чрез централата ѝ в град София и 6 клона в страната и 1 в Солун (Гърция). Клоновата мрежа обхваща основните бизнес райони на Република България и по този начин Групата предлага пълна гама от банкови услуги в цялата страна.

През 2021 г. ПроКредит Банк продължи своите усилия за подобряване на ефективността в работата си, като едновременно се фокусира върху разширяване на капацитета за предоставяне на качествено и компетентно обслужване, както и към изграждане на дългосрочни отношения със своите клиенти. В Групата функционира адекватна институционална структура под формата на специализирани отдели и тясна комуникация между тях и централно управление и клонова мрежа. Промените на процесите в Групата целят повишаване на ефективността и качеството на работа на институцията. През 2021 г. бяха налице следните основни развития:

- Въпреки предизвикателната среда заради пандемията COVID-19, бе реализирано солидно нарастване на кредитния и депозитния портфейл при основните целеви групи от клиенти – малки и средни предприятия и физически лица, като ръстът през 2021 г. на общия кредитен портфейл бе 11.4%, докато на общия депозитен портфейл бе 9.6% (и при двата – изпреварващо спрямо средните аналогични показатели за банковата система). Постигнатите резултати по отношение на основните бизнес сегменти се основават на оптимизирания процес по привличане на клиенти и одобрение на финансиране, на изготвяне на индивидуални стратегии за работата с отделните предприятия и физически лица, на целенасочените усилия на Групата за привличане на цялостния банков бизнес на клиентите, както и за повишаване на активността им по отношение на извършване на банкови операции. Същевременно, качеството на кредитния портфейл остана на много добро ниво в сравнение със средното на пазара, като делът на кредитите, класифицирани във фаза 3 или POCI по МСФО 9 спадна от 2.5% към 31.12.2020 г. до 1.6% към 31.12.2021 г., в резултат на по-интензивен мониторинг, като се има предвид влиянието на пандемията върху икономическия сектор, както и състоянието на ликвидността и приходите на съответното дружество.
- Групата продължи своя структуриран подход за привличане на нови бизнес клиенти и физически лица, както и цялостния им банков бизнес, като общият брой клиенти се увеличи с 7% през 2021 г. в сравнение с края на 2020 г. (през 2020 г. растежът бе 3%). Развита и подобрена инфраструктура помогна за този процес, чрез прилагането на концепцията за директно банкиране (включително възможностите за отдалечена идентификация на клиенти, както и за привличане на клиенти чрез цифрови канали). Едновременно с това средно-месечния брой на извършените основни банкови операции от един клиент също се увеличи през 2021 г. в сравнение с 2020 г. Това развитие доказва гъвкавостта и устойчивостта на бизнес модела на Групата дори по време на стрес.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2021 година (продължение)

- Бяха направени инвестиции в развитие на нови функционалности на информационните системи и платформата за извършване на електронни банкови операции (системата за интернет банкиране ПроБанкинг). Обхватът на автоматизирани клиентски заявки, обработени без участието на оператора бе разширен и бяха добавени нови функционалности, свързани с карти, обезпечения, кредити, застраховки и онлайн кандидатстване за кредит. Контактният център на Групата продължи да предоставя високо професионално обслужване и да има ключова роля в процеса на привличане на клиенти. Дистанционната видео идентификация се използва за обслужване на настоящите клиенти и тази технология позволява разширяване на обхвата на обслужването на клиентите по ефективен и сигурен начин, предоставяйки възможност за дистанционно електронно подписване на съответните документи. Към края на 2021 г. практически 100% от клиентските операции се извършват по електронен път (чрез ПроБанкинг; операции с карти; операции на банкомат).
- Бяха реализирани редица проекти в областта на опазване на околната среда като: продължава се финансирането на зелени инвестиции; разширяване на възможностите за предоставяне на кредити за изграждане на фотоволтаични централи; изграждане на зарядни станции за електрически превозни средства в цяла България, както и в района на Солун в Гърция (ще бъдат изградени общо 75 такива инсталации и ще бъдат включени в специално разработено мобилно приложение); провеждане на кампании за повишаване на осведомеността и обучение на персонала, както и споделяне на вътрешен бюлетин; създадена е специална Зелена сметка за клиенти физически лица; Групата взе участие в редица събития, свързани с темите за устойчиво развитие и опазване на околната среда.
- Групата проведе маркетингови кампании, насочени към привличане на нови клиенти (фирми и физически лица). Това значително помогна в усилията на Групата да увеличи своята клиентска база.

Освен със своите клиенти, ПроКредит Банк гради дългосрочни взаимоотношения и със своите служители. Това е заложено от самото начало – със сериозен и прозрачен процес на подбор на бъдещите служители. Стремешът е да се привлекат отдадени личности, които разбират и подкрепят начина, по който работи Групата. Всички бъдещи служители на Групата преминават през един и същ процес на подбор. В рамките на програмата участниците придобиват знания и умения, както в дисциплини, свързани с банковото дело, така и в областта на комуникацията и аналитичното мислене. Курсът включва теоретични занятия и практическо обучение в клоновете и обслужващите офиси на ПроКредит Банк. Институцията се придържа към валидния за цялата ПроКредит група отговорен подход към персонала, като съблюдава своите етични ценности и не толерира проявите на дискриминация. ПроКредит Банк е уверена, че това гарантира успешно бъдещо сътрудничество със служителите, както и отворена и стимулираща работна среда. Групата е силно ангажирана с предоставянето на възможности за постоянно обучение и развитие на персонала на всички нива. Заедно с политиката за вътрешно израстване на служителите, тези възможности допринасят за изграждането на силен и мотивиран екип. За да отговорят на изискванията към отговорностите на ръководните позиции, всички ръководители задължително посещават курсовете в академията на ПроКредит групата. През 2021 г. Групата инвестира в обучението на своите служители 1,532 хил. лева (2020 г.: 1,022 хил. лева).

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2021 година (продължение)

През 2021 г. ПроКредит Банк затвърди своята ангажираност към развитието на българския бизнес и насърчаването на спестовна култура и практика на изграждане на семейни активи сред домакинствата в страната. Групата продължи активно да предоставя нови кредити и да подкрепя реализацията на различни бизнес проекти на своите клиенти. Новият бизнес под формата на ново-отпуснати кредити през 2021 г. възлиза на 1,113 млн. лева (2020 г.: 1,052 млн. лева) (включително неусвоени ангажименти), като нетният кредитен портфейл отбеляза ръст спрямо нивото от края на 2020 г с 11.4% (2021: 2,350 млн. лева, 2020: 2,110 млн. лева). В резултат на целенасочените усилия на Групата за развитие на спестовна култура сред своите клиенти, както и за привличане на целия им банков бизнес, през 2021 г. депозитите на клиенти отбелязаха солиден ръст спрямо предходната година. Увеличението е в размер на 9.6% в сравнение с края на 2020 г., като към 31.12.2021 г. общата депозитната база е в размер на 2,641 млн. лева (2020 г.: 2,409 млн. лева), като е важно да бъде отбелязан реализираният ръст в размер на 187 млн. лева (или 9.6%) при разплащателните сметки и спестовните влогове. Общата сума на активите се увеличи с 9.2% спрямо края на 2020 г. и достигна 3,193 млн. лева (2020 г.: 2,923 млн. лева). Активните депозитни клиенти, обслужвани от ПроКредит Банк към края на 2021 г., са 49,000.

ПроКредит Банк стратегически се фокусира към обслужването на производствени предприятия, тъй като при тях е налице възможност за устойчиво развитие и тяхната дейност има значителен ефект върху заетостта в отделните региони. През 2021 г. бяха финансирани близо 400 подобни фирми, като общата стойност на отпуснатите кредити бе в размер над 313 млн. лева.

Групата запазва лидерската позиция на българския финансов пазар по отношение на обслужването на земеделски производители, като в края на 2021 г. клиентите земеделски производители са 2,600. През 2021 г. на земеделски производители бяха отпуснати кредити на стойност 245 млн. лева, като по този показател Групата е една от водещите кредитни институции в страната.

Друг фокус в работата през годината по отношение на бизнес клиентите на Банката бе участието в съвместни програми с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). ПроКредит Банк продължи да предоставя финансиране на малки и средни предприятия през 2021 г. по следните програми на ЕИФ: програма "InnovFin" чрез финансови инструменти на Horizon 2020; JEREMIE Bulgaria – гаранция за документарно финансиране за портфейл от заеми и документарни операции; ESIF EAFRD Greece за портфейл от кредити за земеделски производители (приложимо за гръцки кредитополучатели); ESIF ERDF Greece за портфейл от кредити за МСП (приложимо за гръцки кредитополучатели); Паневропейски гаранционен фонд в отговор на COVID-19. До края на 2021 г. по съвместните програми с ЕИФ и Гръцката банка за развитие (HDB), са отпуснати над 5,900 кредита в размер на 700 млн. евро. ПроКредит Банк ще продължи да разширява съвместната работа с ЕИФ по програмите за финансиране на малки и средни предприятия и през 2022 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2021 година (продължение)

Важен аспект в дейността на Групата е ангажираността ѝ в дейности, насочени към опазване на околната среда и подобряване на енергийната ефективност. Всички банки принадлежащи към ПроКредит групата задават високи стандарти по отношение на ефекта от техните операции върху околната среда. Банките ПроКредит имат тристранен подход към предизвикателствата, свързани с опазването на околната среда:

Първи стълб: Вътрешна система за управление на околната среда – във вътрешната организация на работа на Групата е въведен подход за по-доброто разбиране и подобряването на устойчивото потребление на енергия и ефекта на Групата върху околната среда.

Втори стълб: Управление на риска за околната среда при кредитиране – внедрена система за опазване на околната среда на базата на постоянна оценка на кредитния портфейл (включително отхвърляне на искания за кредит от предприятия участващи в дейности, които се считат за носещи риск за околната среда).

Трети стълб: Популяризирането на „зелени финанси“ – ПроКредит Банк цели да популяризира икономическото развитие, което е максимално съобразено с устойчивото използване на околната среда. Това на практика означава ангажиране в проекти, които се реализират в следните направления: (1) Подобряване на енергийната ефективност; (2) Производство на енергия от възобновяеми източници; (3) Мерки с благоприятно въздействие върху околната среда. Групата изгражда необходимия административен и експертен капацитет, които да ѝ позволят да бъде още по-активна в подкрепата си за реализацията на подобни проекти на своите клиенти.

Групата прилага специално разработена вътрешна методология, която позволява извършването на анализ и оценка на инвестициите на клиентите в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда. През 2021 г. ПроКредит Банк финансира, както бизнес клиенти, така и физически лица при осъществяване на „зелени“ проекти. Сумата на предоставените кредитите, възлиза на 652 млн. лева към 31.12.2021 г., като „зеленият“ портфейл на Групата реализира общ ръст от 24% през 2021 г. спрямо края на 2020 г. (основно поради увеличаване на финансирането за производство на енергия от възобновяеми източници) и достигна дял от 27% в общия кредитен портфейл. Основен фокус в бизнес дейността на Групата и през 2022 г. ще бъде финансирането на проекти, свързани с подобряване на енергийната ефективност и опазването на околната среда.

През годината ПроКредит Банк продължи да насърчава своите клиенти да ползват пълно банково обслужване от институцията, като различните възможности за електронни и безкасови операции като интернет банкиране, използване на банкови карти и различни устройства, които са на разположение в 24-часовите зони за обслужване, и комуникация с Контактен център са ключови елементи от бизнес стратегията. Този подход в работата спестява време на клиентите, като същевременно позволява служителите да се фокусират върху качеството на обслужване и консултации с клиентите.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2021 година (продължение)

По отношение на качеството на активите на Групата в резултат на организирания и структуриран подход в работата с проблемни кредити, нивото на подобни експозиции е значително по-ниско от средното за банковата система. Към 31.12.2021 г. експозициите в просрочие над 90 дни възлизат на 0.9% от общия кредитен портфейл, докато аналогичният показател за банковата система към същата дата според данните публикувани от БНБ е 4.1%. Един от основните показатели, който Групата наблюдава в процеса на управление на кредитния риск – съотношението на сумата от кредитите в просрочие над 30 дни към общия кредитен портфейл – възлиза на 1.0% към 31.12.2021 г. (2020 г: 1.5%).

Финансови показатели

Изложените по-долу финансови показатели се базират на годишния финансов отчет, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

Отчет за приходи и разходи

Нетен доход от лихви

През финансовата 2021 г. отчетената сума на нетните приходи от лихви възлиза на 68,411 хил. лева. (2020 г.: 59,972 хил. лева), като промяната спрямо предходната година е увеличение в размер на 14.1%.

Приходи от лихви: приходите от лихви в размер на 72,573 хил. лева на практика изцяло се формират от приходи от лихви от отпуснати кредити. В сравнение с 2020 г. (65,241 хил. лева) общите приходи от лихви се увеличават с 11.2% в резултат на увеличаване на кредитния портфейл и стабилност на нетния лихвен марж през 2021 г.

Разходи за лихви: общите разходи за лихви през 2021 г. възлизат 4,162 хил. лева (2020 г: 5,269), като основният разход за лихви (43.7%) е сформирани от разходи за лихви по активи и е в размер на 1,820 хил. лева (2020 г.: 1,139 хил. лева). Останалите разходи за лихви се дължат на лихвите, начислени по привлечени средства от банки и други финансови институции и пасиви по лизинг, в размер на 1,557 хил. лева (37.4%) (2020 г.: 1,699 хил. лева). и разходи за лихви по привлечени средства от клиент за 785 хил. лева (18.9%) (2020: 2,431 хил. лева). В сравнение с 2020 г. е налице намаление от 21.0% в общите разходи за лихви.

Нетен доход от комисиони

Отчетеният нетен размер на приходи от комисиони възлиза общо в размер на 25,567 хил. лева (2020 г.: 23,578 хил. лева), като е налице общо увеличение от 8.4%.

Приходи от комисиони: общият размер на приходите от комисиони възлиза на 28,751 хил. лева и в сравнение с 2020 г. (26,447 хил. лева) бележи ръст в размер на 8.7%, Ръстът се дължи на увеличението брой банкови операции, като най-голям принос имат таксите по картови операции и таксите, свързани с кредитите.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Разходи за комисиони: общият размер на разходите за комисиони през 2021 г. възлиза на 3,184 хил. лева. В сравнение с 2020 г. (2,869 хил. лева) общият размер на платените такси се увеличава с 11.0%, като основно това се дължи на увеличение на таксите за картови операции.

Нетен доход от валутни операции

Общият размер на нетния доход от търговски операции през 2021 г. възлиза на 8,838 хил. лева (2020 г.: 8,943 хил. лева) като налице е спад от 1.2%, поради подобрени ценови условия за клиентите, въпреки увеличения обем на извършваните транзакции. Сумата на нетния доход от търговски операции включва приходи от валутни операции и валутни преоценки.

Други приходи/ разходи от дейността

Основно перо от тази позиция представляват приходите или разходите, свързани с обезценка и администриране на придобити активи, които са били обезпечения по проблемни кредитни вземания. През 2021 г. е налице приход от 660 хил. лева, което е увеличение спрямо 2020 г. (220 хил. лева).

Разходи по Отчета за приходи и разходи

Разходи за обезценка на финансови активи: през 2021 г. Групата е начислила разходи за обезценка в размер на 6,327 хил. лева (2020 г.: 5,811 хил. лева). Резултатът за 2021 г. е свързан с нарастване на кредитния портфейл и повишен кредитен риск за определени експозиции, които се оценяват индивидуално.

Разходи за дейността: общата сума на разходите за дейността на Групата за 2021 г. възлизат на 55,885 хил. лева, което означава увеличение със 10.9% спрямо равнището от 2020г. (50,388 хил. лева). Основните позиции, в които се реализира ръст, са: разходи за персонал, разходи, свързани с обучения (включително пътувания с цел обучение), разходи за маркетинг, разходи за други услуги.

Разпределението на разходите по направления по Отчета за приходи и разходи за 2021 г. е, както следва:

- разходи за персонала: 23,769 хил. лева (2020 г.: 19,790 хил. лева);
- разходи за амортизации на активи: 5,848 хил. лева (2020 г.: 6,011 хил. лева);
- разходи за данъци, различни от тези върху печалбата: 5,487 хил. лева (2021 г.: 3,855 хил. лева);
- други разходи за дейността: 20,781 хил. лева (2020 г.: 20,732 хил. лева).

Финансов резултат

Финансовият резултат на Групата преди данъчно облагане е в размер на 41,997 хил. лева (2020г.: 37,903 хил. лева), а след облагане нетната печалба е в размер на 38,245 хил. лева (2020 г.: 33,908 хил. лева). Групата отчита увеличение на нетната печалба с 12.8%, основно от ръста на оперативните приходи на институцията. Възвращаемостта на собствения капитал за 2021 г. е 11.5% (2020 г.: 12.0%), като по този показател ПроКредит Банк е над средното за банковата система (8.9%) през 2021 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Отчет за финансово състояние

АКТИВИ

Към 31.12.2021 г. активите на ПроКредит Банк по балансова стойност възлизат на 3,192,560 хил. лева (2020 г.: 2,922,541 хил. лева), като е налице ръст от 9.2% спрямо предходната година, породен от растежа на кредитния и депозитния портфейл от клиенти.

Парични средства и средства в централни банки

Парични средства и средства в централни банки към 31.12.2021 г. възлизат на 583,408 хил. лева (2020 г.: 595,741 хил. лева). Изменението спрямо предходната година е намаление с 2%.

Вземания от банки

Вземанията от банки към 31.12.2021 г. възлизат на 122,085 хил. лева (2020 г.: 122,966 хил. лева), като спрямо предходната година е налице намаление с 0.7%. Вземанията към края на 2021 г. са формирани от наличности по разплащателни сметки и депозити към банки.

Инвестиционни ценни книжа

Инвестиционните ценни книжа към 31.12.2021 г. са в размер на 68,561 хил. лева (31.12.2020 г.: 29,221 хил. лева). Включват се две основни групи от активи: (1) инвестиции в държавни ценни книжа, които се третират като ликвиден буфер (2021 г.: 61,455 хил. лева и 2020 г.: 22,540 хил. лева) и (2) притежавани акции в дружества, които изпълняват дейности по финансово посредничество (2021 г.: 7,106 хил. лева и 2020 г.: 6,681 хил. лева). Групата не инвестира във финансови инструменти с цел извличане на спекулативни печалби, като това е регламентирано в политиките за управление на риска.

Към края на 2021 г. общата сума на ликвидните активи на Групата (парични средства и наличности по сметки в централни банки, вземания от други банки с остатъчен матуритет до 7 дни и инвестиции в държавни ценни книжа) възлиза на 766,948 хил. лева (2020 г.: 711,902 хил. лева), което е увеличение с 7.7% спрямо 2020 г. Това съответства на високо ниво на съотношението между сумата на ликвидните активи и депозитите на клиенти, което към 31.12.2021 г. е 29.0% (31.12.2020 г.: 29.6%). Стабилното ниво на ликвидност към края на 2021 г. е в резултат на солидния ръст на привлечените средства от клиенти. За 2022 г. са налице очаквания ръстът на кредитния портфейл да се финансира основно с увеличение на клиентския депозитен портфейл, което да позволи запазване на нивата на ликвидност.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Кредити на клиенти

Предоставените кредити на клиенти заемат основен дял в активите на Групата и към 31.12.2021 г. нетната балансова стойност на тези активи възлиза на 2,349,583 хил. лева или 73.6% (2020 г.: 72.2%) от общо активи. Спрямо 2020 г. (2,109,748 хил. лева) сумата на кредитния портфейл отбелязва ръст от 11.4%. Реализираният ръст се свързва с активното таргетиране и силен стратегически фокус за обслужване и финансиране на малки и средни предприятия с формализирана структура, високо качество на управление и устойчив бизнес модел. Над от 50% от ръста на кредитния портфейл през 2021 г. се дължи на зелени кредити.

Групата е фокусирана в цялостното обслужване на малки и средни предприятия. Поради това кредитният портфейл на тези клиенти заема доминираща част от общия портфейл на ПроКредит Банк – към 31.12.2021 сумата възлиза на 2,074,304 хил. лева или 88.3% от общия кредитен портфейл. През годината бе налице ръст от 10.4% спрямо края на 2020 г. (1,879,247 хил. лева). Друг основен фокус са жилищните кредити на физически лица, сумата на които към 31.12.2021 възлиза на 234,092 хил. лева или 10.0%, като при този портфейл бе реализиран ръст от 16.1% през 2020 г. (2020 г.: 201,687 хил. лева).

Дълготрайни активи

Балансовата стойност на дълготрайните материални и нематериални активи към 31.12.2021 г. възлиза на 63,725 хил. лева, като увеличава стойността си в сравнение с предходната година (2020 г.: 58,547 хил. лева). Увеличението от 8.8% е главно свързано с развитието на проекта за училище от ПроКредит Едюкейшън ЕАД и Частно средно училище Дени Дидро ЕАД.

Други активи

Към 31.12.2021 г. другите активи на Групата възлизат на 4,895 хил. лева (2020 г.: 6,260 хил. лева), като изменението е намаление от 21.8%. Активите, придобити в резултат на неизпълнение на договори за кредити, представляват най-значителната част от спада, тъй като стойността им намалява до 214 хил. лева в края на 2021 г. (2020 г.: 549 хил. лева). За тези активи са налице активни мерки за тяхната продажба, свързани с наличие на маркетингово промотиране и план за реализацията им.

ПАСИВИ

Привлечени средства от банки и институции

Към 31.12.2021 г. общият размер на привлечените средства от банки и институции възлиза на 175,092 хил. лева, като в тази сума са включени 7,048 хил. лева задължения към банки и 168,044 хил. лева привлечени средства от международни финансови институции. В сравнение с 2020 г. (204,629 хил. лева) общият размер на финансирането от тези контрагенти намалява с 14.4%, като резултат от усвояване на ново финансиране от EIB и изплати на падеж задължения към EIF, EBRD и Черноморската банка за търговия и развитие.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Привлечени средства от клиенти

Към 31.12.2021 г. привлечените средства от клиенти на Групата възлизат на 2,640,518 хил. лева (2020 г.: 2,409,027 хил. лева). Спрямо предходната година привлечените средства от клиенти отбелязват солиден ръст от 9.6%. Увеличението е свързано с привличането на бизнес клиенти и физически лица и цялостния им банков бизнес, както и с възможностите за активно управление и използване на средствата.

Собствен капитал

Собственият капитал на Групата включва акционерен капитал и премиен резерв в размер на 236,160 хил. лева (2020 г.: 206,822 хил. лева), неразпределена печалба и резерви в размер на 130,194 хил. лева (2020 г.: 92,115 хил. лева). През 2021 г. Групата не изплати дивиденди в следствие на решението на БНБ за подпомагане на капиталовата база на ниво банкова система.

Акционерният капитал в размер на 232,663 хил. лева е разпределен в 232,663 хиляди акции с номинална стойност 1 лев всяка. Всяка акция дава едно право на глас на притежателя си. Сумата на акционерният капитал на Групата е, както следва:

Акционер	2021		2020	
	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)
ПроКредит Холдинг	232,663	100.0%	203,326	100.0%
Общо акции	232,663	100.0%	203,326	100.0%

Дейности в областта на научноизследователската и развойната дейност

Групата не извършва дейности в областта на научноизследователската и развойна дейност.

Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187 д от Търговския закон

Групата няма придобити собствени акции.

Информация по чл. 247 на Търговския закон

През 2021 г. общото възнаграждение на членовете на Управителния съвет на Групата е било 1,362 хил. лева (2020 г.: 688 хил. лева). Членовете на Надзорния съвет не получават възнаграждение от Групата.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет не притежават, както и не са извършвали придобиване или прехвърляне на акции или облигации на Групата през 2021 г.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет имат следните участия в други дружества (съгласно постановките на чл. 247, ал. 2, т. 4 на Търговския закон):

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Членове на Надзорен съвет

Петър Славов, председател

- ПроКредит Пропъртийз ЕАД – член на Надзорен съвет
- ПроКредит Развитие България АД – член на Съвета на директорите
- ПроКредит Едюкейшън АД – член на Надзорен съвет
- Проглед ООД – съдружник и управител
- Частно средно училище Дени Дидро ЕАД – член на Надзорен съвет

Патрик Цайтингер

- ProCredit Academy GmbH – член на Надзорен съвет
- Banco ProCredit S.A. Ecuador – член на Надзорен съвет

Джан Марко Феличе

- ProCredit Bank Bosnia – председател на Надзорен съвет
- Banco ProCredit Ecuador – заместник-член на Надзорен съвет
- ProCredit Bank Germany – член на Надзорен съвет
- ProCredit Bank Romania – член на Надзорен съвет
- ProCredit Bank Georgia – член на Надзорен съвет
- ProCredit Bank Serbia – председател на Надзорен съвет
- ProCredit Bank Ukraine – член на Надзорен съвет
- Quipu GmbH – председател на Надзорен съвет
- ProCredit Holding AG & Co. KGaA – член на Управителен съвет
- ProCredit General Partner AG – член на Управителен съвет

Бен Кнапен

- ProCredit Holding AG & Co. KGaA – член на Надзорен съвет
- ProCredit General Partner AG – член на Надзорен съвет
- Leiden Asia Centre – член на Надзорен съвет

Хуберт Шпехтенхаузер

- ProCredit Holding AG & Co. KGaA – член на Управителен съвет
- ProCredit General Partner AG – член на Управителен съвет

Членове на Управителен съвет

Рени Пейчева

- ПроКредит Развитие България АД – член на Съвета на директорите

Румяна Тодорова

- ПроКредит Пропъртийз ЕАД – член на Управителен съвет

Иван Дачев

- ПроКредит Развитие България АД – изпълнителен директор и член на Съвета на директорите
- Частно средно училище Дени Дидро ЕАД – член на Надзорен съвет
- ПроКредит Пропъртийз ЕАД – член на Надзорен съвет

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Членове на Управителен съвет (продължение)

Камелия Минева

- ПроКредит Еджукейшън АД – член на Управителен съвет
- Частно средно училище Дени Дидро ЕАД – член на Управителен съвет

Членовете на Надзорния и Управителния съвет на Групата не са сключвали през 2021 г. договори с Групата, които излизат извън обичайната ѝ дейност или такива, чието сключване макар и да представлява част от обичайната дейност на Групата, съществено се отклоняват от пазарните условия.

Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният консолидиран финансов отчет

В резултат на военния конфликт в Украйна, който започна на 24 февруари 2022 г., бяха наложени санкции срещу Руската федерация, руски юридически лица и руски физически лица, включително високопоставени държавни служители. Тези действия неизбежно ще имат глобално въздействие в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план. Глобалните пазари, включително пазарите на енергия и стоки, могат да бъдат неблагоприятно засегнати от конфликта. Ситуацията е нестабилна и се развива много динамично, поради което всяка оценка на въздействието ще бъде прибързана. Групата няма експозиция към финансови субекти или финансови инструменти на Украйна, Русия или Беларус. Освен това кредитните и депозитните портфейли на клиенти, които са с произход от тези страни или имат бизнес отношения с компании от тези страни, имат незначителен дял в общите портфейли.

За справяне със ситуацията Групата следи бизнес дейността на клиентите, капиталовата позиция и ликвидността, включително индикатори за ранно предупреждение за потенциални рискове. Киберсигурността е гарантирана, тъй като банката оценява потенциалните рискове и негативни ефекти, свързани с възможни кибератаки от страна на злонамерени държави, хакерски групи и злонамерени лица.

Отговорните екипи в Групата (включително служителите от звено Мерки срещу изпиране на пари и звеното за съответствие) следят актуализациите в разпоредбите, за да гарантират своевременно съответствие с изискванията за санкциите и да въведат промени в процесите на банката, ако е необходимо. Въз основа на гореизложеното ръководството на Групата счита за подходящо използването на предположението за действащо предприятие, възприето при изготвянето на този отделен финансов отчет.

Няма други събития, настъпили след отчетната дата, които да имат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет за 2021 г.

Структура на Групата

Към 31 декември 2021 г. Групата оперира с 6 клона на територията на страната и 1 в Гърция (Солун). Централният офис на Групата и нейната администрация се помещава на адрес: гр. София, бул. „Тодор Александров” N 26. Персоналът на Групата към 31 декември 2021 г. се състои от 407 служители (не се включват служители по майчинство или заети в спомагателни дейности).

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови инструменти и управление на финансовия риск

Използваните от Групата финансови инструменти, политиката по тяхното оценяване и представяне, както и експозицията на Групата по отношение на кредитен, пазарен и ликвиден риск са описани в Приложение 4 на годишния консолидиран финансов отчет.

Предвиждано развитие на ПроКредит Банк (България) ЕАД и цели през 2022 година

Икономическата среда, оформена в резултат на пандемията и значителна несигурност поставя много сериозни предизвикателства за предстоящото икономическо и социално развитие през 2022 г. Прекъсването на стопанските дейности и доставките, увеличеният инфлационен натиск поради нарастващите цени на храните и енергията, влошаването на външните условия са част от ефектите, които засягат непосредствено икономическата активност. Тъй като българската икономика е отворена и зависима от външни фактори, за да се представи положително тя зависи и от развитието на външните партньори от ЕС, както и от оптималното усвояване на структурните фондове от ЕС.

Независимо от горепосоченото, банките започват 2022 г. с високи равнища на ликвидност и капитализация, което до голяма степен предполага стабилност за клиентите им. Отчитайки пазарната ситуация, ПроКредит Банк ще залага на разумен подход в кредитирането към малките и средни предприятия, като целта е да се заздравят тяхната стабилност, подобри ефективността и ускори развитието и растежа им. Групата прилага индивидуален и прагматичен подход при оценка на финансовото състояние на клиентите си, за да може да предложи най-оптималното решение за финансиране от гледна точка на запазване и подобряване на кредитоспособността.

Групата ще поддържа дългосрочни отношения с настоящите и бъдещите си клиенти, като разширява и задълбочава бизнес връзките си с тях, като целта е да бъде единствена банка на обслужване за клиентите на малкия бизнес и важен банков партньор за средния бизнес. Също така е важно Групата да продължи да увеличава абсолютния брой бизнес клиенти и по този начин да подобри диверсификацията и да утвърди пазарната си позиция. ПроКредит Банк планира солиден и балансиран растеж на кредитния портфейл с клиенти малки и средни предприятия, тъй като има добри възможности за привличане на нови добри клиенти, като същевременно поддържа като цяло висококачествен портфейл и лихвен марж. Сферите на селскостопанското кредитиране, зеленото кредитиране и кредитирането на производствени компании са специален фокус за Групата. В рамките на цялостната концепция за привличане и увеличаване на оборота на клиентите се планира да нараства и депозитният портфейл на бизнес клиенти.

Групата иска да бъде иновативен партньор като надеждна директна банка за физически лица със средни и високи доходи, предлагаща всички транзакционни услуги и гъвкави възможности за спестяване чрез достъпни и сигурни електронни канали, като по този начин осигурява нарастващ обем депозити за финансиране на растежа на кредитния си портфейл. Основна цел за 2022 г. на Групата остава да увеличи общият брой на физическите лица чрез активна и целенасочена стратегия за привличането им. Както депозитния, така и кредитния портфейл на физическите лица ще продължава да нараства чрез увеличение, генерирано както от съществуващи клиенти, така и чрез нови основни клиенти, привлечени от предложението за дигитално банкиране. Очаква се дялът на кредитния портфейл на физическите лица от общия портфейл да остане близо до сегашните си нива.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Предвиждано развитие на ПроКредит Банк (България) ЕАД и цели през 2022 година (продължение)

През 2022 г. основен двигател за развитието на баланса ще бъде планираният оперативен ръст на brutния кредитен портфейл, който ще доведе до увеличаване на нетния лихвен приход. Въпреки това, важно предизвикателство ще бъде поддържането на стабилни маржове в условията на продължаващо намаление на лихвения марж. Предвижда се делът на нетните приходи от такси в общия оперативен доход постепенно да увеличи своя дял в съответствие с очаквания ръст на бизнес оборота и операциите на клиентите на банката. Едновременно с това, високото качество на активите и оптимизираната структура на Групата, ще доведат до оптимизиране на разходите за обезценка и административните разходи. Нивата на ликвидност и капиталова адекватност ще бъдат поддържани с достатъчни буфери в дългосрочен план.

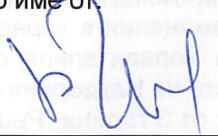
Стратегията за развитие на Групата за 2022 г. е в съответствие с нейната бизнес философия: ПроКредит Банк вярва, че откритата и активна комуникация с клиентите, отговорният подход във всекидневното банкиране, както и много доброто качество на предоставяните услуги, я позиционират като една от банките, представляващи първи избор за клиента. Заедно с това ПроКредит Банк цели да се превърне в надежден и основен партньор на фирми и граждани при осъществяване на проекти в областта на „зелените финанси“ чрез прилагането на завършена методология и експертен потенциал за екологично финансиране като част от комплексния подход на Групата към околната среда.

Отговорности на ръководството

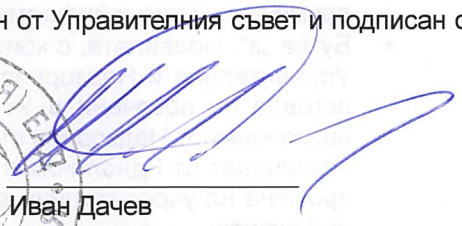
Годишният консолидиран финансов отчет за 2021 г. е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети и отразява достоверно имущественото и финансово състояние на Групата и финансовите резултати за отчетния период. Годишният консолидиран финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие, като счетоводната политика на Групата е прилагана последователно и всички преценки и предположения са направени в съответствие с принципа на предпазливост при изготвянето на финансовия отчет за 2021 г.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Годишният консолидиран доклад за дейността е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Консолидирана декларация за корпоративно управление

Документи за корпоративно управление

По отношение на своето корпоративно управление ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) съблюдава следните документи:

1. **Устав на ПроКредит Банк.** Основополагащ документ, в който се уреждат създаването и компетенциите на основните управленски органи на Банката. Уставът е достъпен за преглед от заинтересованите лица в досието на ПроКредит Банк в Търговския регистър: (<https://portal.registryagency.bg/CR/Reports/VerificationPersonOrg>). Уставът е приет от Общото събрание на акционерите. Към 31.12.2021 г. промяна на устава може да се извършва само на заседанията на Едноличния собственик на капитала на Банката.
2. **Кодекс на поведение на ПроКредит групата.** Корпоративните ценности са основата на бизнес етиката на Банката, като част от ПроКредит Груп, като следните принципи ръководят дейността на институциите ПроКредит: Прозрачност; Култура на открита комуникация; Социална отговорност и толерантност; Високи професионални стандарти; Почтеност и лична ангажираност. Тези принципи представляват гръбнака на корпоративната култура на ПроКредит и се прилагат активно в ежедневната работа на институцията. Те са описани в Кодекса на поведение на ПроКредит (достъпен на <https://www.procreditbank.bg/web/files/richeditor/coc-web-202006.pdf>), който превръща етичните принципи на Групата в практически указания за целия ѝ екип.

През изминалата 2021 г. ПроКредит Банк съблюдава без изключения изискванията на изброените документи по отношение на своето корпоративно управление. Групата спазва по целесъобразност и Националния кодекс за корпоративно управление (<http://www.bse-sofia.bg/?page=CodeGovernance>).

Информация по отношение на изискванията на чл. 10, параграф 1 от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 21 април 2004 година:

- Буква „в“ е неприложима за Групата, тъй като няма значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;
- Буква „г“ е неприложима за Групата, тъй като не притежава ценни книжа със специални права на контрол;
- Буква „е“ е неприложима, тъй като банка няма съществени инвестиции в други дружества, както и информация за наложени и ограничения върху правата и на глас;
- Буква „з“. Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Управителния и Надзорния Съвет, както и внасянето на изменения в учредителния договор са посочени в Устава на Групата; Членовете на Управителния съвет се назначават от Надзорния съвет за срок от 3 години. Членовете на Надзорния съвет се назначават от Едноличният собственик на капитала за срок от 3 години. Решения за промяна на учредителния договор се вземат от Едноличния собственик на капитала на Групата;
- Буква „и“. Правомощията на членовете на Управителния и Надзорния съвет и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции са посочени в устава на Групата. Решения за емитиране или изкупуване обратно на акции се взимат от Едноличния собственик на капитала на Групата.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Органи за управление

Органите за управление на Групата са, както следва:

- Управителен съвет
- Надзорен съвет.

ПроКредит Банк прилага двустепенна система на управление.

Управителен съвет

Групата се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от четирима члена, избирани от Надзорния съвет за срок от три години. Отношенията между Групата и член на Управителния съвет се уреждат с договор за възлагане на управлението. Управителният съвет след предварително одобрение на Надзорния съвет възлага на двама или повече от членовете си текущото управление и представителство на Групата (изпълнителни директори). Изпълнителните директори могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия. Не може да бъде член на Управителния съвет лице, което е член на Надзорния съвет на Групата. Компетенциите на Управителния съвет са, както следва:

1. осигурява изготвянето на годишния счетоводен отчет и доклада за дейността на Групата;
2. взема решение и подготвя свикването на заседание на Едноличния собственик на капитала и изготвя предложение за вземане на решения от Едноличния собственик на капитала;
3. изготвя периодични отчети до Надзорния съвет;
4. приема Правилник за дейността си и взема решения за промени в Правилника за дейността си (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
5. приема годишен бюджет и годишен бизнес план, касаещи дейността на Групата (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
6. определя структурата и длъжностите в Групата (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
7. решава всички други въпроси, поставени за решаване от председателя на Управителния съвет или от друг негов член;
8. открива и закрива клонове и представителства на Групата (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
9. взема решения за прехвърляне или предоставяне ползването на цялото търговско предприятие (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
10. взема решения за разпореждане с активи, чиято обща стойност през текущата година надхвърля половината от стойността на активите на Групата съгласно последния заверен годишен счетоводен отчет (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
11. взема решения за поемане на задължения или предоставяне на обезпечения към едно лице или към свързани лица, чийто размер през текущата година надхвърля половината от стойността на активите на Групата съгласно последния заверен годишен счетоводен отчет (вземането на решение по тази точка изисква предварително съгласие на Надзорен съвет);
12. одобрява вътрешните нормативни актове на Групата;
13. взема решения за предоставяне на кредити в случаите по чл.45 от Закона за кредитните институции;
14. взема решенията, които водят до формиране на големи експозиции;

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Органи за управление (продължение)

15. определя деловата дейност на Групата в рамките на основните насоки, приети от Едноличния собственик на капитала и ръководи ежедневната оперативна дейност на Групата в съответствие с тях;
16. изготвя предложения до Едноличния собственик на капитала за промени в Устава или основните насоки в дейността на Групата;
17. назначава и освобождава служителите на Групата и определя възнаграждението им;
18. решава всички въпроси, засягащи Групата в рамките на нейния предмет на дейност, освен онези които са от изключителната компетентност на Едноличния собственик на капитала или Надзорния съвет - съобразно закона и настоящия устав, и изпълнява всички други функции, възложени му от Едноличния собственик на капитала или Надзорния съвет.

Управителният съвет се свиква на заседание по искане на всеки един от членовете му или на членовете на Надзорния съвет.

Решенията на Управителния съвет се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите и представените членове с изключение на следните случаи: решенията по изброените по-горе точки 8-11, 13, както и решенията по точка 14 в случаите, когато експозицията надхвърля 15 на сто от собствения капитал на Групата, се вземат с единодушие на всички членове на Управителния съвет.

Решения на Управителен съвет, които се отнасят до сключване на сделки, чиято стойност надвишава 10% от регистрирания капитал на Групата, също изискват предварително съгласие на Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността си най-малко веднъж на 3 месеца пред Надзорния съвет.

Надзорен съвет

Надзорният съвет се състои от петима членове, мандатът на които е три години, като отношенията между Групата и член на Надзорния съвет се уреждат с договор. Членовете на Надзорния съвет се избират и освобождават от Едноличния собственик на капитала. Надзорният съвет избира председател и заместник-председател измежду своите членове. Надзорният съвет не участва в управлението на Групата, като той представлява Групата само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Групата. Също така Надзорният съвет може да прави необходимите проучвания в изпълнение на задълженията си, като членовете му имат достъп до цялата необходима информация и документи, както и може да използва експерти.

За определени решения на Управителния съвет се изисква предварително съгласие на Надзорния съвет – това е указано в частта за компетенциите на Управителен съвет. Надзорният съвет проверява годишния счетоводен отчет, доклада за дейността на Групата и предложението за разпределение на печалбата и след одобрението им приема решение за свикване на редовно заседание на Едноличния собственик на капитала.

Надзорният съвет провежда своите заседания най-малко веднъж на три (3) месеца. В заседанията могат да участват и членовете на Управителния съвет със съвещателен глас. Решенията на Надзорния съвет се вземат с обикновено мнозинство от представените на заседанието членове.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Избягване на конфликт на интереси

Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси по отношение на членовете на органите за управление на ПроКредит Банк са регламентирани в Устава на Групата. Членовете на Управителния и Надзорен съвет са длъжни да поставят интересите на Групата и на нейните клиенти над своите собствени. Те декларират и/или разкриват информация за участията си в търговски дружества, както и за всеки съществен търговски, финансов или друг делови интерес, който те или членовете на семействата им имат от сключването на търговска сделка с Групата.

Одит и вътрешен контрол

Общият вътрешен контрол в Групата се осъществява от Надзорния съвет и Управителния съвет. Надзорният съвет контролира дейността на Управителния съвет. Управителният съвет контролира дейността на отделните структурни единици. Дейността на Групата се осъществява на база вътрешни правила и процедури, както и на действащото законодателство.

ПроКредит Банк осигурява функционална независимост между бизнес отделите, които поемат риск и отделите, които са отговорни за оценка на риска. Съгласно структурата на Групата, бизнес процесите са разграничени до ниво ресорен член на Управителния съвет от звената, които оценяват нивото на риска. В допълнение, оценката на нивото на риска и решенията за неговото управление се извършва в комитетите за управление и оценка на видовете риск, които предполагат обективен контрол и мониторинг на изложеността на Групата към всеки един риск.

В Групата функционира отдел „Вътрешен одит“, който се отчита директно на Едноличния собственик на капитала (ПроКредит Холдинг). Вътрешният одит проверява всички аспекти от дейността на Групата, като извършва проверки на процесите, както и проверки за съответствие на извършваните дейности с нормативните актове, устава и вътрешната нормативна уредба на Групата. За резултатите от направените проверки ръководителят на отдел „Вътрешен одит“ уведомява Управителния съвет на Групата и членовете на Одитния комитет на Групата, като минимум три пъти годишно се провеждат срещи на Одитния комитет, на които отдел „Вътрешен одит“ отчита дейността си. Одитният комитет е създаден в началото на 2009 година и неговите членове са независими от Управителния съвет на Групата.

Специализираните одиторски предприятия, които извършват независим финансов одит на финансовите отчети на Групата, се утвърждават от Едноличния собственик на капитала след представяне на мотивирано искане и в резултат на организиран търг от страна на Управителен съвет. Одитният комитет осигурява надзор на дейностите по вътрешен одит и следи за цялостните взаимоотношения с външния одитор в това число и за естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от специализираните одиторски предприятия.

Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Контролна среда

Наличието на адекватна среда за вътрешен контрол в Групата се предполага от самия бизнес модел и етични ценности на институцията. Бизнес моделът притежава ясно изразен фокус към осигуряване на пълно банково обслужване на малките и средни предприятия и физически лица посредством предоставяне на високо качествени услуги. Фокусирането към бизнес клиенти с ясна визия и устойчиво развитие означава, че ПроКредит Банк изгражда с тях дългосрочни отношения, базирани на разбиране на нуждите на клиентите и предлагане на уместни решения, като се осигурява недопускане на свръх задлъжнялост.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане (продължение)

Както е утвърдено в Кодекса за поведение на ПроКредит групата, концепцията за развитие и подходът към клиентите е свързан с голяма отговорност към обществото, в което Групата работи. Също така е налице прилагането на самоналожени етични принципи. Тези принципи могат да съществуват само, ако се предават ефективно, разбират се и се приемат от всички служители, като това намира израз в начина на внимателно избиране и развитие на служителите на Групата.

Управление на риска

ПроКредит Банк разбира, че поемането на риск е неразделна част от дейността ѝ. Поради това са налице механизми за идентифициране на различните рискове и оценяване на потенциалния ефект, който имат върху финансовото състояние и постигането на бизнес целите на Групата. Неразделна част от бизнес и риск стратегията на институцията са наличието на осъзнаване от страна на ръководството и служителите на риска от дейността, присъщият консервативен подход към управлението на риска и последователното прилагане на диверсификация. В допълнение основните принципи за риск стратегията (фокус върху основната дейност; високо ниво на прозрачност, опростеност и диверсификация; внимателен подбор на персонала и интензивно обучение) допринасят съществено за ефективното управление на рисковете, на които е изложена Групата.

Контролни дейности

Контролните дейности в рамките на стратегията за управление на риска са документирани в специално утвърдени групови политики, групови стандарти и други документи, които обхващат всички материални рискове, на които Групата е изложена и които подsigуряват извършването по сигурен начин на различните операции, като трансакциите се отразяват в съответствие с изискванията на ръководството. Контролните дейности се прилагат във всички нива и процеси в институцията, като се базират на принципите на четирите очи и на разделение на задълженията. Базисен организационен принцип е разделението до ниво Управителен съвет на направления на риск и бизнес, което гарантира функционална независимост между бизнес отделите, които поемат риск и отделите, които са отговорни за оценка на риска.

Информационни и комуникационни потоци

Налице са функциониращи ефективни комуникационни канали, които подsigуряват обмен на информация в рамките на хоризонталната и вертикална организационна структура на институцията. Изградени са и механизми за получаване и споделяне на информация от външни източници (като регулаторни органи, акционери и клиенти), както и за последваща комуникация с тези лица. Управителен съвет получава регулярно (ежедневно, месечно и тримесечно) доклади, свързани с управлението на риска. В случаите на идентифициране на нови рискови събития, неизпълнение на утвърдени вътрешни лимити и при увеличена вероятност за реализиране на загуба се прилагат механизми за ескалация и извънредна отчетност.

Мониторинг

В Групата са налице разработени механизми за текущ мониторинг на различните дейности, както и на системите за вътрешен контрол. Мониторингът се осъществява, както от ръководството, така и от страна на съответните отговорни служители. Отдел „Вътрешен одит“ също така е ангажиран в извършване на независима оценка на системите за вътрешен контрол съгласно план, който се утвърждава от Едноличния собственик на капитала. Установени пропуски в системата за вътрешен контрол се ескалират и могат да бъдат докладвани на Управителен съвет, Надзорен съвет или Одитен комитет.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Органи, отговорни за превантивно и текущо управление на рисковете. Съществуващи комитети в структурата на Групата

В Групата е създадена адекватна система за идентифициране, управление и контрол на риска. В основата на тази система са комитетите за управление на отделните видове риск, чиято основна функция е създаване и поддържане на подходяща контролна среда, която се основава на принципите и механизмите за идентифициране, определяне, оценяване, мониторинг и контрол/ограничаване на действието на отделните видове риск. Комитетите са основните органи, които вземат корективни или превантивни решения за минимизиране изложеността към отделните видове риск. Дейността на комитетите се подпомага от отдел „Управление на риска“ и отдел „Управленска информационна система“ посредством изготвяне на доклади за рискови показатели и предоставяне на анализи на съответните показатели, както и допълнителни анализи, които да подпомагат вземането на управленски решения за контрол и управление на рисковете. Решенията, които се вземат от отделните комитети, се потвърждават от Управителен съвет.

Основните комитети за наблюдение, анализ и контрол на различните видове риск включват представители, както на направлението за управление на риска, така и на бизнес направлението, а също и на направления, които изпълняват административни функции. Това позволява както синергичен ефект от представяне на различните гледни точки по отношение на въпроси, засягащи управлението на рисковете, така и обхващане на отделните направления на дейността и тяхното влияние върху рисковите експозиции. Основните комитети са, както следва:

Комитет по управлението на активите и пасивите

Целта на комитета по управление на активите и пасивите (АЛКО) в ПроКредит Банк е да установява, оценява, обсъжда и управлява финансовите рискове, които включват: ликвиден риск; пазарен риск (включително валутен и лихвен); риск от контрагента; адекватност на капитала. АЛКО следи състоянието и ефекта на осъществяваните стратегии за управление на активите/пасивите, както и разработва нови такива.

В състава на комитета влизат членовете на Управителен съвет, както и ръководители и експерти от отдели „Управленска информационна система“ и „Управление на риска“. Редовните заседания на АЛКО се провеждат поне веднъж месечно. Комитетът се избира и ръководи от Управителен съвет.

Комитет за оценка на общия риск

Редовните заседания на комитета се провеждат веднъж на три месеца с цел да се анализира общата рискова експозиция на Групата (с изключение на оперативния риск), както и да се обсъдят и приемат стратегически въпроси. За заседанията на комитета се изготвя на тримесечна база доклад за общия риск от отдел „Управление на риска“, който включва основни и второстепенни показатели на видовете риск, както и техният анализ.

В състава на комитета влизат членове на Управителен съвет, ръководители от отдели „Управленска информационна система“, „Управление на риска“ и „Бизнес отдел – Малки и средни предприятия“. Комитетът се избира и ръководи от Управителен съвет.

Комитет за оценка на операционния риск

Комитетът за оценка на операционния риск е орган в структурата на Групата, който се избира и ръководи от Управителния съвет. Комитетът осигурява възможност за адекватно управление на операционните рискове, както и вземането на решения в тази насока. В комитета за оценка на операционния риск са интегрирани и следните два подкомитета: Комитет за съответствие с външната нормативна уредба и Комитет за безопасност на условията на труд.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Органи, отговорни за превантивно и текущо управление на рисковете. Съществуващи комитети в структурата на Групата (продължение)

В състава на комитета влиза членовете на Управителен съвет с ресорно направление „Риск“ и „Финанси“, както и ръководители от отдели „Бизнес отдел – Малки и средни предприятия“, „Бизнес отдел – Физически лица“, „Управление на риска“, „Счетоводство“, „Информационни технологии“ и „Кредитна администрация“. Редовните заседания на комитета се провеждат веднъж на три месеца за разглеждане на отчета за операционния риск, както и за разглеждане на събитията, довели до загуба за Групата в резултат на операционни събития.

Комитет за управление на кредитния риск

Комитетът за управление на кредитния риск е орган в структурата на Групата, който се избира и ръководи от Управителния съвет. Функциите на комитета са свързани с проследяване, анализ и обсъждане на въпроси и теми, които са свързани с кредитния риск и неговото проявление в Групата. Също така комитетът е ангажиран в процеса на определяне на разходите за загуби от обезценка при индивидуално оценявани кредитни експозиции.

В състава на комитета влиза член на Управителен съвет с ресорно направление „Риск“, както и ръководители от отдели „Управление на риска“ и „Кредитен риск“. Редовните заседания на комитета се провеждат поне веднъж на три месеца с цел да се оцени въздействието на съответните фактори, свързани с управлението на кредитния риск.

Кредитен съвет за реструктуриране

Кредитният съвет за реструктуриране извършва наблюдение и оценка на рисковите експозиции на Групата, като взема решение за реструктурирането и класифицирането им. Реструктуриране е налице, когато се променят условия по кредитна експозиция посредством сключване на договор между Банката и клиента, с който се променят условията за изплащане на заема в резултат на увеличен риск от неизпълнение по експозицията, свързан с кредитополучателя. Членове на кредитния съвет за реструктуриране са служители на звено „Проблемни вземания“ към отдел „Управление на риска“ на Банката, като заседанията се провеждат седмично или при необходимост.

Комитет по съдебни вземания

Целта на Комитета по съдебни вземания е да поставя, обсъжда и взема решения за стратегията за събиране на съдебни вземания в размер над 100,000 евро, да определя срокове и отговорни лица за действията, които следва да се извършват и да проследява изпълнението им. Членовете на комитета се определят от Управителния съвет. В състава на комитета влиза член на Управителен съвет, както и ръководител на звено „Проблемни вземания“. Заседанията на комитета се провеждат не по-малко от един път месечно.

Комитет за опазване на околната среда

Комитетът поставя на обсъждане и взема решения по въпроси, които са свързани с екологичните стандарти и цялостната политика и стратегия на ПроКредит Банк по отношение на системата за управление на въздействието върху околната среда. В състава на комитета влизат членовете на Управителен съвет и ръководители от отдели „Опазване на околната среда“, „Бизнес отдел – Малки и средни предприятия“, „Кредитен риск“ и „Администрация“. Заседанията се провеждат поне веднъж на тримесечие.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

Органи, отговорни за превантивно и текущо управление на рисковете. Съществуващи комитети в структурата на Групата (продължение)

Комитет за управление на кризи

Задачата на Комитета за управление на кризи е да дефинира и ръководи мерките, които Групата предприема за справяне с кризисна ситуация, възникнала в следствие на материализирана заплаха. Той има постоянен състав, в който влизат членовете на Управителен съвет и ръководителите на основни бизнес процеси. Председател е член на Управителен съвет или друго определено от УС лице. Комитетът за управление на кризи е упълномощен да обезпечава и разпределя необходимите за справяне с кризата ресурси (човешки и материални), както и контрола и отчетността на разходите. Комитетът за управление на кризи ръководи и динамично разпределя отговорности към Екипа за оценка на повреди, Комитета за управление на ИТ кризи и координаторите по непрекъсваемост на бизнеса в отделите и офисите.

Комитет Човешки ресурси

Комитетът следи за промени в конюнктурата на пазара на труда в страната, нивата на заплащане в и извън Групата, преразглежда трудови възнаграждения и взима решения по теми, засягащи настоящите или потенциалните служители в Групата. В състава му влизат председателят на Надзорен съвет, членовете на Управителен съвет и управител на бизнес единица. Заседанията се провеждат ежемесечно.

Комитет за подбор на кандидати за членове на УС

Комитетът заседава при необходимост. В състава си включва председателят на Надзорен съвет и още един от членовете на Надзорен съвет.

Комитет за нормативно съответствие

Комитетът преглежда редовните промени, които засягат дейността на Групата, и осигурява спазването на нормативните изисквания. Комитетът също така обсъжда ефекта от прилагането на законодателни промени върху политиките и процедурите на банката. Комитетът оценява рисковете за Групата от неспазване на нормативната уредба и предлага действия за минимизирането им. Той е интегриран в Комитета за оценка на операционния риск.

Комитет по безопасни условия на труд

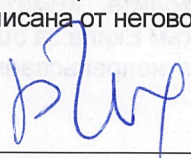
Комитетът оценява безопасността на условията на труд в Групата, дава препоръки за тяхното оптимизиране и представя анализи, свързани с тези теми. Инциденти, свързани с безопасността на труда, ако има такива, също се представят на комитета. Той е интегриран в комитета за оценка на операционния риск.

Консолидирана декларация за корпоративно управление (продължение)

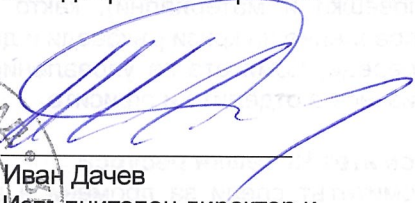
Политика на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи

ПроКредит групата цени разнообразието по отношение на личните качества и опит на своите служители. В тази връзка процесът по избор на членовете на Управителен и Надзорен съвет има за цел да подsigури адекватно ниво на многообразие, което да е налично в органите за управление. В резултат и двата органа включват лица, които имат различни профили по отношение на образование, националност, професионален опит и възраст. От общо деветте членове на органите за управление на ПроКредит Банк три са жени.

Консолидираната декларация за корпоративно управление е одобрена от Управителния съвет и подписана от негово име от:

Рени Пейчева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
12 април 2022 г.

Иван Дачев
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет